

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Факультет правничих наук
Кафедра кримінального та кримінального процесуального права

Магістерська робота

освітній ступінь - магістр

на тему: **«ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ КОНТРАБАНДИ»**

«FEATURES OF THE SMUGGLING INVESTIGATION»

Виконала: студентка 2-го року навчання,
Спеціальності
081 Право
Титович Наталія Володимирівна

Керівник: Шкелебей Вікторія Анатоліївна
кандидат юридичних наук, доцент
кафедри кримінального та кримінального
процесуального права, доцент

Рецензент:

Магістерська робота захищена
з оцінкою _____

Секретар ЕК _____

« ____ » _____ 20 ____ р.

**Декларація
академічної доброчесності
студента/ студентки НаУКМА**

Я Титович Наталія Володимирівна,
студент(ка) 2 року навчання факультету приватних наук,
спеціальність 081 Право,
адреса електронної пошти natasha.titovich@gmail.com

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна/магістерська робота на тему
« Особливості розслідування контрабанди »
відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень,
передбачених пунктами 3.1.1-3.1.6 Положення про академічну доброчесність
здобувачів НаУКМА від 07.03.2018 року, зі змістом якого ознайомлений/
ознайомлена;
- підтверджую, що надана мною електронна версія роботи є остаточною і
готовою до перевірки;
- згоден/ згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям
академічної доброчесності, у будь-який спосіб, у тому числі порівняння
змісту роботи та формування звіту подібності за допомогою електронної
системи Unichesk.
- даю згоду на архівування моєї роботи в репозитаріях та базах даних
університету для порівняння цієї та майбутніх робіт.

12.05.2021
Дата

Підпис

Титович Н.В.
Прізвище, ініціали

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗСЛІДУВАННЯ КОНТРАБАНДИ.....	6
1.1. Поняття та загальна характеристика злочину.....	6
1.2. Предмет, спосіб, обстановка, місце та час вчинення злочину.....	10
1.3. Слідова картина злочину.....	18
1.4. Особа злочинця.....	23
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КОНТРАБАНДИ	28
2.1. Типові слідчі ситуації розслідування вчиненого злочину.....	28
2.2. Версії розслідування вчиненого злочину	35
2.2. Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій під час розслідування вчиненого злочину.....	38
2.3. План розслідування злочину.....	48
РОЗДІЛ 3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КОНТРАБАНДИ ТА ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ.....	59
3.1. Міжнародне співробітництво та міжнародно-правова допомога в процесі розслідування контрабанди.....	59
3.2. Досвід зарубіжних країн в практиці виявлення і розслідування контрабанди.....	67
ВИСНОВКИ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	78

ВСТУП

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що світова практика у сфері протидії злочинності свідчить про те, що контрабанда була і залишається поширеним злочином протягом тривалого часу. Саме тому дослідження особливостей її розслідування є актуальним в умовах сьогодення. Необхідність проведення детального аналізу і вивчення різних аспектів розслідування контрабанди зумовлена також тим, що в практичній діяльності постійно з'являються нові способи її вчинення, які потрібно своєчасно виявляти з метою запобігання злочинності. Способи вчинення злочину, в свою чергу, зумовлюють появу нових слідчих ситуацій та версій, які потребують вчасного осмислення та дослідження з метою надання органам досудового розслідування пропозицій щодо його ефективного планування.

Зміни до Кримінального кодексу України в 2011 році, що стосуються предмета контрабанди, суттєво вплинули на практичну діяльність з її розслідування, ефективність якого значною мірою залежить від рівня теоретичного дослідження проблеми. Станом на 2021 рік серед науковців та спеціалістів в сфері практичної діяльності ведуться активні дискусії з приводу скасування зазначених змін і криміналізації «товарної» контрабанди, зокрема, з метою її розслідування в рамках кримінального провадження.

Значимість дослідження має вагоме теоретичне та практичне значення і полягає в тому, що невичерпність конкретних способів вчинення контрабанди призводить до ускладнення процесу виявлення та припинення цих злочинів. Моніторинг та узагальнення результатів практичної діяльності надасть можливість полегшити процес виявлення таких випадків та підвищити показники боротьби з контрабандою в Україні. Крім того, значимість дослідження вказаного питання підкреслюється тим, що розслідування контрабанди значною мірою залежить від міжнародної співпраці. Це зумовлює необхідність вивчення питання форм такої взаємодії з метою вдосконалення процесу виявлення і розслідування контрабанди в Україні.

Аналіз останніх досліджень та публікацій показав, що вітчизняні та зарубіжні науковці досить часто присвячують свої праці розслідуванню контрабанди. Це питання досліджували такі вчені та практичні працівники, як Р. С. Белкін, В. В. Варава, В. І. Волошин, Т. А. Диканова, А. Ф. Долженков, О. О. Дудоров, О. П. Дячкін, О. В. Карнаухов, П. Ю. Кравчук, А. А. Музика, А. С. Подшибякин, І. Л. Рудницький, О. І. Хараберюш, В. М. Шевчук, В. Ю. Шепітько та інші.

Однак, незважаючи на досить велику кількість праць, що повністю або частково присвячені дослідницькому питанню, в практичній діяльності постійно виникають особливості, які потребують вчасного моніторингу для запобігання виникненню або для вирішення проблем розслідування.

Об'єктом дослідження виступають суспільні відносини, що виникають під час розслідування контрабанди. *Предметом дослідження* є особливості розслідування контрабанди.

Мета роботи полягає в дослідженні особливостей розслідування контрабанди.

Для досягнення поставленої мети вирішувалися наступні *завдання*:

- аналіз наукових праць вітчизняних та зарубіжних дослідників, які присвячені питанню розслідування контрабанди, та їх характеристики;
- дослідження вироків з судової практики в частині предмета та способів вчинення контрабанди;
- аналіз судової практики та позицій науковців щодо слідової картини вчиненого злочину;
- моніторинг судової практики в частині виявлення особливостей особи, яка вчинила контрабанду;
- виявлення теоретичних та практичних проблем визначення типових слідчих ситуацій та версій, які висуваються під час розслідування контрабанди;
- дослідження питання тактики проведення окремих слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій під час розслідування контрабанди;

- висвітлення питання планування розслідування контрабанди та запропонувати можливі плани такого розслідування на конкретних прикладах з практичної діяльності;

- аналіз досліджень та нормативних актів, що присвячені питанню міжнародного співробітництва та досвіду зарубіжних країн в практиці виявлення і розслідування контрабанди;

- на основі проведеного аналізу виявлення особливостей, які доцільно врахувати в контексті підвищення ефективності розслідування контрабанди в Україні.

При написанні даної роботи використовувались загальнонаукові та спеціально-наукові *методи дослідження*. Методи дослідження для досягнення поставленої мети були обрані з урахуванням особливостей його об'єкта і предмета. Були використані такі методи:

- 1) діалектичний метод (використовувався при дослідженні протилежностей в існуючих поглядах науковців на особливості розслідування контрабанди);

- 2) аксіологічний метод (використовувався при аналізі контрабанди, що передбачена Митним кодексом України, з метою гарантування і дотримання прав людини під час її розслідування);

- 3) порівняльно-історичний метод (використовувався для дослідження процесу становлення сучасних особливостей розслідування контрабанди та досвіду зарубіжних країн щодо розслідування контрабанди);

- 4) формально-юридичний метод (застосовувався при дослідженні положень законодавства, присвячених процесу розслідування контрабанди);

- 5) метод інтерпретацій (застосовувався при тлумаченні зазначених законодавчих положень та судових рішень).

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗСЛІДУВАННЯ КОНТРАБАНДИ

1.1. Поняття та загальна характеристика злочину

Обсяг та зміст поняття «контрабанда» є предметом широких обговорень у різних суспільних групах, в тому числі політичних. Стаття 201 є загальною статтею Кримінального кодексу України (далі – КК України) про контрабанду і визначає останню як переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю культурних цінностей, отруйних, сильнодіючих, вибухових речовин, радіоактивних матеріалів, зброї або боєприпасів (крім гладкоствольної мисливської зброї або бойових припасів до неї), частин вогнепальної нарізної зброї, а також спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації [1].

Однак, таке визначення контрабанди існує не з часів першої редакції КК України. Стаття 201 КК України досить часто є предметом уваги законодавця, а тому зазнає певних змін. До прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності» № 4025-VI від 15 травня 2011 року, у редакції КК України від 01.11.2011 року контрабанда визначалась як переміщення товарів через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю, вчинене у великих розмірах, а також незаконне переміщення історичних та культурних цінностей, отруйних, сильнодіючих, вибухових речовин, радіоактивних матеріалів, зброї та боєприпасів (крім гладкоствольної мисливської зброї та бойових припасів до неї), спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, а так само контрабанда стратегічно важливих сировинних товарів, щодо яких законодавством встановлено відповідні правила вивезення за межі України [2].

Таким чином, прослідковується певна лібералізація правового регулювання в сфері протидії контрабанді, зокрема, в частині значного звуження

переліку предметів вчиненого злочину, а саме виключення з них предметів «товарної» контрабанди, про що йтиметься далі. Зміна редакції статті 201 КК України суттєво впливає на процес розслідування контрабанди, зокрема, в частині зміни предмета доказування.

Незважаючи на зміну законодавчо закріпленого визначення контрабанди, основні специфічні риси її розслідування не втратили актуальності. Специфічні предмет та способи вчинення даних злочинів зумовлюють труднощі у виявленні та розслідуванні вказаної категорії кримінальних правопорушень.

Також КК України містить також спеціальний склад злочину по відношенню до ст. 201 КК України і передбачають, наприклад, відповідальність за контрабанду наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів, тобто їх переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю (ст. 305 КК України).

Крім того, питання, що пов'язані з контрабандою, регулюються також Митним кодексом України (далі – МК України). Зокрема, Розділ XVII МК України присвячено запобіганню та протидії контрабанді. Стаття 456 МК України регулює питання контрольованих поставок наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, а стаття 457 МК України – переміщення товарів під негласним контролем [3].

Декриміналізація «товарної» контрабанди не означає скасування відповідальності за неї. МК України передбачає адміністративну відповідальність за переміщення або дії, спрямовані на переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України поза митним контролем та за переміщення або дії, спрямовані на переміщення товарів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю (статті 482 та 483 МК України відповідно).

Видається доцільним звертати увагу на виявлення та розслідування вищезазначених адміністративних правопорушень огляду на таке. Багато юристів-практиків звертають на те, що санкція, передбачена МК України за деякі

правопорушення, за своїм характером є кримінально-правовою. На такі недоліки українського законодавства звертав увагу і Європейський суд з прав людини у своїх рішеннях, які відповідно до ст. 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» № 3477-IV від 23.02.2006 року є джерелом права [4].

Наприклад, у рішенні ЄСПЛ по справі «Надточій проти України» суд зазначив, що митні правопорушення, які були предметом розгляду, мають ознаки, притаманні «кримінальному обвинуваченню» у значенні статті 6 Конвенції. Факти справи свідчили про те, що заявник зазнав значної шкоди у зв'язку із застосуванням до нього стягнення у вигляді конфіскації. Суд визнав, що справа за своєю суттю була кримінальною, і вказані митні адміністративні правопорушення мають кримінальний характер та повністю охоплюються гарантіями статті 6 Конвенції [5].

Також ЄСПЛ визначив певні критерії, за допомогою яких можна розкрити поняття «кримінальне обвинувачення». До них відносять критерій національного права, критерій кола адресатів та критерій мети та тяжкості наслідків. Останній критерій означає, що у випадках, коли санкція містить певний елемент покарання, а передбачені санкції є достатньо суворими, вчинене правопорушення розглядається як злочин [6]. На думку А. О. Пугач та М. А. Рубашенко, для визначення того, чи не містить митне законодавство кримінальні правопорушення, пропонують проводити порівняльний аналіз декриміналізованої «товарної» контрабанди з її поточною редакцією в МК України з огляду на реальний розмір можливого штрафу [7, с. 98].

Наприклад, якщо спробувати проаналізувати склад правопорушення, що передбачене ст. 483 МК України, у відповідності до критерію мети та тяжкості наслідків станом на 2021 рік, то отримаємо наступні результати.

Санкцією ч. 2 ст. 483 передбачено покарання у вигляді накладення штрафу в розмірі 200 відсотків вартості товарів – безпосередніх предметів порушення митних правил з конфіскацією цих товарів, а також товарів, транспортних засобів із спеціально виготовленими сховищами (тайниками), що

використовувалися для переміщення товарів – безпосередніх предметів порушення митних правил через митний кордон України.

Очевидно, що розмір штрафу є фактично необмеженим, оскільки прямо пропорційно залежить від вартості товарів, які є безпосередніми предметами порушення митних прав. Тобто, санкція статті не передбачає верхньої межі розміру штрафу, який може бути накладено за вчинення такого правопорушення. Відповідно, в практичній діяльності можуть траплятись випадки, коли розмір стягнення, що накладено на особу, є непомірним, а саме вказане правопорушення за своєю суттю і характером є кримінальним в світлі критерію мети та тяжкості наслідків.

Невизнання того факту, що склади правопорушень, що передбачені ст. 482 та 483 МК України, за своїм характером можуть бути кримінальними, позбавляє осіб, які притягаються до відповідальності за їх вчинення, низки процесуальних гарантій, передбачених КПК України. Вищевказане питання не можна вирішувати виключно формальним шляхом. Розв'язання цієї проблеми потребує врахування міжнародного досвіду, принципів верховенства права. У зв'язку з цим, деякі аспекти даної роботи буде пов'язано з положеннями МК України щодо «товарної» контрабанди та практикою виявлення та розслідування таких правопорушень митними органами.

Таким чином, правове регулювання контрабанди фактично охоплюється двома галузями права – кримінальним та митним. Формальне розмежування правопорушень, що передбачені кримінальним і митним законодавством в цій сфері, здійснюється за критерієм предмета. Однак, з огляду на їх подібність, яка проявляється, наприклад, у способах вчинення діяння, не можна повною мірою дослідити особливості розслідування контрабанди в рамках кримінального процесу відокремлено від адміністративного порядку, що передбачений МК України.

1.2. Предмет, спосіб, обстановка, місце та час вчинення злочину

Предмет, обстановка, і спосіб вчинення злочину є типовими елементами криміналістичної характеристики злочинів, зокрема, контрабанди, що визнані більшістю науковців. До вказаних типових елементів додають також місце вчинення контрабанди, оскільки воно належить до обов'язкових елементів об'єктивної сторони даного злочину. Зрозуміло, що не можна ототожнювати кримінально-процесуальну характеристику, і криміналістичну, однак, при цьому не виключається, що певні їхні елементи можуть співпадати. В цьому випадку місце вчинення контрабанди може мати вагомий вплив на процес розслідування, а тому його не можна залишити поза увагою.

Предмет та спосіб вчинення контрабанди є обов'язковими елементами складу цих злочинів і залишаються одними з головних елементів криміналістичної характеристики, незважаючи на внесення змін до КК України, оскільки мають вагоме значення для розмежування різних складів правопорушень, доведення наявності події злочину.

Хоча обстановка і не є обов'язковою ознакою складу цього злочину, вона також має значення для процесу розслідування. За допомогою узагальнення вчинених правопорушень за критерієм обстановки можна прослідкувати певні елементи, які часто повторюються під час вчинення контрабанди. Їх своєчасне дослідження і виявлення грає вагому роль в процесі превенції цих злочинів. В даній роботі в контексті обстановки вчинення злочину буде розглянуто також питання місця такого вчинення.

Детальне висвітлення питань, що лежать в основі даного підрозділу, можна розпочати з дослідження предмета контрабанди. Цей елемент криміналістичної характеристики має важливе значення вже на початковому етапі розслідування, оскільки саме за критерієм предмета контрабанди проведено розмежування між кримінально караною контрабандою та контрабандою, що передбачена МК України. Крім того, предмет даного злочину дозволяє розмежувати його

загальний склад, закріплений в ст. 201 КК України, від спеціальних (наприклад, від вже згадуваної ст. 305 КК України).

Як вже зазначалось, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності» № 4025-VI від 15 травня 2011 року виключено товари як предмет контрабанди, тобто було декриміналізовано так звану «товарну» контрабанду [8]. У зв'язку з цим, до предмета контрабанди, склад злочину якої закріплено у статті 201 КК України, станом на 1 лютого 2021 року відносяться: 1) культурні цінності; 2) отруйні речовини; 3) сильнодіючі речовини; 4) вибухові речовини; 5) радіоактивні матеріали; 6) зброї або боєприпасів (крім гладкоствольної мисливської зброї або бойових припасів до неї); 7) частини вогнепальної нарізної зброї; 8) спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації.

Контрабанда деяких предметів кваліфікується за спеціальними нормами, зокрема, переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів чи прекурсорів, фальсифікованих лікарських засобів – за ст. 305 КК України; лісоматеріалів або пиломатеріалів цінних та рідкісних порід дерев, лісоматеріалів необроблених, а також інших лісоматеріалів, заборонених до вивозу за межі митної території України – за ст. 201-1 КК України.

Крім того, у статтях 199, 300 та 301 КК також встановлено відповідальність за перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів (ст. 199 КК), за ввезення в Україну творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію (ст. 300 КК), за ввезення в Україну творів, зображень або інших предметів порнографічного характеру (ст. 301 КК).

Отже, можна погодитись з думкою О. П. Дячкіна і зазначити, що вказаними нормами фактично передбачено відповідальність за «імпортовану» контрабанду, тобто таку, яка полягає у лише ввезенні певних предметів в Україну [9, с. 284].

Зрозуміло, що в практичній діяльності важливе значення має доказування того, що діяння було вчинене стосовно одного або декількох вищеперерахованих предметів, оскільки це підтверджуватиме або спростовуватиме наявність в діяннях особи складу злочину. Однак, далеко не завжди можна встановити те, чи належить конкретна річ до переліку предметів кримінально караної контрабанди.

Як доказ того, що було вчинено контрабанду конкретного предмета часто долучається висновок експертизи. Наприклад, вироком Центрально-Міського районного суду м. Кривого Рогу по справі № 216/4095/19 від 18 січня 2021 року ОСОБУ_1 було визнано винним у вчиненні, зокрема, кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст.15 ч. 1 ст. 201 КК України. Як доказ того, що було вчинено саме замах на контрабанду спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації органами досудового розслідування було надано висновок експерта Зонального експертного сектору СБ України в Управлінні СБ України у Дніпропетровській області № 6 від 17.01.2019, яким встановлено, що «пристрій прямокутної форми ... чорного кольору, з лицевої сторони якого нанесений напис ... та знаходиться мініатюрний отвір ..., пластикове віконце ... білого кольору, кришка під якою розташовується слот ..., роз'єм живлення ... та інші два отвори відносяться до спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації» [10].

Проведене узагальнення вироків з Єдиного державного реєстру судових рішень у справах про контрабанду (ст. 201 КК України) показало, що в практичній діяльності найпоширенішим предметом контрабанди є культурні цінності. З двохсот проаналізованих вироків судів першої інстанції культурні цінності були предметом вчиненої контрабанди у 65-ти випадках, отруйні та (або) сильнодіючі речовини – у 57-ми, зброя, боєприпаси, вибухові речовини – у 55-ти, спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації – у 22-х, радіоактивні речовини – в одному випадку (Додаток №1).

В практичній діяльності такі предмети буває важко виявити, оскільки особи, які вчиняють контрабанду, вдаються до різних способів їх маскуванню або приховування. А тому зовні річ може виглядати як така, що не належить до предметів контрабанди. Тому зазвичай не є достатнім проведення поверхневого огляду, а необхідна ретельність та уважність для того, щоб виявити такі предмети. Для цього необхідно мати обізнаність з приводу способів вчинення контрабанди, зокрема, найпоширеніших.

З точки зору теорії кримінального права спосіб як ознака об'єктивної сторони злочину зазвичай визначається як «форма прояву кримінально караного діяння, інакше кажучи, послідовність прийомів і методів, які використовує винний для вчинення умисного кримінального правопорушення (наси́льство, обман, зловживання довірою, використання безпорадного стану потерпілого тощо)» [11, с. 180].

У криміналістиці використовується дещо інше поняття способу вчинення злочину – «це детермінована система дій злочинця щодо підготовки, виконання та приховування незаконного переміщення контрабанди через митний кордон, а також щодо використання результатів контрабандної діяльності» [12, с. 487]. Це визначення є дещо ширшим, оскільки включає, серед іншого, прийоми, спрямовані на підготовку та приховання до злочинних дій.

В літературі виділяють найбільш типові способи вчинення контрабанди, до яких належать переміщення поза митним контролем та переміщення шляхом приховування від митного контролю [12, с. 488].

Аналізуючи вказані способи вчинення контрабанди В. М. Шевчук зазначає наступне:

переміщення поза митним контролем передбачає ввезення або вивезення товарів та інших предметів через митний кордон України поза визначеними митними органами України місцями (митниці, митні пости) або поза встановленим часом для проведення митного контролю. Приховування від митного контролю предметів контрабанди являє собою будь-який спосіб утаювання, що ускладнює їх виявлення: із використанням тайників або інших засобів «фізичного приховування», які утруднюють візуальне виявлення контрабанди; шляхом надання одним предметам вигляду інших; шляхом подання митному органу як підстави для переміщення предметів підроблених документів або таких, що одержані незаконним шляхом, містять неправдиві дані чи є підставою для переміщення інших предметів [13, с. 175].

Ці два способи є загальновизнаними і визначаються шляхом тлумачення диспозиції статті 201 КК України.

У п. 5 Постанови Пленуму ВС України «Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил» від 03.06.2005 № 8 зазначено, що «використанням інших засобів чи способів, що утруднюють виявлення предметів, можуть визнаватися, зокрема, приховування останніх у валізах, одязі, взутті, головному вбранні, речах особистого користування, на тілі або в організмі людини чи тварини, а також надання одним предметам вигляду інших» [14].

Незважаючи на те, що окремі положення вказаної Постанови Пленуму ВС України вже не можуть бути застосовані в практичній діяльності, оскільки вона ґрунтується на старих редакціях нормативно-правових актів, з точки зору розслідування контрабанди вказані способи залишаються поширеними, що підтверджується відповідною судовою практикою.

Такий спосіб приховування предметів контрабанди від митного контролю, як надання одним предметам вигляду інших, часто використовується при незаконному переміщенні через кордон спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, що підтверджується відповідною судовою практикою.

Так, вироком Берегівського районного суду Закарпатської області у справі № 297/91/20 від 28 травня 2020 року ОСОБА_1 було винним в скоєнні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 201 КК [15] України за наступних обставин.

ОСОБА_1, перебуваючи на території Угорщини, розмістив наявні у нього предмети, які мають функції запису відео- та аудіо- у прихованій формі, а саме: 2 стакани з кришками; 3 блоки живлення; 1 роутер марки «MERCURY» з блоком живлення та диском; 7 авторучок; 14 USB накопичувачів; 3 автомобільні ключі; 2 наручних годинники; 1 окуляри; 2 брелка дистанційного керування; 1 міні-камеру з маркуванням MD-12; 1 міні камеру для ведення прихованої зйомки в коробці з написом «CCD video camera»; 5 електронних настільних годинників; 1 ID-Card; 2 запальнички; 1 пристрій для USB накопичувачів з написом на коробці «30W USB Power Adapter»; 2 настінних гачка (вішака) для одягу; 2 адаптери з написами на коробках «Full HD Wifi Charger Camera A1»; 2 кабелі з антенами, камерами блоками живлення та флеш-накопичувачами; 1 попільничку; 1 зарядний пристрій, в загальній кількості 54 предмети, у рюкзаку та сумці. При цьому, з метою їх приховання, ОСОБА_1 придбав продукти харчування та разом особистими речами розмістив їх в рюкзаку та сумці, таким чином щоб приховати вищевказані предмети [15].

Аналіз судових справ показав, що особи, які вчиняють контрабанду, в практичній діяльності використовують широкий перелік способів її вчинення, які можна класифікувати на певні групи.

Як зазначає О. І. Хараберюш, особи можуть вчиняти контрабанду як особисто, так і за допомогою третіх осіб або організацій, які не обізнані з приводу предмета, який вони перевозять. Це зумовлює поділ способів вчинення контрабанди на особисті та опосередковані [16, с. 323].

Прикладом першого способу є ситуація, що висвітлена у рішенні Дергачівського районного суду Харківської області по справі № 19/4700/20 від 22 грудня 2020 року. ОСОБА_1 було визнано винним у вчиненні закінченого замаху на вчинення контрабанди боєприпасів, тобто їх переміщення через митний кордон України з приховуванням від митного контролю [17].

ОСОБА_1 ... з метою унеможливлення виявлення під час здійснення митного контролю згортку та пакету з вказаними патронами помістив їх серед особистих речей в багажному відділенні належного йому автомобіля ... , де став надалі зберігати. Продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу, ОСОБА_1 ... прибув на територію митного поста ... , де під час проведення усного декларування в ході митного контролю працівниками ... митниці ... не повідомив останніх про наявність заборонених (обмежених) до переміщення предметів і речей та намагався незаконно перемістити патрони ... в кількості 50 шт. та 42 патрони, що споряджені кулями травматичної дії через митний кордон України до Російської Федерації з приховуванням від митного контролю [17].

Як видно з фабули справи, ОСОБА_1 намагався особисто, з використанням власного транспортного засобу перемістити предмети контрабанди з приховуванням від митного контролю. У вказаній ситуації також використано один з найпоширеніших способів приховування контрабанди – серед речей особистого користування.

Натомість, вироком Херсонського міського суду Херсонської області по справі № 766/16192/20 від 23 грудня 2020 року ОСОБА_1 було визнано винуватим у вчиненні, зокрема, кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 15 ч. 1 ст. 201 КК України [18] за наступних обставин.

ОСОБА_1 ... достовірно знаючи, що між Україною та Російською Федерацією встановлений митний кордон, у порушення вимог ст.ст. 233-237, 257, 262, 263 і 367 Митного кодексу України та п.70 Правил надання послуг поштового зв'язку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України №270 від 05.03.2009 ... , у

приміщенні поштового зв'язку Херсонської дирекції АТ «Укрпошта» ... , надав працівникам поштового відділення зв'язку до пересилання міжнародне поштове відправлення на ім'я іншої особи у вигляді заклеєної паперової коробки з прихованими в середині неї від митного контролю предметами: старовинними монетами у кількості 10 штук, старовинними наконечниками для стріл у кількості 10 штук, частинами вогнепальної зброї до пістолета-кулемета Шпагіна та револьверу Нагана, штик-ножем і тесаком [18].

В даному випадку прослідковується спроба вчинення контрабанди другим способом з запропонованої класифікації, тобто шляхом використання необізнаності третіх осіб (в даному випадку працівників АТ «Укрпошта»).

Наведена класифікація має значення для процесу розслідування, оскільки впливає на визначення суб'єктивних ознак складу злочину, що входять до предмета доказування. Зокрема, відсутність вини в діях особи виключатиме можливість притягнення до кримінальної відповідальності, а тому перед органами досудового розслідування стоїть завдання встановити наявність або відсутність суб'єктивних ознак складу злочину.

Аналіз вироків судів перших інстанцій з Єдиного державного реєстру судових рішень у справах про контрабанду (ст. 201 КК України), що наведений в Додатку № 2, показав, що в практичній діяльності найпоширенішим способом вчинення контрабанди є її приховування від митного контролю шляхом особистого переміщення предметів. З двохсот проаналізованих вироків судів першої інстанції цей спосіб було використано у 122-х випадках. Натомість, з приховуванням від митного контролю шляхом залучення третіх осіб, що не обізнані про злочинні наміри особи-контрабандиста, контрабанду було вчинено 61 разів, шляхом переміщення предметів контрабанди поза митним контролем – 15 разів з двохсот проаналізованих справ. У двох випадках спосіб точно визначити неможливо, оскільки контрабанду було виявлено на стадії готування.

Обстановка, місце і час є взаємопов'язаними елементами криміналістичної характеристики злочину, а тому їх недоцільно розглядати відокремлено один від одного. Обстановка і час вчинення контрабанди, на відміну від місця, є факультативними ознаками складу злочину, однак мають вагоме

криміналістичне значення, оскільки за допомогою вивчення та узагальнення цих ознак можна суттєво спростити процес виявлення контрабанди.

Як зазначалось, місце вчинення контрабанди є обов'язковою ознакою складу злочину. Шляхом тлумачення ст. 201 КК України можна встановити, що таким місцем є митний кордон України. Зрозуміло, що це має важливе значення для розмежування суміжних складів злочинів. Наприклад, саме за місцем вчинення діяння можна розмежувати контрабанду отруйних або сильнодіючих речовин від їх пересилання без спеціального дозволу (ст. 321 КК України).

Відповідно до ст. 10 МК України межі митної території України є митним кордоном України. Митний кордон України збігається з державним кордоном України, крім меж штучних островів, установок і споруд, створених у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України. Межі території зазначених островів, установок і споруд становлять митний кордон України.

Як зазначає В. М. Шевчук, «характерним місцем учинення контрабанди є зона митного контролю. Це, як правило, приміщення митниці, купе вагона, борт літака, оглядовий майданчик для автомобілів, борт морського чи річкового судна, спеціально відведені місця для проведення митного контролю, оглядові бокси ... та ін.» [13, с. 178].

Також трапляються випадки вчинення контрабанди поза зонами митного контролю. Аналіз судових справ показав, що такі випадки зустрічаються не дуже часто. На мою думку, це може бути пов'язано з тим, що виявлення цих випадків є ускладненим. Крім того, процес організації вчинення такої контрабанди передбачає розробку особами, які її вчиняють, схем перевезення певних предметів поза зонами митного контролю, наприклад, шляхом прокладання маршрутів, що також певним чином впливає на кількість вчинення контрабанди в таких місцях.

У часі вчинення контрабанди також спостерігаються певні закономірності, які за результатами узагальнення В. М. Шевчука полягають в наступному.

Якщо час вчинення контрабанди не пов'язаний з розписом транспорту, то злочинці найчастіше намагаються вибрати другу половину ночі або кінець зміни митного наряду, що пов'язано зі стомленістю й меншою увагою працівників митниці. Як показала практика, незаконне переміщення товарів, цінностей та інших предметів контрабанди здійснювалося вночі в 63% випадків і тільки 12% — вранці. Інколи контрабандисти планують вчинення контрабанди у вихідні, передсвяткові чи святкові дні або ж у негоду [12, с. 500].

Якщо розглядати час вчинення контрабанди з прив'язкою до запропонованої класифікації способів її вчинення, то можна припустити, що він має вагоме значення лише для злочинів, які вчиняються особисто. Час для контрабанди, які вчиняються шляхом використання третіх осіб, залежить від конкретного способу її вчинення, але таке використання переважно відбувається вдень, що може бути пов'язане з графіком роботи установ поштового зв'язку.

Дослідження цих ознак контрабанди є дуже важливим для розслідування, оскільки їх вдалий і своєчасний моніторинг та аналіз може суттєво полегшити виявлення таких правопорушень. При цьому варто мати на увазі, що процес дослідження має бути безперервним, оскільки в практичній діяльності особи, які вчиняють контрабанду, постійно вдаються до нових способів їх вчинення.

1.3. Слідова картина злочину

Широкий перелік способів вчинення контрабанди, які використовуються в практичній діяльності, зумовлює велику кількість можливих слідів такого злочину, які також потрібно детально досліджувати та аналізувати. Незважаючи на це, питанню «слідової картини» контрабанди в літературі присвячено не дуже багато уваги. У судових рішеннях так само рідко висвітлені сліди, за допомогою яких було виявлено, що особа намагається незаконно перемістити предмети контрабанди через митний кордон України. Однак, в певних випадках тлумачення таких рішень все-таки дозволяє встановити такі сліди. Аналіз судових справ показав, що сліди вчинення контрабанди можуть полягати в будь-якому порушенні нормальної обстановки.

Сліди вчинення контрабанди можуть бути виявлені як на стадії безпосереднього вчинення і приховування злочину, так і на стадії підготовки. Однак, аналіз судових рішень показав, що найбільш вагоме значення для розслідування мають саме ті сліди, які залишені в результаті вчинення і приховування злочину.

В криміналістичному аспекті важливе значення має поділ слідів на матеріальні та ідеальні. На думку Р. С. Белкіна, зміни в середовищі, що виникли в результаті вчинення злочину, можуть бути двох видів: ідеальні («відбитки» події в свідомості людей) та матеріальні («відбитки» події на предметах, зміна обстановки)¹ [19, с. 44].

Така класифікація має важливе значення в процесі розслідування контрабанди, оскільки ретельне приховування матеріальних слідів злочину особами, які їх вчиняють, зумовлює необхідність дослідження також ідеальних слідів. Такі сліди в певних випадках можуть бути важливим джерелом інформації про подію кримінального правопорушення.

Загальноприйнятий в криміналістиці підхід до розуміння матеріальних слідів злочину полягає в їх визначенні в широкому і вузькому значенні. «У широкому сенсі під слідами розуміють будь-які зміни в навколишньому середовищі, причинно пов'язані з подією кримінального правопорушення ... у вузькому - відображення в процесі вчинення кримінального правопорушення зовнішньої будови одного об'єкта на іншому, утворене в результаті контактної взаємодії» [20, с. 68].

На нашу думку, в контексті теми розслідування контрабанди доцільно буде розглядати сліди злочину у широкому розумінні, оскільки в практичній діяльності зустрічаються невичерпний перелік слідів контрабанди, тому їх вузьке розуміння може призвести до суттєвого звуження змісту даного питання і можливого упущення важливих особливостей розслідування.

¹ Тут і далі переклад авторки, якщо не зазначено інше.

Матеріальні сліди злочину традиційно поділяють на три групи: сліди-відображення зовнішньої будови об'єктів, тобто сліди у вузькому сенсі; сліди-предмети (самі предмети або їх частини, що належать як до слідоутворюючого, так і до слідосприймаючого об'єктів – наприклад, залишені на місці події знаряддя вчинення злочину); сліди-речовина [20, с. 69]. Всі ці сліди можуть залишатись в результаті вчинення контрабанди.

Питання слідів контрабанди доцільно розкривати з урахуванням поділу способів їх вчинення на певні групи, про які йшлося вище, тобто поза митним контролем, з приховуванням від митного контролю шляхом особистого або опосередкованого переміщення предметів контрабанди.

Якщо контрабанду вчинено поза митним контролем, то в такому випадку, на думку В. М. Шевчука, «слідова картина» може характеризуватись, зокрема, матеріальними слідами транспортних засобів, наприклад, слідами хитання, ковзання, гальмування і пробуксовки коліс. Тобто, такі сліди з'являються в результаті руху транспортних засобів [13, с. 177].

Крім того, вчинення контрабанди зазначеним способом може також характеризуватись матеріальними слідами-відображеннями взуття людини в місцях, де не встановлений митний контроль, оскільки аналіз судової практики показав, що особи можуть переміщувати предмети контрабанди поза митним контролем пішки.

Аналіз судової практики та позицій науковців також свідчить про те, що також сліди-предмети також можуть вказувати на намір вчинення контрабанди поза митним контролем, оскільки особи, які її вчиняють, можуть залишати контрабандні предмети поблизу державного кордону при підготовці до вчинення злочину. Крім того, про намір вчинити контрабанду можуть свідчити засоби пересування, що залишені попередньо в місцях, де планується незаконний перетин державного кордону (наприклад, човни).

На вчинення контрабанди поза митним контролем можуть вказувати також ідеальні сліди, наприклад, показання свідків, які зберегли в пам'яті факт несанкціонованого переходу державного кордону.

На думку В. М. Шевчука, «при переміщенні предметів контрабанди у зазначений спосіб «слідова картина» нерідко включає в себе також звукові й запахові сліди, які мають важливе значення у виявленні злочину» [12, с. 496]. Як свідчить аналіз судової практики, саме для виявлення запахових слідів злочину під час розслідування часто використовується допомога кінологічних служб.

Вчинення контрабанди шляхом приховування від митного контролю також може характеризуватись дуже широким спектром матеріальних та ідеальних слідів. Наприклад, матеріальні сліди можуть виникати внаслідок впливу на засоби пересування, з використанням яких відбувається переміщення предметів контрабанди через державний кордон.

Такий вплив може полягати у виготовленні чи обладнанні схованок. Так, В. М. Шевчук звертає увагу на те, що внаслідок цього можуть виникати, зокрема, такі сліди, як дефекти швів, сполучених частин покриття підлоги кузова, сліди на поверхні попільничок, сліди сверління, розрізу, розпилу, нашарування при зварюванні, сліди стружки при виготовленні схованок у дерев'яних частинах тощо [12, с. 497].

Крім того, О. І. Хараберюш також зазначає, що слідами вчинення контрабанди в таких випадках можуть бути свіжофарбовані місця, залишки клею, подряпини внаслідок відкривання окремих об'єктів, які використовували для зберігання контрабанди, або відсутність бруду чи пилу в місцях, де вони зазвичай бувають тощо [16, с. 324].

Аналіз судової практики показав, що на вчинення контрабанди шляхом опосередкованого переміщення предметів через митний кордон можуть вказувати сліди підроблення документів або сліди-предмети, за допомогою яких особи переміщують предмети контрабанди шляхом залучення третіх осіб.

Вироком Голосіївського районного суду м. Києва по справі № 752/16603/17 від 27.11.2020 року було визнано винним ОСОБА_1, зокрема, за ч. 2 ст. 15 ч. 1 ст. 201 КК України [21].

ОСОБА_1 ... домовився із водієм рейсового автобусу ... про відправку до м. Прага пакету жовто-зеленого кольору із солодощами, в якому приховав 30 (тридцять) ампул з

прозорою рідиною світло-жовтого кольору ... які містять сильнодіючий лікарський засіб ... Водночас, ОСОБА_1 ... не повідомив водія автобуса ОСОБА_2 про вміст вказаного вище пакету ... ОСОБА_2 ... прибув у зону митного контролю на території митного поста «Краковець» ... Під час проведення митного огляду, а також огляду місця події у багажному відділенні автобуса ... виявлено та вилучено 30 (тридцять) ампул з прозорою рідиною ..., які знаходились у пакеті жовто-зеленого кольору та були приховані від митного контролю у 2 (двох) коробках з-під цукерок "Raffaello" [21].

Якщо контрабанду вчинено за допомогою поштових установ, то особливу увагу привертають документи, які необхідні для поштового відправлення. Як показав аналіз судової практики, слідом вчинення контрабанди часто є неправильно вказаний отримувач відправлення або сам відправник з метою приховування злочину.

Такі сліди прослідковуються рішенні Артемівського міськрайонного суду Донецької області від 10 грудня 2020 року по справі № 219/10173/20, яким було встановлено, що ОСОБА_1 вчинив контрабанду і з метою уникнення кримінальної відповідальності оформив міжнародне поштове відправлення від імені ОСОБА_4, особисті дані якого були знайдені обвинуваченим в мережі Інтернет. При цьому, останній не був обізнаний про злочинні наміри обвинуваченого [22].

В таких випадках важливе значення мають також ідеальні сліди злочину, зокрема, свідчення осіб, які були використані для вчинення контрабанди або показання працівників поштових установ, якщо злочин вчинено шляхом використання засобів поштового зв'язку. За допомогою таких слідів можна встановити особу, яка вчинила злочин, та інші обставини, які мають значення для правильного вирішення справи по суті.

Слушною є думка В. М. Шевчука про те, що в таких справах важливо аналізувати психічні сліди контрабандиста. Якщо контрабанду вчинено способом приховування від митного контролю, то особа, яка її вчиняє, може характеризуватись, зокрема, незвичною (неприродною в конкретній обстановці) поведінкою, наприклад, хвилюється, має збуджений стан, є показово відвертою, поводить себе послужливо, є занадто роздратованою або знервованою [12, с. 497-498].

Аналіз судової практики показав, що часто осіб, які вчиняють контрабанду, видає відмова від проходження додаткових форм митного контролю або агресія від пропозиції пройти такий контроль.

Крім того, як зазначає В. М. Шевчук, досить часто злочинця видають вираз обличчя, міміка, жести, невпевненість у відповідях, скуті рухи або хода (внаслідок того, що інорідні тіла, поміщені у природні порожнини людського тіла, створюють незручність і почуття дискомфорту) [12, с. 498].

Отже, на вчинення контрабанди може вказувати широкий перелік слідів, які можуть бути як матеріальними, так і ідеальними. Дослідження цього питання доцільне з врахуванням поділу способів вчинення контрабанди, оскільки кожен спосіб характеризується своїми особливостями «слідової картини» контрабанди.

1.4. Особа злочинця

Особа злочинця має важливе значення для теорії криміналістики та розслідування контрабанди. Узагальнення інформації про характерні особливості осіб, які вчиняють контрабанду, дасть можливість виділити найбільш типові ознаки, якими може володіти особа злочинця в таких випадках. За допомогою подібного аналізу можна розширити перелік вже існуючих превентивних заходів проти контрабанди та суттєво знизити рівень злочинності в цій сфері.

Як зазначає В. М. Шевчук, «особа контрабандиста, будучи одним із найважливіших елементів криміналістичної характеристики, відображається у способі вчинення контрабанди, його «слідовій картині» і предметі злочинного посягання» [12, с. 502].

Доцільною є думка А. Р. Бондар, яка вважає, що криміналістична характеристика особи злочинця складається з трьох основних аспектів: 1) біологічного, до якого відносять, зокрема, відомості про стать, вік, особливі прикмети тощо; 2) соціального, який складається з даних про соціальний та сімейний стан, освіту, професію, громадянство тощо; 3) психологічного, до

якого віднесено інформацію про переконання, світоглядні позиції, знання, темперамент особи, яка вчинила злочин [23, с. 179].

Розглядаючи особу-контрабандиста в біологічному та соціальному аспектах можна зазначити, що проведений в рамках дослідження аналіз судової практики підтверджує, що контрабанда в переважній більшості випадків вчиняється особами чоловічої статі.

Аналіз судової практики також показує, що особа злочинця рідко характеризується явним правовим нігілізмом та зневажливим ставленням до громадської безпеки, зважаючи на особливості даної категорії злочинів. А тому наявність судимостей не є типовою ознакою особи-контрабандиста.

Так, аналіз вироків з Єдиного державного реєстру судових рішень у справах про контрабанду в контексті основних характеристик про особу, яка вчинила контрабанду, що наведений в Додатку № 3, показав, що в практичній діяльності обвинувачені зазвичай не мають судимостей. З двохсот проаналізованих вироків судів першої інстанції раніше судимими обвинуваченими були лише 13 осіб. При цьому, зазвичай судимі особи раніше були засуджені не у справах про контрабанду, а у справах про злочини проти власності.

Цікавою видається також дослідження громадянства осіб, які притягались до відповідальності за вчинення контрабанди. У 173-х з двохсот проаналізованих вироків обвинувачені належали до громадян України, у 9-ти випадках – до громадян Республіки Молдови, 4 – до громадян Російської Федерації, 3 – до громадян Турецької Республіки, 2 – до громадян Республіки Білорусь, 1 – до громадян Федеративної Республіки Німеччини, 1 – до громадян Французької Республіки, 1 – до громадян Словацької Республіки, 1 – до громадян Республіки Узбекистан, 1 – до громадян Боснії і Герцеговини.

Аналіз судової практики також свідчить про те, що нерідко особи, які вчиняють контрабанду, не визнають вини у вчиненні злочину з огляду на те, що не обізнані з приводу того, що предмети, які вони переміщують через митний кордон, належать до кола предметів кримінально-караної контрабанди. Така

ситуація досить часто характерна для переміщення через митний кордон культурних цінностей.

На відсутність злісної неповаги до правових заборон як типової ознаки особи злочинця-контрабандиста вказує також те, що вирок часто виносяться судами на підставі угоди між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості. Так, аналіз судової практики (Додаток № 3) показав, що у 111 справах з двохсот проаналізованих було винесено вирок на підставі угоди.

Проведені науковцями дослідження показують, що контрабандист-чоловік з біологічної та соціальної точок зору зазвичай характеризується віком до 40 років, має середню або вищу освіту, ніде не працює, жінка – віком до 40 років, з середньою або вищою освітою, заміжня, має дитину або декілька дітей [24, с. 236].

Частина з цих висновків підтверджується і проведеним аналізом вироків з судових справ (Додаток № 3), відповідно до якого 48 осіб, які притягалися до відповідальності за вчинення контрабанди (ст. 201 КК України), мали вищу освіту (в тому числі незакінчену вищу), 118 – середню; 58 осіб працювали, 89 – непрацевлаштовані; 13 належали до категорії осіб пенсійного віку. В інших випадках відомості про освіту, працевлаштування не були вказані.

Як зазначає А. В. Шендрик, особа злочинця-контрабандиста характеризується також знанням специфіки митного контролю та способів вчинення і приховування контрабанди [24, с. 235]. При цьому аналіз судової практики показує, що способи вчинення контрабанди, які обираються злочинцями, є переважно примітивними та неодноразово повторюваними. Це може бути пов'язано з тим, що особи, які є більш обізнаними з приводу специфіки митного контролю та способів вчинення і приховування контрабанди, використовують вдосконалені і складні шляхи її вчинення, а тому така категорія злочинців характеризується високим ступенем латентності.

З психологічної точки зору для характеристики особи злочинця-контрабандиста особливе значення має його поведінка в надзвичайних

ситуаціях. Проведений аналіз праць науковців та судової практики показує, що як надмірний, показовий спокій, так і збуджений стан особи можуть видати її злочинні наміри. При дослідженні цих характеристик важливо звертати увагу на те, як часто особи перетинають митний кордон, оскільки цей факт може впливати на поведінку особи під час його перетину.

Проведені науковцями дослідження також показують, що в психологічному аспекті для контрабандистів-чоловіків при проходженні митного контролю характерні неприродна поведінка, непевність у відповідях, рухах, емоційна збудженість тощо, а для жінок - знервованість, дратівливість, нечіткість та невпевненість у відповідях [24, с. 236].

Отже, особа злочинця-контрабандиста може характеризуватись широким колом ознак, як соціальних і біологічних, так і психологічних. При цьому останні мають надзвичайно важливе значення для виявлення слідів контрабанди під час проходження митного контролю, оскільки злочинець-контрабандист найчастіше відрізняється від осіб, поведінка яких є правомірною, саме психологічними ознаками. Такі ознаки коливаються в кожному конкретному випадку, однак, вони характеризуються неприродністю поведінки в таких ситуаціях.

* * *

Таким чином, в процесі дослідження питань загальної характеристики розслідування контрабанди можна виявити ряд особливостей і проблем такого розслідування, які потребують висвітлення і вирішення. Контрабанда є міжгалузевим правопорушенням, яке закріплене в нормах МК України та декількох статтях КК України. Внесені до КК України зміни, що стосуються декриміналізації «товарної контрабанди» зумовлюють ряд особливостей розслідування злочину, передбаченого ст. 201 КК України.

Крім того, в літературі доцільно наголошують на тому, що при кваліфікації дій особи і визначення порядку розслідування вчиненої контрабанди (в рамках адміністративного чи кримінального провадження) важливо враховувати не лише формальну складову. Невизнання того факту, що склади правопорушень

про контрабанду, що передбачені МК України, за своїм характером в певних випадках можуть бути кримінальними, позбавляє осіб, які притягаються до відповідальності за їх вчинення, низки процесуальних гарантій, передбачених КПК України. Розв'язання цієї проблеми потребує врахування міжнародного досвіду, принципів верховенства права.

Дослідження предмета, способу, обстановки та місця вчинення контрабанди як елементів криміналістичної характеристики має вагоме теоретичне та практичне значення. Аналіз судових рішень у справах про контрабанду показує, що найпоширенішим предметом цього злочину є культурні цінності. Як свідчить узагальнення результатів практичної діяльності, перелік конкретних способів вчинення контрабанди є невичерпним. Особи переважно вчиняють контрабанду шляхом приховування від митного контролю, а не поза митним контролем.

Дослідження питання слідової картини вчиненої контрабанди показало, що питанню «слідової картини» контрабанди в літературі і судових рішеннях присвячено не дуже багато уваги. Широкий перелік способів вчинення контрабанди, які використовуються в практичній діяльності, зумовлює велику кількість можливих слідів такого злочину, які можуть бути матеріальними та (або) ідеальними і виявлятися як на стадії вчинення і приховування злочину, так і на стадії підготовки. Аналіз судових справ показав, що сліди вчинення контрабанди можуть полягати в будь-якому порушенні нормальної обстановки. Слушною є думка про те, що важливе значення мають психічні сліди контрабандиста.

Особа злочинця-контрабандиста також може характеризуватись широким колом різних особливостей. Для процесу розслідування особливо важливе значення мають психологічні ознаки, оскільки злочинець-контрабандист найчастіше відрізняється від осіб, поведінка яких є правомірною, саме за такими ознаками. Крім того, на певні ознаки злочинця-контрабандиста може вказувати наявність або відсутність судимості.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КОНТРАБАНДИ

2.1. Типові слідчі ситуації розслідування вчиненого злочину

Незважаючи на велику кількість визначень поняття «слідча ситуація», що пропонуються в літературі, його суть можна описати реченням, що запропоноване В. В. Логіною на основі узагальнення позицій науковців: «сукупність обставин, що сформувалась на певному етапі розслідування на підставі фактичних даних про подію злочину, яка обумовлює можливість органів досудового слідства реалізувати свої можливості щодо розкриття, розслідування та попередження злочину» [25, с. 282]. Доцільно також погодитись з В. К. Весельським, який зазначає, що у практичній діяльності слідчих відзначається повторюваність слідчих ситуацій, що створює передумови для виникнення типових слідчих ситуацій [26, с. 198].

В літературі міститься дуже багато думок стосовно типових слідчих ситуацій, що виникають в процесі розслідування контрабанди. Це може бути пов'язано з тим, що цей злочин є дуже поширеним в сучасному суспільстві і характеризується досить високим рівнем латентності. Тому науковці приділяють багато уваги висвітленню даного питання для оптимізації процесу розслідування в практичній діяльності.

Поширеність контрабанди зумовлює появу великої кількості ознак конкретного злочину, що характеризуються повторюваністю і внаслідок цього набувають статусу типових ознак злочину. Їх доцільно визначати в рамках поділу контрабанди на групи за певними ознаками. Саме тому висвітлення даного питання є доцільним з посиланням на думки тих науковців, які розглядають питання типових слідчих ситуацій шляхом їх розмежування за певними критеріями. Однак, погляди науковців часто коливаються від не виправдано широких і таких, що мають ознаки схоластичності, до занадто вузьких і таких, що не охоплюють більшості типових ознак контрабанди.

Як зазначає Т. А. Диканова, до типових належать ті ситуації, коли в органів досудового розслідування є достатні дані про: 1) діяння, але інформація про особу, яка його вчинила, відсутня або її недостатньо; 2) діяння і особу, однак невідоме її місцезнаходження; 3) діяння, особу і її місцезнаходження [27, с. 61].

Такий поділ типових слідчих ситуацій є характерним для багатьох категорій злочинів, що закріплені в КК України, та часто використовуваним в практичній діяльності органів досудового розслідування. Він повною мірою не охоплює всі ознаки та особливості, що притаманні типовим слідчим ситуаціям, які виникають в процесі розслідування контрабанди. Однак, на мою думку, його не можна залишити поза увагою, оскільки такий поділ є базовим і становить своєрідну основу для подальшої класифікації типових слідчих ситуацій, які є більш деталізованими.

Говорячи про першу групу ситуацій можна згадати думку В. М. Шевчука, який зазначає, що «безхазяйна» контрабанда в Україні має погрожуючого характеру зважаючи на останні тенденції. Внаслідок цього такі ситуації є менш сприятливими для розслідування, бо вони характеризуються високим ступенем інформаційної невизначеності. В таких ситуаціях кримінальне провадження відкривається за фактом виявлення злочину, а першочерговою метою органів досудового розслідування є встановлення особи злочинця [12, с. 511-512].

Погрожуючий характер цієї групи типових слідчих ситуацій зумовлений, в першу чергу, недосконалістю організації процесу розслідування і необхідністю проведення додаткових дій, спрямованих на встановлення особи, яка вчинила контрабанду. Така особа в переважній більшості випадків є основним джерелом інформації про подію злочину, а тому є, фактично, центральним елементом процесу розслідування контрабанди. Складність таких типових слідчих ситуацій може зумовлюватись також великою кількістю випадків виявлення «безхазяйної» контрабанди, що практично унеможливає проведення ефективного та всебічного розслідування кожного конкретного випадку. Крім того, розслідування контрабанди в таких випадках ускладнюється тим, що вона часто вчиняється особами, які не є громадянами України, а тому можуть

виникати труднощі у встановленні особи-контрабандиста. Особливо складними є випадки вчинення контрабанди особами, які проживають на території Російської Федерації або зони ООС, враховуючи стан політичних відносин з цією державою і територією відповідно.

Як зазначає В. М. Шевчук, в аналізованій групі типових слідчих ситуацій важливим і першочерговим є виявлення і узагальнення якомога більшої кількості інформації, в тому числі доказової, що стосується характеристик особи злочинця і характеру події. Також важливе значення має використання даних, що стосуються криміналістичну характеристику злочину (це, зокрема, дані про предмет, спосіб та сліди) [12, с. 512].

При цьому дії, спрямовані на встановлення особи, яка вчинила контрабанду, мають бути вчинені невідкладно, бажано одразу після отримання відомостей про факт правопорушення. Також невідкладний збір інформації важливий для формування доказової бази по справі, оскільки збір доказів і процес доказування в таких ситуаціях також ускладнений. У зв'язку з цим, одразу після виявлення факту вчинення контрабанди необхідно зафіксувати в належному порядку всі можливі відомості, які в подальшому матимуть значення для розслідування. Після встановлення особи не завжди є можливість отримати такі докази, оскільки не всі сліди контрабанди мають здатність зберігатись тривалий час.

Слушною є думка Т. А. Диканової, яка зазначає, що в таких ситуаціях інформаційною базою є дані, які були отримані при огляді місця події, предметів контрабанди і вивчення супровідних документів на переміщуваний товар, в якому була виявлена «безхазяйна» контрабанда. Така інформація дозволяє висунути обґрунтовані версії та визначити коло осіб, серед яких варто шукати злочинця [27, с. 62-63].

Проаналізувавши судову практику та дослідження науковців можна встановити, що не існує вичерпного переліку ознак, які можуть вказувати на особу, яка вчинила контрабанду, або її місцезнаходження.

Варто погодитись з думкою Т. А. Диканової, яка зазначає, що у випадках, коли після вчинення контрабанди пройшов незначний період, увагу в першу чергу звертають на сліди, які вказують на напрямок руху злочинця, оскільки їх виявлення дозволяє невідкладно провести пошукові заходи на шляху відходу злочинця з місця події [27, с. 63]. З цього приводу В. М. Шевчук зазначає, що до таких заходів можна віднести, зокрема, залучення спеціалістів з кінологічних служб митниці або прикордонників. Це зумовлено тим, що шляхом проведення пошуку по «гарячих слідах» з допомогою спеціально навчених службово-розшукових собак є можливість затримати особу, яка вчинила контрабанду, по запахових слідах [12, с. 512].

Як доповнення до вказаних думок можна додати те, що в таких випадках важливо якомога швидше виявити і допитати свідків події. Свідками можуть бути не тільки працівники митних органів. Значну частину інформації можна отримати також від інших осіб, які перетинають митний кордон. Тому затримки з їх виявлення і допиту можуть суттєво ускладнити подальше розслідування з огляду на необхідність встановлення їх місцезнаходження через певний проміжок часу. Крім того, ідеальні сліди вчинення контрабанди також мають здатність втрачатись або «розмиватись» з плином часу, тому невідкладний допит свідків дасть можливість отримати більше інформації не тільки про особу злочинця або його місцезнаходження, але і про інші обставини, які в подальшому можуть мати вагоме значення для процесу розслідування в цілому і процесу доказування зокрема.

Якщо з моменту вчинення злочину до виявлення ознак контрабанди пройшов значний проміжок часу, увагу потрібно звертати на вчинення інших дій, які мають бути спрямовані на встановлення свідків події події та їх місцезнаходження, проведення їх допиту, на отримання будь-якої інформації про подію злочину тощо.

Однак, доречною є думка В. М. Шевчука про те, що дослідження обставин місця події, фіксація та вилучення матеріальних слідів вчиненої контрабанди є

вкрай важливим і не може бути замінено виключно проведенням допитів [12, с. 513].

Як підсумок вищезазначеного доречною є думка Т. А. Диканової про те, що в процесі розслідування необхідно провести всі слідчі дії, які можливі без участі особи, яка підозрюється у вчиненні злочину. Це, зокрема, огляд місця події та предметів, які можуть стати речовими доказами, допити свідків, призначення експертиз, проведення слідчих експериментів [27, с. 63].

Друга група типових слідчих ситуацій, як вже зазначалось, характеризується тим, що є достатні дані про факт вчинення контрабанди у особу, яка його вчинила, однак відсутні відомості про її місцезнаходження. Комплекс першочергових дій в таких ситуаціях може бути схожим з тим, що вчиняється у вже розглянутій першій групі типових слідчих ситуацій, однак, акцент в будь-якому випадку має зміститись на встановлення місцезнаходження особи, яка вчинила контрабанду, бажано по «гарячих слідах».

Зрозуміло, що перелік слідчих і оперативно-розшукових дій буде коливатись залежно від конкретного факту вчинення контрабанди і обстановки події. На нашу думку, визначальним для окреслення такого комплексу має бути чисельність інформаційного масиву про подію та зміст такого масиву. Залежно від даних, які мають органи досудового розслідування на конкретному етапі, можна визначити спрямованість розслідування. Черговість проведення слідчих і оперативно-розшукових дій також прямо залежить від конкретної ситуації.

До таких дій, на думку В. М. Шевчука, можуть належати, зокрема, огляд місця події, допит свідків, співучасників (якщо такі є), допит осіб, які можуть дати відомості про злочинця та його спосіб життя, затримання й обшук особи підозрюваного, допит підозрюваного, призначення необхідних криміналістичних експертиз; залучення службово-розшукових собак, переслідування злочинця, обхід місцевості тощо [12, с. 514].

В розглядуваному контексті важливим може бути поділ типових слідчих ситуацій другої групи на дві категорії: ситуації, в яких відоме місце проживання особи, яка вчинила контрабанду, і ситуації, коли воно не відоме або відсутні

будь-які відомості про нього. Цей поділ може бути дуже важливим для планування розслідування, визначення черговості проведення слідчих чи оперативно-розшукових дій та затримання злочинця.

Третя група слідчих ситуацій, як зазначалось, характеризується наявністю достатніх даних про діяння, особу і її місцезнаходження.

Такі ситуації можуть виникати, зокрема, при виявленні предметів контрабанди працівниками митних або прикордонних служб або при встановленні фактів вчинення контрабанди конкретною особою в процесі розслідування кримінального провадження, порушеного за іншою статтею кримінального кодексу [27, с. 67].

Аналіз судової практики показує, що вирoki виносяться переважно за результатами розслідування цієї категорії типових слідчих ситуацій. З цього можна зробити два основні висновки.

Перший полягає в тому, що такі ситуації є найлегшими, під час їх розслідування рідко виникають труднощі, зокрема, у встановленні всіх аспектів предмета доказування та передачі справи до суду. Виправдувальні вирoki можуть виноситись внаслідок того, що органи досудового розслідування не ефективно спланували процес доказування вини особи у вчиненні контрабанди, не змогли зібрати достатню кількість доказів, наприклад, внаслідок недбалого ставлення до своїх обов'язків. Така ситуація може зумовлюватись великою кількістю виявлених фактів контрабанди, які мають характерні ознаки розглядуваної групи слідчих ситуацій. Це суттєво ускладнює процес розслідування кожного конкретного випадку.

Зазначена проблема може бути вирішена шляхом теоретичного аналізу таких випадків, на основі яких можна сформулювати орієнтовний перелік слідчих дій, які необхідно вчинити у випадку виявлення факту контрабанди, що належить до розглядуваної категорії типових слідчих ситуацій. Вчинення всіх необхідних дій сприятиме формуванню доказової бази та суттєво підвищить ефективність розслідування.

Другий висновок полягає в тому, що справи, які характеризуються ознаками перших двох проаналізованих груп типових слідчих ситуацій, часто можуть не доводитись до стадії передачі матеріалів до суду через складний процес їх розслідування і неефективність вчинених слідчих і оперативно-розшукових дій.

Досліджуючи вказану групу типових слідчих ситуацій доцільно виявити труднощі розслідування, які можуть виникати в практичній діяльності. Зокрема, В. М. Шевчук зазначає, що випадки затримання особи, яка вчинила контрабанду, безпосередньо на митному кордоні, можуть спричинити певні труднощі для процесу розслідування, в контексті ситуацій, коли особа заперечує факт вчинення злочину і свідчить про те, що вилучені предмети контрабанди їй не належать, незважаючи на те, що у органів досудового розслідування наявні докази вчинення такого злочину [28, с. 194].

В таких випадках збирання і фіксація доказів причетності особи до вчинення злочину має особливо важливе значення. В літературі також звертають увагу на це питання. Так, В. М. Шевчук зазначає, що важливе значення в цій категорії справ має проведення, зокрема, слідчого огляду і фіксація виявлених предметів контрабанди. Крім того, можливим є варіант залучення до проведення огляду спеціаліста-криміналіста у разі необхідності. Такий спеціаліст може допомогти встановити сліди вчиненого злочину і зібрати докази причетності затриманої особи до злочину [12, с. 506].

Аналіз досліджуваного питання, проведений Т. А. Дикановою, показав, що в практичній діяльності розслідування справ про контрабанду часто виникають ситуації, які об'єднують елементи двох чи трьох типових слідчих ситуацій (можливо і в різному поєднанні), які було розглянуто вище, що впливає на напрямки розслідування, яких може бути декілька [27, с. 68]. Крім того, типові слідчі ситуації можуть трансформуватись і «перетікати» одна в одну, що також матиме вплив на організацію процесу розслідування контрабанди шляхом зміни акцентів такого процесу.

Слідчі ситуації, які виникають в процесі виявлення та розслідування контрабанди, можна також розділити на групи в залежності від вже згаданого поділу способів її вчинення на такі, що вчиняються поза митним контролем і з приховуванням від митного контролю, кожен з яких, в свою чергу, поділено на особисті та опосередковані.

Спосіб вчинення контрабанди значною мірою впливає на зміст та перелік першочергових дій, які необхідно провести під час розслідування. Наприклад, особисте вчинення контрабанди поза митним контролем ставить перед органами досудового розслідування першочергову мету, яка полягає в доведенні факту незаконного перетину митного кордону і переміщення предмета контрабанди.

Також можна провести класифікацію типових ситуацій за критерієм відомостей про місцезнаходження предмета контрабанди. Очевидно, що більш сприятливими є ситуації, коли є достатня кількість відомостей про предмет контрабанди і його місцезнаходження. В таких випадках слідчі дій можуть бути спрямовані на доведення того, що річ належить до предметів контрабанди, наприклад, шляхом призначення експертизи.

Ситуації, коли відомості про місцезнаходження предмета контрабанди відсутні або їх недостатньо, розслідування, в першу чергу, має бути спрямоване на встановлення місцезнаходження, виявлення і вилучення такого предмета, який може бути приховано або передано на зберігання третім особам. При цьому не виключається, що такі особи не обізнані про злочинні наміри щодо отриманого ними предмета. Тому в таких випадках важливо виявити джерела відомостей про місцезнаходження предмета контрабанди. Такими джерелами можуть бути, зокрема, підозрювані або свідки.

2.2. Версії розслідування вчиненого злочину

В літературі досить часто звертають увагу на окремі аспекти питання версій розслідування. Так, Н. О. Симоненко зазначає, що «у плануванні досудового розслідування важливу роль відіграють версії, що становлять його

основу ... Слідча версія заснована на фактичних припущеннях слідчого, які він висуває щодо розслідуваної події загалом або окремих обставин, які підлягають доказуванню щодо конкретного кримінального провадження» [29, с. 83].

На основі аналізу позицій науковців та результатів практичної діяльності можна зазначити, що версії, які висуваються під час розслідування контрабанди, значною мірою залежать від способу її вчинення, типової слідчої ситуації та слідчої ситуації, яка має місце в конкретному випадку.

Проведений аналіз літератури та судової практики щодо даного питання свідчить про те, що в першій групі типових слідчих ситуації версії розслідування доцільно розділити на дві категорії: такі, що висуваються щодо встановлення особи-контрабандиста, і такі, що стосуються інших обставин вчиненого злочину, які входять до предмета доказування. Найбільш загальними версіями, що належить до другої категорії, є такі: 1) злочин дійсно мав місце при обставинах, на підставі яких було відкрито кримінальне провадження; 2) злочину фактично не було і відомості про його вчинення є оманливими. При доведенні другого випадку недоцільним є висування версій щодо встановлення особи-контрабандиста. Це може здійснюватись виключно для доказування фактів, на підставі яких можна закрити провадження.

Якщо ж наявні підстави вважати, що злочин дійсно мав місце, то в процесі розслідування доцільно висувати версії щодо встановлення особи, яка вчинила контрабанду. Як зазначає Т. А. Диканова, що це версії щодо кола осіб, які причетні до контрабанди, їхнього місцезнаходження, мотивів злочину, а також щодо об'єктивної сторони контрабанди (наприклад, про джерела придбання предметів контрабанди або способах їх переміщення) [27, с. 62].

Версії, які висуваються в процесі розслідування другої групи типових слідчих ситуацій можуть стосуватись, на думку Т. А. Диканової, невідомих обставин об'єктивної сторони злочину, можливих співучасників, обставин, за яких особа зникла з місця злочину, місця проживання такої особи, мотивів і цілей злочину тощо [27, с. 65].

Для висунення версій в процесі розслідування контрабанди, яка має ознаки третьої групи типових слідчих ситуацій, про які йшлося в попередньому підрозділі, важливим є поділ способів її вчинення на особисті та опосередковані.

Якщо злочин було вчинено шляхом використання третіх осіб, яких було затримано в процесі вчинення злочину, то можна висунути дві основні версії: 1) третя особа дійсно не обізнана про наміри особи-контрабандиста і не має умислу на переміщення предметів контрабанди через митний кордон; 2) має місце обман з боку такої особи з метою ухилення від кримінальної відповідальності і приховування факту вчинення злочину. Саме з перевірки цих версій доцільно починати розслідування контрабанди. Подальший процес розслідування в таких випадках значною мірою залежить від того, яка з двох зазначених версій підтвердилась.

Очевидно, що не існує вичерпного переліку версій, які можуть висуватися в процесі розслідування контрабанди. Вони в будь-якому разі будуть відрізнятися між собою та деталізуватися залежно від обставин конкретної справи. Науковці можуть запропонувати лише типові версії або версії, з яких доцільно розпочинати процес розслідування, на основі узагальнення знань, отриманих під час практичної діяльності. Виділення невиправдано широкого переліку версій розслідування, які не мають достатньої частоти повнотюваності, не матиме вагомого практичного значення.

Також в практичній діяльності може бути доцільним висунення і перевірка версій щодо окремих аспектів вчиненої контрабанди. Наприклад, за фактом виявлення злочину можна виділити в процесі розслідування кілька напрямків, в кожному з яких висуватимуться версії, зокрема, про місцезнаходження особи-правопорушника або предмета контрабанди, про подію злочину, про наявність умислу тощо.

2.3. Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій під час розслідування вчиненого злочину

Аналіз літератури та судової практики показав, що найпоширенішими слідчими (розшуковими) діями, які проводяться під час розслідування контрабанди, є огляд (зокрема, місця події, предмета контрабанди), допит (свідків, підозрюваного), огляд (зокрема, місця події, трупа), слідчий експеримент, призначення експертизи. Ці слідчі (розшукові) дії проводяться практично в кожному випадку розслідування контрабанди. Натомість, в судовій практиці рідко зустрічаються згадки про проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування контрабанди в кожному конкретному випадку має важливе значення, оскільки він правильності та законності їх проведення залежить вирішення судом питання про допустимість доказів, які отримані під час проведення таких дій. Це може призвести до втрати основної доказової бази у справі, через що в процесі розслідування не вдається довести всі елементи предмета доказування. Про такі випадки йтиметься нижче.

Послідовність проведення слідчих (розшукових) дій залежить від слідчої ситуації та висунутих версій. Дослідження даного питання розпочнеться з тактики проведення допиту.

В літературі тактичні прийоми допиту визначають як «засоби, за допомогою яких допитуючий керує спілкуванням та отримує об'єктивну інформацію. До загальних тактичних прийомів допиту належать: прогнозування та планування допиту; встановлення психологічного контакту; викладення показань у формі вільної розповіді; постановка запитань; пред'явлення доказів; актуалізація забутого в пам'яті» [30, с. 90].

Вказані загальні прийоми повинні деталізуватись та конкретизуватись не тільки залежно від особливостей конкретного злочину, передбаченого КК України, а і залежно від характеристик конкретного факту вчинення

контрабанди, зокрема, слідчої ситуації та версії, кількості та змісту інформації, якою володіє допитувач в конкретному кримінальному провадженні, виду допиту (допит конкретної особи або перехресний допит) тощо.

Крім того, вибір і застосування тактичних прийомів допиту залежить від учасника справи, який допитується. Як показує аналіз судової практики, у справах про контрабанду допиту зазвичай підлягають підозрюваний на свідки. Аналіз судових рішень свідчить також про те, що в досліджуваній категорії справ часто допитуються також експерти. Однак, такі допити проводяться вже на стадії судового розгляду справи.

В літературі виділяють також такий тактичний прийом допиту, як «застосування переконання шляхом стимулювання позитивних якостей особи, роз'яснення норм закону, норм моралі; демонстрації доцільності правдивого й об'єктивного висвітлення відомих допитуваному обставин» [20, с. 185]. На нашу думку, перший тактичний прийом може бути досить важливим в процесі розслідування контрабанди, особливо під час допиту підозрюваних.

Аналіз вироків у справах про контрабанду свідчить про те, що багато кримінальних проваджень закінчуються затвердженням угоди про визнання винуватості між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим. Причиною цього може бути те, що особа злочинця-контрабандиста рідко характеризується явним правовим нігілізмом та зневажливим ставленням до громадської безпеки, зважаючи на особливості даної категорії злочинів. Крім того, наявність судимостей не є типовою ознакою особи-контрабандиста.

Цей аспект зумовлює і підтверджує те, що застосування переконання може бути доцільним під час проведення допитів підозрюваних, оскільки такі особи часто звертають увагу на аргументи допитуючого. Внаслідок того, що вони не характеризуються явним правовим нігілізмом, особи, які вчинили контрабанду, здатні визнати протиправність своєї поведінки.

Досліджуючи даний аспект тактичних прийомів допиту варто звернути увагу на їхню класифікацію в літературі на допити у конфліктних ситуаціях та допити у безконфліктних ситуаціях.

Як зазначає В. Л. Шепелюк, конфліктна ситуація може характеризуватись тим, що допитуваний, наприклад, відмовляється давати показання, дає неправдиві показання, заперечує свою причетність до вчинення злочину або говорить правду, але вважає, що інші учасники говорять неправду тощо [31]. Розглядувані вище ситуації свідчать про те, що у справах про контрабанду допит підозрюваного має переважно безконфліктний характер і характеризується тим, що зазначений учасник справи погоджується давати правдиві показання, інформація, отримана під час допиту, підтверджується іншими доказами у справі і не спростовується ними, підозрюваний визнає свою причетність або винуватість у вчиненні контрабанди. Саме ці ознаки можуть свідчити про те, що допит проводиться в безконфліктній ситуації. Це може допомогти тому, хто проводить допит, обрати необхідні та доцільні в конкретній слідчій ситуації тактичні прийоми його проведення.

На думку В. М. Шевчука, допит підозрюваного у справах про контрабанду в переважній більшості випадків є конфліктним, оскільки часто допитуваний не сприяє органам досудового розслідування у встановленні дійсних фактичних обставин справи [12, с. 531]. На нашу думку, з таким твердженням не можна погодитись з огляду на проведений аналіз судової практики, що свідчить про популярність слідчих ситуацій, в яких допит проводиться в безконфліктних ситуаціях. Однак, враховуючи складність допитів, які проводяться в конфліктних ситуаціях, варто дослідити детальніше і це питання також.

З цього приводу доцільною видається позиція О. С. Коробки, який вважає, що у конфліктних ситуаціях основним завданням слідчого має бути об'єктивна оцінка всіх обставин допиту та прийняття рішень, які можуть бути сприятливими для уникнення можливих негативних наслідків або їх зменшення. При цьому той, хто проводить допит, має бути готовим до декількох варіантів поведінки допитуваного, оскільки часто можливість уникнути чи передбачити такі наслідки відсутня [32, с. 383].

Аналіз судової практики та позицій науковців з приводу даного питання показує, що тактичні прийоми допиту в конфліктних ситуаціях у справах про

контрабанду можна розділити на три групи: 1) тактичні прийоми, що дозволяють встановити, що допит проводиться в конфліктній ситуації; 2) тактичні прийоми, що дозволяють подолати конфліктну ситуацію; 3) тактичні прийоми, які доцільно використовувати у разі неможливості подолання конфліктної ситуації. Зазначені групи можна також вважати стадіями допиту в конфліктній ситуації. Окремо можна також виділити тактичні прийоми, які спрямовані на запобігання виникненню конфліктної ситуації.

Перша група тактичних прийомів використовується тоді, коли поведінка підозрюваного прямо не вказує на те, що допит проводиться в конфліктній ситуації. Наприклад, в практичній діяльності можуть траплятися випадки, коли в процесі допиту слідчий виявляє, що показання підозрюваного не корелюються з іншими доказами, які вже отримані у справі про контрабанду. В таких випадках метою того, хто проводить допит, є перевірка показань допитуваного і співставлення їх з вже наявними доказами. Основним тактичним прийомом, який дозволяє встановити, що має місце конфліктна ситуація, є пред'явлення таких доказів підозрюваному та максимальна деталізація отриманої інформації шляхом постановки уточнюючих питань.

Якщо шляхом використання зазначених тактичних прийомів було встановлено, що має місце конфліктна ситуація, завданням слідчого має бути подолання такої ситуації і «переведення» допиту в допит у безконфліктній ситуації (у разі можливості). Як зазначає Б. М. Дердюк, подолання конфліктної ситуації може бути здійснене шляхом з'ясування слідчим причин конфлікту, безпосереднього тактичного впливу на суб'єкта, який протидіє, усунення зовнішніх умов, що сприяють виникненню конфліктної ситуації [33, с. 241].

До тактичних прийомів допиту другої групи у справах про контрабанду можна віднести всі зазначені прийоми, серед яких тих, хто проводить допит, обирає найбільш доцільні для конкретної ситуації. Особливе місце займає таких тактичний прийом, як переконання.

У контексті цього питання варо звернути увагу запропоновану в літературі групу «тактичних прийомів демонстрації можливостей», яка передбачає, на думку Б. М. Дердюка, застосування таких заходів, як роз'яснення допитуваному необхідності призначення експертизи та вказівка на можливі результати дослідження; проведення слідчих (розшукових) дій та роз'яснення допитуваному цілей і можливих результатів (обшуки, пред'явлення для пізнання, допити тощо) [33, с. 239].

Третя група тактичних прийомів допиту у справах про контрабанду характеризується тим, що тому, хто проводить допит, не вдалось подолати конфліктну ситуацію, внаслідок чого існує необхідність отримати максимально можливу кількість інформації, що стосується обставин вчиненої контрабанди. На етапі досудового розслідування важливою є навіть та інформація, яка не відповідає дійсності або є спотвореною, оскільки у слідчого і прокурора таким чином з'являються вектори подальшого розслідування, під час якого можна отримати докази, які спростовують отриману під час допиту інформацію.

До третьої групи тактичних прийомів у справах про контрабанду так само можна віднести всі зазначені вище тактичні прийоми. Однак, особливо важливе значення, на нашу думку і з огляду на зазначене вище, відіграє такий тактичний прийом, як максимальна деталізація показань шляхом постановки питань.

Влучною видається позиція О. С. Коробки щодо того, що конфліктна і безконфліктна ситуації можуть замінювати одна одну у процесі проведення допиту залежно від того, яка позиція обрана допитуваним щодо конкретного питання (наприклад, підозрюваний може визнавати одні обставини й заперечувати інші) [32, с. 383]. Крім того, ситуації можуть змінюватись також залежно від поведінки і тактичних прийомів, які обрані особою, яка проводить допит. Як слушно зазначає О. Б. Баєв, в безконфліктній ситуації основним завданням слідчого є недопущення поведінки або дій, які можуть спричинити конфлікт з особою, яка допитується [34, с. 208]. Тому в процесі допиту важливо звертати увагу на реакцію допитуваного на конкретний тактичний прийом,

аналізувати її та в залежності від такого аналізу обирати конкретний зміст і послідовність тактичних прийомів.

Що стосується допиту свідків у справах про контрабанду, то проведений аналіз праць науковців показує, що видається доцільним видасть поділ свідків на три основні групи, який запропонований В. М. Шевчуком: до першої групи пропонується відносити тих, які безпосередньо виявили контрабанду і затримали підозрюваного (наприклад, працівники митниці), до другої – тих, які були присутні при вчиненні контрабанди/одержали інформацію від третіх осіб (наприклад, провідники вагонів), до третьої – тих, які можуть дати інформацію про події, що передували злочину чи відбулися після нього (наприклад, родичі) [12, с. 534].

Незалежно від того, представник якої групи свідків допитується, підлягають з'ясуванню всі відомі йому обставини вчиненої контрабанди з використанням різних тактичних прийомів. Тобто, допит може стосуватись всіх обставин, які прямо чи опосередковано стосуються предмета доказування в конкретній справі, і можуть бути конкретному свідкові.

Так, на думку Т. А. Диканової, у випадках, коли контрабанда пов'язана з піддробкою документів, недостовірним декларуванням, необхідно уточнити за якими ознаками працівники митних органів виявили фальшивість. Особи, які купували у контрабандистів товари, допитуються про те, чи відомі їм інші покупці, канали збуту предметів контрабанди [27, с. 126].

Оскільки допит свідків є переважно безконфліктним (особливо тих, що відносяться до першої і другої групи), вибір тактичних прийомів не має супроводжуватись труднощами. Найчастіше доцільною є проста постановка питань з максимальною деталізацією інформації.

В процесі розслідування контрабанди також проводяться слідчі експерименти. Відповідно до ст. 240 Кримінально процесуального кодексу України (далі – КПК України), метою таких слідчих (розшукових) дій є перевірка і уточнення відомостей, які мають значення для встановлення обставин кримінального правопорушення. За необхідності слідчий експеримент може

проводитися за участю спеціаліста. Під час проведення слідчого експерименту можуть проводитися вимірювання, фотографування, звуко- чи відеозапис, складатися плани і схеми, виготовлятися графічні зображення, відбитки та зліпки, які додаються до протоколу [35].

Як зазначалось, важливим в процесі досудового розслідування є визначення того, яка саме слідча (розшукова) дія проводиться, зокрема, шляхом з'ясування її змісту, та правильне документальне оформлення її проведення. Допущення слідчим таких помилок може призвести до визнання судом доказів, які отримані внаслідок проведення таких дій, недопустими. Це впливатиме на весь хід справи і її правильне вирішення по суті, що підтверджується відповідною судовою практикою.

У рішенні Тячівського районного суду Закарпатської області по справі № 305/2022/14-к від 13 листопада 2019 року було встановлено, що

зі змісту наданих стороною обвинувачення протоколів проведення слідчих експериментів вбачається, що слідчий ніякого відтворення події, як і дослідів чи випробувань із потерпілим ... , свідками ... , не проводив, а фактично провів їх допит. За таких обставин, оскільки проведені під час досудового розслідування слідчі експерименти не відповідали меті та порядку їх проведення та фактично були допитами цих учасників процесу, а згідно до ст. 23 КПК України показання учасників кримінального провадження суд отримує усно, тому в даному випадку суд не може прийняти показання потерпілого ... , свідків ... , що містяться в наданих прокурором протоколах слідчих експериментів як докази. [36].

Говорячи про цю категорію слідчих (розшукових) дій, можна навести позицію Т. А. Диканової, яка зазначає, що у справах про контрабанду слідчі експерименти можуть проводитись для встановлення можливості і способів переміщення через митний кордон предметів контрабанди поза митним контролем, приховування таких предметів від митного контролю, підробки документів. В останньому випадку слідчий експеримент може бути спрямований на виявлення того, чи наділена конкретна особа здібностями виготовити певні документи [27, с. 116-117].

Особливо важливе значення при розслідуванні справ про контрабанду має призначення і проведення експертиз, оскільки від цього залежить, в першу чергу, визначення того, чи належить річ в конкретній справі до предметів контрабанди,

яка передбачена КК України, і, відповідно можливість притягнення особи до кримінальної відповідальності.

Аналіз судової практики у справах про контрабанду показує, що в процесі розслідування може призначатись широкий спектр експертиз. Вибір, кількість, вид і призначення конкретних експертиз залежить від мети, яку ставлять перед собою органи досудового розслідування, слідчої ситуації, предмета злочину тощо.

Відповідно до позицій В. М. Шевчука, часто призначаються, зокрема, такі судові експертизи, як експертиза документів, почеркознавча, експертиза наркотичних засобів та сильнодіючих речовин, судово-хімічна, товарознавча, мистецтвознавча, судово-балістична, експертиза холодної зброї, експертиза вибухових речовин, експертиза вибухових пристроїв, цілого за частинами, експертиза матеріалів та сплавів, судово-наркологічна, транспортно-трасологічна, пробірна тощо [12, с. 526].

Ще однією слідчою (розшуковою) дією, яка проводиться практично в кожному випадку розслідування контрабанди, є огляд. Аналіз змісту ст. 237 КПК України дозволяє встановити, що під час розслідування можуть проводитись такі види огляду, як огляд місцевості, приміщення, речей та документів. Також КПК України виділяє огляд трупа, огляд трупа, пов'язаний з ексгумацією, освідкування як специфічний вид слідчого огляду, що полягає у огляді тіла живої людини.

У справах про контрабанду можуть проводитись всі перелічені види огляду, один або декілька з них. Це має визначатись залежно від способу вчиненого злочину, конкретної слідчої ситуації, предмета посягання, висунутих версій тощо.

Завданнями будь-якого огляду в справах про контрабанду можна вважати загальні завдання, які притаманні цим слідчим (розшуковим) діям, в цілому. До таких завдань в літературі зазвичай відносять виявлення слідів кримінального правопорушення і речових доказів, з'ясування обставин події; висунення версій щодо події кримінального правопорушення та його учасників, отримання даних про осіб, які могли бути очевидцями злочину, отримання інформації для

організації пошуку й затримання злочинця [20, с. 147]. Конкретні завдання огляду залежать від обраного виду огляду та слідчої ситуації, яка має місце в кожному конкретному випадку.

Аналіз судової практики показав, що найчастіше у справах про контрабанду проводять огляд місця події та огляд власне предмета контрабанди, що зумовлено специфікою вказаного злочину. Ці дії часто є нерозривно пов'язані між собою. Також в даній категорії справ зазвичай проводять огляд документів та транспортних засобів, що використовувались для переміщення предметів контрабанди через митний кордон. В. М. Шевчук зазначає, що проведення детального огляду доцільно починати з предмета контрабанди та власне місця його виявлення. Всі об'єкти на місці події мають бути ретельно оглянуті і описані в протоколі проведеного огляду, позначені на планах або схемах. Також варто вжити всі можливі заходи й засоби щодо виявлення, фіксації і вилучення слідів вчиненої контрабанди [12, с. 519].

На думку Т. А. Диканової, для виявлення місць приховування предметів контрабанди реко-мендується використовувати такі криміналістичні прийоми виявлення схованок: візуальний, метод постукування, прощупування, метод складання зовнішніх і внутрішніх параметрів об'єктів, індуктивний метод (використання металошукача при пошуку металевих предметів), інші методи [27, с. 98].

Загалом, в літературі зазначають, що тактика огляду місця події, предметів і документів може виражатись у трьох послідовно проведених етапах: статичний передбачає огляд без порушення обстановки, зміни місця розташування доказів, динамічний характеризується тим, що сліди й речові докази підлягають детальному вивченню, заключний – фіксацією результатів огляду шляхом складання протоколу, схем, креслень, визначення об'єктів, які доцільно додатково оглянути і вилучити з цією метою [20, с. 150].

Остання стадія огляду, на нашу думку, має найважливіше значення, оскільки саме протокол огляду буде сприйматись та осмислюватись судом. Від правильності складання і повноти відображення фактичних даних у протоколі

залежить, фактично, весь подальший хід справи. До вимог до змісту і форми протоколів огляду, які зазначені в КПК України, можна додати також наступні.

Якщо оглядається предмет, найменування, походження, призначення якого достеменно не відомі, то, на думку Т. А. Диканової, слід обмежитися максимально повним його описом і вилученням. Припущення, оціночні судження про подію не повинні відображатися в протоколі. У ньому фіксуються тільки проведені дії і виявлені факти [27, с. 93-94].

Також під час розслідування контрабанди можуть проводитись також обшуки. Відповідно до ст. 234 КПК України, метою обшуку є виявлення та фіксація відомостей про обставини вчинення кримінального правопорушення, відшукування знаряддя кримінального правопорушення або майна, яке було здобуте у результаті його вчинення, а також встановлення місцезнаходження розшукуваних осіб. Варто звернути увагу на те, що обшук, за загальним правилом, проводиться на підставі ухвали слідчого судді місцевого загального суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування.

Судова практика свідчить про те, що обшуки найчастіше проводяться для збирання доказів у справах щодо злочинів, що часто вчиняються в сукупності з контрабандою. До таких злочинів можна віднести, зокрема, незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами (ст. 263 КК України).

В літературі зазначають, що об'єктами обшуку можуть бути певні житлові і нежитлові приміщення (зокрема, квартири, будинки, номери готелів, кабінети, офіси, склади, гаражі тощо), інші певні місця (ділянки місцевості, транспортні засоби), жива людина (одяг, взуття тощо) [37, с. 10].

Практична діяльність свідчить про те, що у справах про контрабанду можуть проводитись обшуки транспортних засобів, у яких було виявлено предмет контрабанди, житлові приміщення або живі люди.

Певні труднощі можуть виникати під час проведення обшуку людини. Зокрема, варто проводити розмежовування обшуку і особистого огляду, порядок проведення якого регламентується ст. 340 Митного кодексу України. У вказаній статті зазначено, що особистий огляд як виняткова форма митного контролю проводиться за письмовим рішенням керівника митного органу або його заступника, якщо є достатні підстави вважати, що громадянин, який прямує через митний кордон України чи перебуває в зоні митного контролю або у транзитній зоні міжнародного аеропорту, приховує предмети контрабанди чи товари, які є безпосередніми предметами порушення митних правил або заборонені для ввезення в Україну, вивезення з України чи транзиту через територію України.

Влучно зазначає В. М. Шевчук з приводу того, що особистий огляд може трансформуватись в обшук особи, тобто у примусове обстеження тіла людини, її одягу, взуття і предметів, що знаходяться при ній, у результаті чого можуть бути порушені законні права осіб, які перетинають митний кордон України. Саме тому необхідно треба чітко розрізняти сутність цих дій [12, с. 521-522]. Варто пам'ятати, що обшук проводиться на підставі ухвали слідчого судді.

Судова практика свідчить про те, що негласні слідчі (розшукові) дії у справах про контрабанду проводяться вкрай рідко. Однак, в рамках кримінального провадження можуть проводитись такі дії, як зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, аудіо-, відео контроль особи, контролю за вчиненням злочину, зокрема, у формі оперативної закупки. Доцільність проведення таких дій буде проілюстровано на конкретних випадках в контексті питання плану розслідування контрабанди.

2.4. План розслідування злочину

Під час розслідування будь-якої справи доцільно скласти план такого розслідування з метою його організації. Справи про контрабанду не є винятком.

Планування розслідування в літературі зазвичай розуміється як «визначення шляхів розкриття злочинів, окреслення обставин, які підлягають з'ясуванню, а також встановлення найдоцільніших строків проведення необхідних слідчих дій та оперативно-розшукових заходів» [38].

Планування розслідування, зокрема, послідовність проведення слідчих (розшукових) дій, залежить від конкретної слідчої ситуації та висунутих версій. На мою думку, широка класифікація програм розслідування з зазначенням переліку і послідовності дій органів досудового розслідування, що пропонується, наприклад, В. М. Шевчуком [12, с. 503-516], не матиме вагомego значення у практичній діяльності, оскільки не існує навіть двох абсолютно однакових ситуацій, тому планування розслідування доцільно проводити з урахуванням конкретних обставин справи. Науковці можуть запропонувати лише загальні напрямки такого планування, які не матимуть характер шаблону, а будуть орієнтиром для органів досудового розслідування. На нашу думку, висвітлення даного питання доцільне шляхом ілюстрації планування розслідування контрабанди в конкретних випадках.

Говорячи про планування розслідування у справах про контрабанду доцільно звернути увагу на позицію Т. А. Диканової, яка зазначає, що організація розслідування передбачає формулювання його мети, її конкретизацію, розподіл обов'язків, узгодженість дій учасників такого розслідування, оперативне інформування таких учасників про появу нових даних у справі тощо. Організація розслідування справ про контрабанду обумовлюється характером слідчої ситуації, що складається на момент порушення кримінальної справи [27, с. 61].

Враховуючи те, що не існує двох абсолютно однакових випадків вчинення контрабанди, вважаю доцільним проілюструвати можливі варіанти планування розслідування на конкретних прикладах справ з практичної діяльності з врахуванням обставин справи, способу вчинення злочину, особи підозрюваного (обвинуваченого), предмета контрабанди тощо. Поділяючи думки тих науковців, які пропонують класифікувати способи вчинення контрабанди на такі, що вчиняються поза митним контролем, з приховуванням від митного контролю

шляхом особистого або опосередкованого переміщення предметів контрабанди, орієнтовні плани розслідування будуть запропоновані на прикладах використання кожного з таких способів.

Вироком Великописарівський районний суд Сумської області у справі № 575/1287/19 від 15 жовтня 2019 року встановлено, що

обвинувачений ОСОБА_1, перетнувши державний кордон України в напрямку Російської Федерації поза митним контролем, власноручно переніс їх по одному з території Російської Федерації на територію України через лінію Державного кордону України та завантажив до металевого візка, який залишив на території України. Близько 21 години 00 хвилин 22 липня 2019 року обвинувачений ОСОБА_1 ... був виявлений прикордонним нарядом «Прикордонний патруль», який виконував наказ на охорону державного кордону України на місці кримінального правопорушення ... ОСОБА_1 намагався покинути місце вчинення кримінального правопорушення, але о 21 годині 40 хвилин був затриманий службовими особами Державної прикордонної служби України. ОСОБА_1 дав показання про визнання в повному обсязі винуватості у вчиненні злочину, передбаченого ч.1 ст.201 КК України, та підтвердив факт переміщення ним через митний кордон України поза митним контролем сильнодіючих лікарських засобів за вищезазначених обставин. Щиро кається у вчиненому, просить угоду про визнання винуватості затвердити [39].

З обставин справи вбачається наступне: слідча ситуація на момент порушення кримінальної справи характеризується тим, що наявні достатні дані про діяння, особу і її місцезнаходження, контрабанду вчинено поза митним контролем, предметом контрабанди є сильнодіючі речовини, має місце безконфліктна ситуація.

З урахуванням цього можна скласти такий орієнтовний план розслідування:

1) провести огляд місця події та предмета контрабанди - 8 паперових коробок із медичними препаратами з урахуванням правил проведення огляду шляхом переходу від статичної до динамічної стадії з подальшим документальним оформленням його результатів;

2) провести допит підозрюваного з метою з'ясування всіх обставин справи. Враховуючи те, що підозрюваний намагався покинути місце вчинення злочину, можна зробити висновок, що спочатку мав місце допит у конфліктній ситуації. В такому випадку першочерговим завданням того, хто його проводить, є використання тактичних прийомів допитів, спрямовані на його переведення у

безконфліктну ситуацію, шляхом, наприклад, переконання або переконання з демонстрацією можливостей. Враховуючи те, що обвинувачений пізніше дав показання про визнання в повному обсязі винуватості у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 201 КК України, можна зробити висновок, що тому, хто проводив допит, вдалося створити безконфліктну ситуацію. В такій ситуації можна застосовувати інші тактичні прийоми. Наприклад, доцільним видається викладення показань у формі вільної розповіді та їх деталізація шляхом постановки питань з метою отримання вичерпної інформації про всі елементи предмета доказування;

3) провести допит осіб, які безпосередньо виявили факт вчинення контрабанди і затримали злочинця (в даному випадку - службові особи Державної прикордонної служби України) з метою отримання інформації про обставини злочину і затримання особи-контрабандиста. У разі наявності інших свідків вчиненої контрабанди або відомостей про те, що третім особам може бути відома інформація про факт її вчинення, необхідно також провести їх допит;

4) Призначити експертизу з метою встановлення того, чи є виявлені медичні препарати, які були переміщені через митний кордон, сильнодіючими засобами. Для цього можна призначити криміналістичну експертизу речовин.

Безумовно, перелік і порядок слідчих дій може бути змінено або доповнено до початку або в процесі розслідування, оскільки органи досудового розслідування володіють більш повною інформацією про подію вчиненої контрабанди. Крім того, планування розслідування значною мірою залежить від висунутих версій, а тому вище запропоновано лише план розслідування у випадку висунення і підтвердження версії про те, що злочин дійсно мав місце при обставинах, на підставі яких було відкрито кримінальне провадження. У випадку висунення інших версій, наприклад, стосовно можливих співучасників вчиненого злочину, план розслідування може бути змінений в залежності від потреб процесу розслідування.

Доцільним видається також ілюстрація орієнтовного плану розслідування у випадку вчинення контрабанди (замаху) іншим способом – через митний

кордон України з приховуванням від митного контролю шляхом використання необізнаності третіх осіб.

Так, вироком Ленінського районного суду міста Кіровограда у справі № 405/4414/19 від 26 червня 2019 року встановлено наступне. ОСОБА_1 попередньо передав паперовий конверт з предметом контрабанди (стародавніми монетами) власній дружині, яка не усвідомлювала, що вчиняє дії спрямовані на контрабандне переміщення через митний кордон України культурних цінностей. ОСОБА_1 забезпечив і здійснив заходи по їх приховуванню від митного контролю, в тому числі в ході тактильного (на дотик) огляду конверту, а також проставивши у графі «відправник» дані іншої, навмисно вигаданої ним особи, вчинив заходи по унеможливленню встановлення його особи. Дружина через можливості відділення поштового зв'язку відправила міжнародне поштове відправлення до Республіки Казахстан на адресу, зазначену на конверті. В ході проведення тимчасового доступу до речей і документів в приміщенні цеху оброблення та перевезення пошти ПАТ "Укрпошта" слідчим СБУ в Кіровоградській області вилучено міжнародне поштове відправлення, в якому містився пакунок з стародавніми монетами [40].

З урахуванням зазначеного можна запропонувати такий орієнтовний план розслідування:

1) огляд конверта, в якому в подальшому було виявлено стародавні монети, та власне предмета контрабанди, який було виявлено внаслідок проведення заходу забезпечення кримінального провадження – тимчасового доступу до речей і документів;

2) призначення експертиз речей, які було виявлено в ході огляду зазначеного конверта на предмет належності його до кола предметів контрабанди, що заборонена відповідно до КК України. Це можуть бути мистецтвознавча та дактилоскопічна судові експертизи;

3) слідчі (розшукові) дії, спрямовані на встановлення особи, яка вчинила контрабанду, або особи, з використанням необізнаності якої її було вчинено, та, відповідно, їхнього місцезнаходження. Для реалізації цього завдання можна,

наприклад, отримати записи з камер відеоспостереження відділення поштового зв'язку, де було оформлено поштове відправлення з предметом контрабанди. Це можна зробити у спосіб, передбачений ст. 93 КПК України, тобто шляхом витребування та отримання від підприємств або установ або організацій речей, документів, відомостей. Далі доцільним буде проведення огляду таких речей, документів, відомостей. Крім того, можна встановити коло свідків вчиненої контрабанди і провести їх допити. Це можуть бути, зокрема, працівники відділень поштового зв'язку. Також доцільним може бути проведення такої слідчої (розшукової) дії, як пред'явлення особи для впізнання матеріалами відеозапису з камер відеоспостереження, який було отримано у спосіб, зазначений вище;

4) після встановлення особи, яка вчинила контрабанду, доцільно провести її допит з використанням тактичних прийомів, які видаються доцільними для конкретної ситуації, яка склалася на момент проведення такого допиту. Також доцільним буде провести допит особи, з використанням необізнаності якої було вчинено контрабанду. У разі розбіжностей у їхніх показаннях можна провести їхній перехресний допит відповідно до вимог, що передбачені ч. 9 ст. 224 КПК України.

Наведений план дій органів досудового розслідування в даній ситуації також є орієнтовним та може бути змінений або деталізований залежно від мети і конкретних завдань певного етапу розслідування.

Орієнтовний план розслідування у випадку вчинення контрабанди, а саме замаху на неї, шляхом особистого переміщення через митний кордон України з приховуванням від митного контролю можна запропонувати у справі № 732/1864/18, за результатами розгляду якої Ріпкинським районним судом Чернігівської області було винесено вирок від 7 березня 2019 року.

ОСОБА_5 ... прибувши ... в пішому порядку в зону спрощеного митного контролю «зелений коридор» митного поста ... , достовірно знаючи про наявність у нього прихованого у внутрішній правій кишені куртки спеціального технічного засобу негласного отримання інформації закамуфльованого під кулькову авторучку, в ході здійснення прикордонно-митного контролю, під час процедури усного декларування, умисно не повідомив про наявність засобів (товарів, предметів), заборонених чи

обмежених до переміщення через митний кордон України. ... в ході проведення ... прикордонно-митного огляду, у ОСОБА_5 в правій внутрішній кишені куртки, в яку він був одягнений, виявлено та в ході огляду місця події вилучено прихований від митного контролю предмет, схожий на канцелярську ручку чорного та золотистого кольорів ... , який має ознаки спеціального технічного засобу негласного отримання інформації [41].

Наведена слідча ситуація характеризується тим, що було вчинено замах на контрабанду спеціального технічного засобу негласного отримання інформації, шляхом його переміщення через митний кордон з приховуванням від митного контролю. З урахуванням цього можна запропонувати такий план розслідування даного факту:

1) за фактом виявлення випадку замаху на вчинення контрабанди органам досудового розслідування необхідно першочергово провести огляд місця подій та предмета, який переміщується через митний кордон і має ознаки спеціального технічного засобу негласного отримання інформації. Результати огляду потрібно оформити відповідними протоколам, складеними в порядку і у відповідності з вимогами, що передбачені КПК України, оскільки саме такі документи можуть стати основоположними доказами при вирішенні справи по суті у випадку, якщо підозрюваний відмовиться давати показання або під час допиту виникне інша конфліктна ситуація, яку неможливо буде подолати;

2) провести допит особи, яка вчинила замах на контрабанду. Враховуючи те, що вирок у даній справі винесено не на підставі угоди, допит підозрюваного, ймовірно, відбувався в умовах конфліктної ситуації. Однак, в ході судового розгляду він визнав свою винуватість у вчиненні інкримінованому йому злочину. З цього можна зробити висновок про те, що тому, хто проводив допит, вдалося перевести ситуацію в безконфліктну. Для цього можна використовувати вже згадані тактичні пройоми з урахуванням особистості злочинця.

Так, в даному випадку органами досудового розслідування встановлено, що ОСОБА_5 працює генеральним директором ТОВ "Базовий елемент", там характеризується позитивно, також позитивно останнього характеризують ряд Товариств, які співпрацюють з ТОВ "Базовий елемент". Крім того, ОСОБА_5 не має судимостей [41]. З цього може слідувати, що особа не характеризується

явним правовим нігілізмом та може усвідомити протиправність своєї поведінки. Тому можливим і доцільним може бути застосування до нього в ході проведення допиту такого тактичного прийому, як переконання;

3) призначення експертизи предмета, який має ознаки спеціального технічного засобу негласного отримання інформації. Це може бути судовою експертизою спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації.

Для ілюстрації орієнтовного плану розслідування контрабанди, що вчиняється шляхом переміщення предметів контрабанди з приховуванням від митного контролю, можна навести вирок у справі № 727/1678/19 від 4 жовтня 2019 року, що розглядалась Першотравневим районним судом м. Чернівців, яким ОСОБА_1 було визнано винним у вчиненні готування до вчинення контрабанди.

...отримано інформацію про незаконний обіг отруйної речовини та підготовку до її незаконного переміщення через державний кордон України. З метою реалізації злочинного наміру, ОСОБА_1 здійснював активний пошук іноземного покупця, для збуту десяти брикетів отруйної речовини - кадмію, загальною вагою 10 кг. Водночас, ОСОБА_1, та ОСОБА_2, розробили план дій щодо організації контрабандного переміщення кадмію з України до Румунії. ОСОБА_1 неодноразово пропонував невстановленим особам придбати або здійснити переміщення через державний кордон України отруйної речовини "кадмій" [42].

Особливістю даної слідчої ситуації, яку варто врахувати під час планування розслідування, є те, що злочинні наміри ОСОБА_1 на вчинення контрабанди були виявлені на стадії готування до злочину.

За допомогою аналізу вказаних обставин можна встановити, що оптимальний орієнтовний план розслідування даного факту готування до вчинення контрабанди полягає в проведенні таких послідовних слідчих (розшукових) дій:

1) проведення негласних слідчих (розшукових) дій, спрямовані на доказування вчинення ОСОБА_1 конкретних діянь, що полягають у створенні умов, необхідних для подальшого вчинення контрабанди та наявності відповідного умислу. До таких негласних слідчих (розшукових) дій в даному випадку можна віднести аудіо-, відео контроль особи (відповідно до ст. 260 КПК України), зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж

(відповідно до ст. 263 КПК України) або спостереження за особою (відповідно до ст. 269 КПК України). Їх проведення дасть можливість органу досудового розслідування встановити коло осіб, яким ОСОБА_1 пропонував здійснити переміщення через державний кордон України отруйної речовини "кадмій". Такі особи в подальшому можуть бути допитані як свідки з метою з'ясування інших обставин, що стосуються предмета доказування. Крім того, в даному випадку доцільним видається проведення контролю за вчиненням злочину, зокрема, у формі контрольованої та оперативної закупки відповідно до ст. 271 КПК України;

2) проведення негласних слідчих (розшукових) дій, спрямовані на запобігання знищенню слідів готування до вчинення контрабанди. До таких дій можуть належати, зокрема, обстеження житла чи іншого володіння особи відповідно до ст. 267 КПК України з метою виявлення предметів, які ОСОБА_1 готується перемістити через державний кордон України;

3) у разі, якщо не було проведено обстеження житла чи іншого володіння особи, доцільно провести обшук житла чи іншого володіння особи. Після затримання доцільно провести огляд речей та документів, які стосуються предмета доказування. Проведення допитів підозрюваного та свідків, що були виявлені, зокрема, в ході проведення негласних слідчих (розшукових) дій, з урахуванням тактичних прийомів, які висвітлені в підрозділі 2.2 даної роботи.

4) призначення відповідних експертиз, метою яких є доведення факту, що предмети, які ОСОБА_1 готувався переміщувати через державний кордон України, належать до кола предметів контрабанди.

Таким чином, питання планування розслідування випадків вчиненої контрабанди є дуже обширним і залежить від конкретної ситуації та обстановки, що склалася. У зв'язку з цим, конкретний перелік дії органів досудового розслідування має визначатися з урахуванням багатьох чинників, таких як спосіб вчинення контрабанди, предмет, особа контрабандиста, кількість і зміст відомої інформації тощо.

Отже, процес досудового розслідування контрабанди характеризується великою кількістю особливостей, які можуть спричинити певні труднощі у практичній діяльності. Це зумовлює необхідність дослідження і моніторингу вказаного питання з метою своєчасного виявлення проблем і пропонування ефективних шляхів їх подолання.

Так, в ході дослідження вказаного питання встановлено, що типові слідчі ситуації в процесі розслідування контрабанди можна поділити на три основні групи, кожна з яких характеризується власними особливостями, цілями, завданнями, першочерговими слідчими (розшуковими) діями тощо. Група слідчих ситуацій, в яких відсутні дані про особу, яка вчинила контрабанду, або таких даних недостатньо, є найменш сприятливою для розслідування, оскільки для неї характерна підвищена інформаційна невизначеність.

Версії, які висуваються під час розслідування контрабанди, значною мірою залежать від способу її вчинення, типової слідчої ситуації та слідчої ситуації, яка має місце в конкретному випадку. Крім того, слідча ситуація впливає також на тактику і порядок проведення окремих слідчих (розшукових) дій і планування розслідування в цілому.

Аналіз літератури та справ про контрабанду свідчить про те, що в процесі розслідування контрабанди може проводитись значна кількість слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій. Однак, останні проводяться вкрай рідко, що може свідчити про недоліки розслідування з огляду на можливість підвищення його ефективності внаслідок проведення таких дій. Тактика проведення кожної слідчої дії характеризується власними особливостями, які можна встановити шляхом тлумачення законодавчих норм та аналізу праць науковців. Осмислення вироків у судових справах про контрабанду та праць науковців показало, що вони можуть запропонувати лише загальні теоретичні засади тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій, які, безперечно, мають бути враховані і застосовані в практичній діяльності. Однак, таке застосування в будь-якому разі має бути прив'язаним до конкретних

обставин справи, враховувати особу, яка вчинила контрабанду, стадію злочину (замах або готування до нього), спосіб вчинення злочину, обсяг та зміст наявної інформації тощо.

Дослідження питання планування розслідування є доцільним на окремих прикладах з практичної діяльності, оскільки пропонування шаблонних планів може обмежити органи досудового розслідування в їх діяльності. Кожна справа про контрабанду характеризується власними особливостями, оскільки не існує двох абсолютно однакових фактів її вчинення. З огляду на це, такі особливості мають лежати в основі планування розслідування і визначати основні напрямки діяльності і завдання органів досудового розслідування.

РОЗДІЛ 3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КОНТРАБАНДИ ТА ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ

3.1 Міжнародне співробітництво та міжнародно-правова допомога в процесі розслідування контрабанди

Особливості розслідування досліджуваного злочину, зокрема, місця його вчинення, зумовлюють необхідність дослідження питання взаємодії з зарубіжними державами в процесі такого розслідування. Узгодженість та координація дій держав може суттєво покращити його ефективність та вдосконалити існуючі способи виявлення і запобігання контрабанді.

На підставі аналізу міжнародних угод В. О. Допілка робить висновок про те, що «міжнародний характер [контрабанди] зобов'язує держави встановлювати відповідальність за їх вчинення (трансформувати у внутрішньодержавне законодавство) і протидіяти фізичним особам, винним у їх вчиненні» [43, с. 220].

В процесі дослідження даного питання можна згадати висновки дослідження В. В. Ліпинського, який зазначає, що «однією з надзвичайно важливих складових у напрямку ефективної ліквідації каналів незаконного переміщення тютюнових виробів є розвиток міжнародної співпраці та взаємодії митних і правоохоронних органів України з компетентними органами іноземних держав» [44, с. 63]. Зазначена думка є доцільною також в контексті контрабанди будь-яких предметів в цілому.

Питання міжнародного співробітництва та міжнародно-правової допомоги під час кримінального провадження у справах про контрабанду вкрай рідко висвітлюється у вітчизняній літературі, присвяченій розслідуванню контрабанди та його особливостей. Науковці переважно звертають увагу і аналізують проблеми порушення норм МК України і пов'язану ними міжнародну співпрацю митних органів, залишаючи поза увагою контрабанду, що передбачена ст. 201 КК України.

Аналіз судової практики також не дозволяє повною мірою висвітлити вказане питання, оскільки вирок судів переважно не містять інформації про вчинені під час розслідування контрабанди в рамках міжнародного співробітництва дії. На нашу думку, така ситуація може бути пов'язана з тим, що діяльність органів досудового розслідування не завжди характеризується належною якістю та ефективністю дій, вчинених в рамках кримінального провадження. Міжнародна співпраця потребує додаткових зусиль та належних знань для досягнення бажаних результатів та виконання завдань, поставлених перед органами досудового розслідування.

Дослідження цього питання варто розпочати з визначення основних категорій, яких воно стосується, зокрема, понять «міжнародне співробітництво» та «міжнародно-правова допомога». Доцільними видаються позиції тих науковців, які розмежовують вказані категорії. Так, доцільною видається позиція С. М. Перепьолкіна, який зазначає наступне:

Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності слід відрізнити від міжнародно-правової допомоги (або взаємодопомоги) у сфері правоохоронної діяльності ... Міжнародно-правова допомога у сфері правоохоронної діяльності, зокрема у кримінальному судочинстві, можна розглядати як юридичний інститут, що сформувався, в основному, після другої Світової війни, та характеризується сукупністю ознак, властивих міжнародному та внутрішньодержавному праву конкретних держав-учасниць відносин міжнародного співробітництва[45, с. 10].

На законодавчому рівні загальні питання міжнародного співробітництва та міжнародно-правової у цих справах регулюється Розділом IX КПК України. Положення вказаного розділу можуть і повинні застосовуватись у справах про контрабанду.

Так, у ст. 542 КПК України зазначено, що міжнародне співробітництво під час кримінального провадження полягає у вжитті необхідних заходів з метою надання міжнародної правової допомоги шляхом вручення документів, виконання окремих процесуальних дій, видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, тимчасової передачі осіб, перейняття кримінального переслідування, передачі засуджених осіб та виконання вироків.

Натомість, міжнародну правову допомогу п. 1 ч. 1 ст. 541 КПК України визначає як проведення компетентними органами однієї держави процесуальних дій, виконання яких необхідне для досудового розслідування, судового розгляду або для виконання вироку, ухваленого судом іншої держави або міжнародною судовою установою.

Шляхом тлумачення вказаних норм можна встановити, що категорії «міжнародне співробітництво» і «міжнародна правова допомога» співвідносяться між собою як ціле і частина відповідно, в тому числі і під час розслідування справ про контрабанду.

У ст. 542 КПК України також йдеться про те, що міжнародним договором України можуть бути передбачені інші, ніж у цьому Кодексі, форми співробітництва під час кримінального провадження.

З цього можна зробити висновок про те, що відносини, що виникають між державами в процесі розслідування контрабанди, можуть регулюватись також міжнародними договорами України. Умовно такі міжнародні договори умовно можна поділити на дві основні групи – загальні та спеціальні. Перша група стосується взаємодії у розслідуванні злочинів в цілому, друга – торкається питань і особливостей розслідування контрабанди.

До першої групи належить, зокрема, Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності, прийнята резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 15 листопада 2000 року, яка набула чинності для України 21.05.2004 року. Метою зазначеної Конвенції визначено сприяння співробітництву в справі більш ефективного попередження транснаціональної організованої злочинності та боротьби з нею [46].

Відповідно до ч. 1 ст. 3 вказаної Конвенції вона, якщо в ній не зазначене інше, застосовується до попередження, розслідування і карного переслідування у зв'язку, зокрема, з серйозними злочинами, як вони визначені у статті 2 цієї Конвенції, якщо ці злочини носять транснаціональний характер і вчинені за участю організованої злочинної групи. В розумінні ст. 2 серйозними вважаються

злочини, якщо злочин, який карається позбавленням волі на максимальний строк не менше чотирьох років або більш суворою мірою покарання.

Співставлення норм КК України, КПК України та вказаної Конвенції дозволяє встановити, що її положення в певних випадках можуть бути застосовані під час розслідування контрабанди, оскільки вона підпадає під категорію «серйозного злочину», може вчинятись за участю організованої злочинної групи і мати транснаціональний характер.

Цікавою, на нашу думку, є положення вказаної конвенції про те, що держави можуть проводити спільні розслідування. Зокрема, держави-учасниці розглядають можливість укладання двосторонніх або багатосторонніх угод чи домовленостей, в силу яких заінтересовані компетентні органи можуть створювати органи з проведення спільних розслідувань. За відсутності таких угод або домовленостей спільні розслідування можуть проводитися за угодою в кожному окремому випадку.

Проведення спільних розслідувань контрабанди, що вчиняється за участю організованої злочинної групи і має транснаціональний характер, з державами, які мають вищі показники ефективності розслідування, може стати підставою для запозичення досвіду таких держав.

Норми зазначеної конвенції регулюють ряд інших важливих питань, таких як видача, взаємна правова допомога, яка містить невичерпний перелік цілей такої допомоги, заходи, спрямовані на розширення співробітництва з правоохоронними органами, власне співробітництво між правоохоронними органами та форми такого співробітництва, захист свідків тощо.

Застосування положень вказаної Конвенції в контексті розслідування контрабанди в Україні може суттєво покращити показники розслідування зазначених злочинів, які вчинені за участю організованої злочинної групи, а отже становлять підвищений ступінь суспільної небезпеки для суспільства.

До загальних регіональних договорів, що також регулюють питання розслідування контрабанди, можна віднести також Європейську конвенцію про видачу правопорушників від 13 грудня 1957 року, відповідно до якої Договірні

Сторони зобов'язуються видавати одна одній, всіх осіб, які переслідуються компетентними органами запитуючої Сторони за вчинення правопорушення або які розшукуються зазначеними органами з метою виконання вироку або постанови про утримання під вартою [47]. Вказана конвенція разом з Додатковим протоколом 1975 року та Другим додатковим протоколом 1978 року до Конвенції були ратифіковані Україною 25.06.2011 року з застереженнями.

Європейська конвенція про передачу провадження у кримінальних справах від 15.05.1972 року, яка набрала чинності для України 29.12.1995 року, також регулює певні загальні питання провадження, які можуть бути застосовані у справах про контрабанду. Шляхом тлумачення Преамбули вказаної Конвенції можна встановити, що метою її є підкріплення роботи, яку Держави-члени вже здійснили у галузі кримінального права з метою досягнення більш справедливого і ефективного покарання, і забезпечення у дусі взаємної довіри організацію кримінального судочинства на міжнародному рівні, зокрема шляхом уникнення небажаних наслідків, що витікають із спорів про підсудність [48].

До основних загальних регіональних конвенцій, положення яких можуть бути застосовані у справах про контрабанду, належить також Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах від 20 квітня 1959 року, відповідно до якої Договірні Сторони зобов'язуються надавати одна одній, відповідно до положень цієї Конвенції, якнайширшу взаємну допомогу у кримінальному переслідуванні правопорушень, покарання яких, на момент прохання про надання допомоги, підпадає під юрисдикцію судових властей запитуючої Сторони [49]. Вказану Конвенцію було ратифіковано Україною з застереженнями.

Загальні договори можуть також прямо не стосуватись розслідування контрабанди зокрема і злочинів в цілому, однак опосередковано зачіпають певні аспекти вчиненого злочину.

Зокрема, для визначення кола предметів, які підпадають під категорію «культурні цінності», можна керуватись додатком 2 до Європейської конвенції

про правопорушення, що пов'язані з культурною власністю від 23 червні 1985 року, яка була підписана Україною 23 червня 1985 року [50].

Прикладом двостороннього договору, який регулює питання співробітництва у запобіганні та боротьбі зі злочинами і стосується розслідування контрабанди, є Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про співробітництво у сфері боротьби з організованою злочинністю, тероризмом та іншими злочинами середньої тяжкості, тяжкими та особливо тяжкими злочинами від 30 серпня 2008 року, яку було затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 427. Угода передбачає широкий перелік форм здійснення співробітництва в межах національного законодавства та можливостей держав, які закріплені в ст. 3 Угоди. До таких форм належать, зокрема, обмін інформацією про злочини, що вчинені або готуються, вказані в статті 1 Угоди, про організовані злочинні групи або злочинні організації, їхню структуру та зв'язки, обмін результатами досліджень, зокрема в сферах кримінології, криміналістики та криміналістичної техніки, обмін досвідом щодо використання сучасних технічних засобів та новітніх технологій у боротьбі з організованою злочинністю, тероризмом та іншими злочинами середньої тяжкості, тяжкими та особливо тяжкими злочинами тощо [51].

Вагомою підставою для міжнародного співробітництва у сфері розслідування контрабанди має також Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ст. 22 якої передбачає співробітництво у боротьбі з кримінальною та незаконною організованою чи іншою діяльністю, а також з метою її попередження [52].

Для ефективного розслідування контрабанди в Україні особливо вагоме значення мають спеціальні багатосторонні або двосторонні договори, які стосуються тих чи інших питань виявлення та (або) розслідування зазначених злочинів. Найчастіше такі угоди стосуються певної категорії предметів контрабанди.

Прикладом багатостороннього договору, який регулює питання заходів щодо заборони і попередження незаконних дій з культурними цінностями є Конвенція про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності від 14 листопада 1970 року [53]. Важливим аспектом вказаної Конвенції є те, що в ній наведено перелік з 11 категорій культурних цінностей, на які поширюється її дія.

Говорячи про культурні цінності як предмет контрабанди С. Кот зазначає, що «Україна є учасником міжнародної співпраці ... як на багатосторонніх, так і на двосторонніх засадах. Водночас далеко не всі можливості такої співпраці використовуються нею на даному етапі, що створює передумови для пошуку ... шляхів поглиблення інтеграції в світовий та європейський культурних процес» [54, с. 228].

До спеціальних договорів, які стосуються обігу предметів вчинення контрабанди, можна віднести також Конвенцію про фізичний захист ядерного матеріалу та ядерних установок від 26 жовтня 1979 року [55], Європейська конвенція про контроль за придбанням та зберіганням вогнепальної зброї приватними особами від 28 червня 1978 року [56].

Станом на 2021 рік Україна має ряд невирішених проблем, які потребують спільних і узгоджених дій декількох держав, що є фактично неможливим без укладання міжнародних договорів. Зокрема, експерти звертають увагу на наявність значних ділянок державного кордону, які є неконтрольованими. Влучною є думка О. Бусол про те, що «мережа інтернет і глобальне поширення таких технологічних досягнень, як мобільний зв'язок, міжнародна банківська система, зробили державні кордони вразливішими. Інформаційні технології широко використовують організовані злочинні групи як засіб підготовки й організації вчинення контрабанди» [57].

Такі проблеми поглиблюються внаслідок фактичного ігнорування їх органами державної влади. Це можна підтвердити за допомогою аналізу основних положень Указів Президента України про боротьбу з контрабандою.

Так, Програма боротьби з контрабандою та порушенням митних правил на 2008-2009 роки, що затверджена Указом Президента України від 4 березня 2008 року № 195/2008 визначала, що до основних чинників, що призводять до поширення контрабанди, належать, зокрема, недостатнє співробітництво правоохоронних та контролюючих органів України з відповідними органами суміжних з Україною держав щодо обміну інформацією про боротьбу з переміщенням товарів поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю [58].

Для вирішення визначеного кола проблем вказана Програма на 2008-2009 роки передбачала, зокрема, укладення низки двосторонніх договорів, активізацію співробітництво між митними органами України і суміжних з Україною держав.

Указ Президента України «Про заходи щодо протидії контрабанді та корупції під час митного оформлення товарів» № 505/2019 не містить жодної згадки і посилення на необхідність вдосконалення міжнародного співробітництва під час розслідування контрабанди [59].

Міжнародне співробітництво під час розслідування контрабанди може здійснюватись також в інших формах. Зокрема, О. С. Нагорічна та В. В. Слободян в митній сфері виділяють чотири форми міжнародного співробітництва: в межах міжнародних організацій; шляхом укладання міжнародних угод; шляхом укладання міждержавних угод або союзів держав; в межах міжнародних конференцій. обмін інформацією, що стосується організованої злочинності взагалі, та співробітництво з окремих оперативних питань, обмін інформацією щодо злочинів і злочинців тощо [60, с. 35].

Такі форми міжнародного співробітництва можна і доцільно використовувати під час розслідування контрабанди. Крім того, перелік таких форм не є вичерпним і може вдосконалюватись та змінюватись на законних підставах в залежності від конкретних проблем і питань, які потребують вирішення під час розслідування.

3.2 Досвід зарубіжних країн в практиці виявлення і розслідування контрабанди

Як зазначалось, широкий і невичерпний перелік можливих способів вчинення контрбанди зумовлює необхідність у їх своєчасному моніторингу з метою виявлення і запобігання контрабанді, а також для висунення органам, які проводять розслідування даної категорії справ, пропозицій щодо підвищення ефективності такого розслідування. Крім того, активний розвиток технологій і технічних наук, мережи Інтернет так само можуть позитивно впливати та таке підвищення. Однак, Україна станом на 2021 рік не належить до кола провідних держав у вказаній сфері. У зв'язку з цим існує необхідність у вивченні та аналізі досвіду зарубіжних держав та компаній в практиці виявлення і розслідування контрабанди. Даний підрозділ присвячено дослідженню цього питання шляхом врахування досягнень науки і техніки.

Так, І. Л. Рудницький зазначає, що «для виявлення мікроелементів наркотичних засобів доцільно застосовувати пошуковця наркотичних засобів «Lonsan 400», заснований на принципах спектрометрії (для виявлення наркотика вистачає субнанограмми (одного мільярдного грама) речовини)» [61, с. 117].

Зважаючи на особливо загрозливий характер контрабанди наркотичних засобів, наукові досягнення часто спрямовані на розробку техніки, яка пристосована для виявлення наркотичних засобів, прихованих під час проходження митного контролю. Багато з таких розробок використовуються і в Україні. Наприклад, на офіційному порталі територіальних органів ДФС України в Одеській області 08.04.2015 року розміщено інформацію про те, що «до Одеського морського торговельного порту ... прибув контейнер з вантажем «промислова сіль» ... Під час огляду вантажу використовувався детектор наркотичних речовин IONSCAN 400B, який дав позитивний результат на наркотичний засіб – героїн» [62].

Аналізуючи проблематику розслідування контрабанди в Україні дослідники питання іноді спираються на досвід країн Європейського Союзу, що

видається доцільним, особливо в контексті закріплення в Преамбулі до Конституції України незворотнього європейського та євроатлантичного курсу України [63].

Так, В. Сарапінас, заступник керівника кримінальної служби Литовської митниці, експерт EU4PFM, на основі проведеного Європолем огляду, зазначає, що митні служби абсолютної більшості країн-членів ЄС наділені правоохоронними інструментами, тобто можуть проводити повноцінні розслідування в сфері митних правопорушень [64]. Що стосується України в контексті даного питання, то доцільною є думка О. С. Золотнікова про те, що в назві глави 77 МК України не використовується словосполучення «правоохоронні органи». Але перша стаття глави 77 МК України має назву «Взаємодія митних органів з правоохоронними органами», з чого можна зробити висновок про те, що митне законодавство України не відносить до правоохоронних митні органи [65, с. 489].

Аналіз ряду положень МК України та КПК України, дає підстави для висновку про те, що основною формою співпраці митних і правоохоронних органів є взаємодія і координація дій. Однак, повноважень з розслідування злочинів митні органи наразі не мають, що підтверджується також відсутністю їх в переліку органів досудового розслідування, що наведений в 38 КПК України.

Враховуючи те, що контрабанда виявляється переважно митними органами в процесі здійснення митного контролю, очевидним видається, що для процесу їх виявлення і розслідування важливим є врахування досвіду зарубіжних країн в контексті діяльності митних органів.

Так, в контексті цього питання можна згадати Митні плани Європейської комісії, метою яких є допомога у покращенні і розбудові оперативних і адміністративних можливостей митних служб [66, с. 9]. Як зазначає І. П. Кекіш, в них зосереджені найкращі принципи і стандарти ЄС в галузі митної справи. Вказані Митні прототипи [Митні плани] є комплексом заходів практичного характеру, розроблених європейськими митними експертами; стандартами, на

основі яких можна оцінювати недоліки роботи митних органів і вносити певні зміни до програм їхньої діяльності [67, с. 51].

Крім того, І. П. Кекіш також зауважив, що «одним із 22 напрямів Митних прототипів є митний пост-аудит, який передбачає сприяння розвитку міжнародної торгівлі шляхом встановлення балансу між спрощенням торговельних процедур, з одного боку, і забезпечення ефективного митного контролю та безпеки – з іншого» [67, с. 52].

Встановлення такого балансу може мати особливо важливе значення і для України, у зв'язку з чим врахування шляхів усталення такого балансу за допомогою досвіду зарубіжних країн може бути доцільним.

Можливо, позитивним для українських реалій може бути досвід Сполучених Штатів Америки, а саме практика Міграційної та митної правоохоронної служби США. Так, на сайті служби зазначено, що вона є основним федеральним правоохоронним органом, який відповідальний за розслідування міжнародних контрабандних операцій і дотримання законів США, які стосуються експорту. Міграційна та митна правоохоронна служба США взаємодіє з партнерами в правоохоронних органах з метою переслідування незаконного переміщення вогнепальної зброї, боєприпасів і вибухових речовин [68].

Ефективність такої співпраці підтверджується успішно проведеними розслідуваннями деяких практичних випадків. Так, наприклад, Г. Гудмен з посиланням на прес-реліз Прокуратури США Південного округу штату Техас «Спільне розслідування ATF та ICE призвело до арешту трьох» від 11 березня 2011 року говорить про вісімнадцятимісячне спільне розслідування, що проводилось Бюро з алкоголю, тютюну, вогнепальної зброї і вибухових речовин та Міграційною та митною правоохоронною службою США. В ході розслідування було заарештовано громадянина Гватемали та його дружину по обвинуваченню в злочинах, пов'язаних з наркотичними речовинами та вогнепальною зброєю [69, с. 1].

Крім того, потребує моніторингу та аналізу також практика зарубіжних держав в контексті виявлення нових способів вчинення контрабанди. Так, в серії університетських модулів Управління ООН з наркотиків і злочинності «Організована злочинність» йдеться, зокрема, про те, що в поліцейських звітах було виявлено, що деякі організовані злочинні групи використовували служби доставки з метою контрабанди вогнепальної зброї. При цьому, часто відправлялись лише частини такої зброї з метою ускладнення її виявлення [70].

Також для розробки програм протидії контрабанді в Україні можна звертати увагу на практику інших держав в розробці подібних програм. Так, у березні 2021 року на сайті Рахункової палати США було публічно опубліковано деякі матеріали про контрабанду вогнепальної зброї в Мехіко. Рахункова палата США надає 8 основних рекомендацій деяким агенствам в боротьбі з контрабандою. Зокрема, Бюро з алкоголю, тютюну, вогнепальної зброї та вибухових речовин пропонується розробити критерії ефективності для оцінки результатів розслідування незаконного обігу вогнепальної зброї з США в Мексику [71].

Врахування цієї та іншої практики зарубіжних держав в процесі виявлення і боротьби з контрабандою може суттєво підвищити ефективність її розслідування в Україні.

Отже, дослідження питання міжнародного співробітництва під час розслідування контрабанди та досвіду зарубіжних країн в контексті підвищення ефективності розслідування допомагає виявити труднощі і проблеми, які виникають в процесі розслідування контрабанди в Україні, і запропонувати шляхи їх подолання.

Аналіз праць науковців та положень законодавства України, що присвячені змісту категорій «міжнародне співробітництво» і «міжнародна правова допомога», свідчить про те, що вони співвідносяться як ціле і частина. Найбільш поширеною формою співпраці держав є договірно-правова.

Відносини, що виникають між державами в процесі розслідування контрабанди, можуть регулюватись загальними та спеціальними міжнародними договорами України. Перелік таких договорів є досить широким.

Україна має ряд невирішених проблем у питаннях розслідування контрабанди, які поглиблюються внаслідок їх ігнорування з боку держави. Так, експерти в галузі протидії контрабанді зазначають, що Україна має досить значну кількість неконтрольованих ділянок державного кордону. Цей недолік може бути усунено, зокрема, за допомогою міжнародної співпраці шляхом укладання двосторонніх договорів.

Загалом, перелік форм міжнародного співробітництва в процесі розслідування контрабанди не є вичепним. Такі форми можуть вдосконалюватись та змінюватись на законних підставах в залежності від конкретних проблем і питань, які потребують вирішення під час розслідування.

Крім того, наразі існує необхідність у вивченні, аналізі та врахуванні досвіду зарубіжних держав та компаній в практиці виявлення і розслідування контрабанди, зокрема, шляхом врахування досягнень науки і техніки.

ВИСНОВКИ

Отже, в ході виконання завдань, поставлених перед початком дослідження, було виявлено ряд особливостей розслідування контрабанди, зокрема, в контексті аналізу питань загальної характеристики цього злочину, предмета, способу, обстановки, місця та часу його вчинення, характеристики особи – контрабандиста, слідової картини, типових слідчих ситуацій, версій вчиненого злочину, тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій, планування розслідування, міжнародного співробітництва та досвіду зарубіжних країн в практиці виявлення і розслідування контрабанди.

В ході аналізу праць вітчизняних та зарубіжних дослідників, які присвячені питанню розслідування контрабанди та її характеристиці, встановлено, що в Україні прослідковується певна лібералізація правового регулювання в сфері протидії контрабанді, наприклад, в частині значного звуження переліку предметів вчиненого злочину, а саме виключення з них предметів «товарної контрабанди». Зміна редакції статті 201 КК України суттєво впливає на процес розслідування контрабанди, зокрема, в частині зміни предмета доказування. Незважаючи на це, контрабанда характеризується специфічним предметом та способом вчинення, що в практичній діяльності може зумовити труднощі у виявленні та розслідуванні вказаної категорії кримінальних правопорушень.

В ході дослідження доведено, що контрабанда є міжгалузевим правопорушенням, яке закріплене в нормах МК України та декількох статтях КК України, які можна розмежувати за допомогою предмета вчиненого злочину. Підтримано позиції юристів-практиків, які звертають увагу на те, що санкція, передбачена МК України за такі правопорушення, за своїм характером є кримінально-правовою, внаслідок чого в певних випадках особи, які притягаються до відповідальності за їх вчинення, позбавлені низки процесуальних гарантій, передбачених КПК України. У зв'язку з цим треба мати

на увазі, що вищевказане питання не можна вирішувати виключно формальним шляхом.

В процесі виконання поставлених завдань, з урахуванням позицій науковців було висвітлено питання предмета, способів, обстановки та місця вчинення контрабанди та досліджено вирок з судової практики в частині предмета та способів її вчинення. На основі проведеного узагальнення вироків судів перших інстанцій з Єдиного державного реєстру судових рішень у справах про контрабанду (ст. 201 КК України) доведено, що в практичній діяльності найпоширенішим предметом контрабанди є культурні цінності.

Так, з двохсот проаналізованих вироків судів першої інстанції культурні цінності були предметом вчиненої контрабанди у 65-ти випадках, отруйні та (або) сильнодіючі речовини – у 57-ми, зброя, боєприпаси, вибухові речовини – у 55-ти, спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації – у 22-х, радіоактивні речовини – в одному випадку. На основі проведеного аналізу судових справ встановлено, що як доказ того, що було вчинено контрабанду конкретного предмета, часто долучається висновок експертизи. При цьому, контрабанда деяких предметів кваліфікується за спеціальними нормами КК України.

З урахуванням позицій науковців встановлено, що способи вчинення контрабанди доцільно розглядати в криміналістичному розумінні та ділити їх на дві основні групи: такі, що полягають у приховуванні предметів контрабанди від митного контролю та такі, що полягають у їх переміщенні поза митним контролем. Перша група способів, в свою чергу, поділяється та особисте вчинення контрабанди і її вчинення з використанням необізнаності третіх осіб. Доведено, що такий поділ має вагоме значення, оскільки він є, фактично, основою для визначення слідчої конкретної ситуації, версій, слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій, планування розслідування.

На основі проведеного дослідження встановлено, що в практичній діяльності зустрічається досить широкий перелік способів вчинення

контрабанди, що постійно удосконалюються особами, які її вчиняють. Однак, деякі способи є досить поширеними протягом тривалого часу. Зокрема, такий спосіб приховування предметів контрабанди від митного контролю, як надання одним предметам вигляду інших, часто використовується при незаконному переміщенні через кордон спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, наприклад, шляхом надання їм вигляду звичайних кулькових ручок.

На підставі проведеного аналізу двохсот вироків судів перших інстанцій з Єдиного державного реєстру судових рішень у справах про контрабанду по ст. 201 КК України встановлено, що в практичній діяльності найпоширенішим способом її вчинення приховування від митного контролю шляхом особистого переміщення предметів. З двохсот проаналізованих вироків судів першої інстанції цей спосіб було використано у 122-х випадках. Натомість, з приховуванням від митного контролю шляхом залучення третіх осіб, що не обізнані про злочинні наміри особи-контрабандиста, контрабанду було вчинено 61 раз, шляхом переміщення предметів контрабанди поза митним контролем – 15 разів з двохсот проаналізованих справ. У двох випадках спосіб точно визначити неможливо, оскільки контрабанду було виявлено на стадії готування.

В ході дослідження встановлено, що обстановка, місце і час є взаємопов'язаними елементами криміналістичної характеристики злочину, а тому їх доцільно розглядати з прив'язкою один до одного. Обстановка і час вчинення контрабанди, на відміну від місця, є факультативними ознаками складу злочину, однак всі ці ознаки мають вагоме криміналістичне значення. Їх дослідження є дуже важливим для розслідування, оскільки вдалий і своєчасний моніторинг та аналіз може суттєво полегшити виявлення таких правопорушень.

На підставі аналізу праць вітчизняних та зарубіжних науковців виявлено, що питанню «слідової картини» контрабанди в літературі та судових рішеннях присвячено не дуже багато уваги. Однак, в певних випадках тлумачення цих рішень дозволяє встановити такі сліди. Аналіз судових справ та позицій науковців показав, що сліди вчинення контрабанди можуть полягати в будь-якому порушенні нормальної обстановки. Такі сліди можуть бути як

матеріальними, так і ідеальними. При цьому також було доведено, що важливе значення мають психічні сліди контрабандиста.

В ході проведення дослідження встановлено, що не менш важливе значення для розслідування має виявлення особливостей або основних характеристик особи, яка вчинила контрабанду. В ході проведеного аналізу було підкріплено позиції науковців і доведено, що особа-контрабандист зазвичай є чоловіком, належить до громадян України, має середню або вищу (повну чи неповну) освіту, офіційно не працює.

На основі проведеного аналізу двохсот вироків судів перших інстанцій з Єдиного державного реєстру судових рішень у справах про контрабанду по ст. 201 КК України було доведено, що обвинувачені у справах про контрабанду зазвичай не мають судимостей. Цей факт може свідчити про те, що особа злочинця рідко характеризується явним правовим нігілізмом на зневажливим ставленням до громадської безпеки. Це може підтверджуватись також тим, що вирoki у вказаних справах в більшості випадках виносяться на підставі угоди між прокурором та підозрюваним (обвинуваченим) про визнання винуватості.

Під час виявлення теоритичних та практичних проблем визначення типових слідчих ситуацій під час розслідування контрабанди було підтримано позиції науковців, які вважають, що такі ситуації доцільно розділяти на три основні групи. Кожна група слідчих ситуацій характеризується власними особливостями, зокрема, вектором діяльності органів досудового розслідування та першочерговими діями слідчих, порядком їх проведення. При цьому, найменш сприятливими для розслідування є випадки «безхазяйної контрабанди», оскільки для них характерний високий ступінь інформаційної невизначеності. Це може свідчити про недосконалість організації розслідування, в тому числі внаслідок недостатньої теоретичної розробки вказаного питання.

В ході дослідження встановлено, що версії, які висуваються під час розслідування контрабанди, залежать від способу її вчинення, типової слідчої ситуації та слідчої ситуації, яка має місце в конкретному випадку. В практичній діяльності може бути доцільним висування і перевірка версій щодо окремих

аспектів вчиненої контрабанди, наприклад, стосовно особи-контрабандиста, її місцезнаходження або місцезнаходження предмета контрабанди.

За допомогою дослідження питання тактики проведення окремих слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій під час розслідування контрабанди було встановлено, що найпоширенішими слідчими діями, що проводяться в таких випадках, є огляд (зокрема, місця події, предмета контрабанди), допит (свідків, підозрюваного), призначення експертизи. Натомість, в судовій практиці рідко зустрічаються згадки про проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Це свідчить про недоліки та неефективність організації розслідування, оскільки в деяких випадках проведення таких дій видається доцільним.

В ході проведеного дослідження обґрунтовано, що послідовність і тактика проведення слідчих (розшукових) дій залежить від слідчої ситуації, висунутих версій, поведінки особи, яка вчинила контрабанду, способу її вчинення та інших чинників. При цьому, важливо звертати увагу на визначення змісту проведеної дії, відповідно до якого визначати форму її документального закріплення з метою правильного оформлення доказової бази у справі.

На основі проведеного аналізу вироків судів перших інстанцій у справах про контрабанду доведено, що планування її розслідування також залежить від конкретної слідчої ситуації та висунутих версій. Враховуючи те, що науковці можуть запропонувати лише загальні напрямки такого планування, які будуть орієнтиром для органів досудового розслідування, детальне висвітлення даного питання можливе і доцільне шляхом планування розслідування контрабанди в конкретних випадках.

Шляхом аналізу праць науковців та положень законодавства України було встановлено зміст і співвідношення таких категорій, як «міжнародне співробітництво» і «міжнародна правова допомога». Відносини, що виникають між державами в процесі розслідування контрабанди, можуть регулюватись загальними та спеціальними міжнародними договорами України, коло яких є досить широким.

На основі дослідження позицій науковців та юристів-практиків було виявлено, що Україна має ряд невирішених проблем у питаннях розслідування контрабанди, зокрема, значну кількість неконтрольованих ділянок державного кордону. Проблеми поглиблюються також їх ігноруванням з боку органів державної влади. Їх вирішення потребує спільних і узгоджених дій декількох держав, наприклад, шляхом укладання міжнародних договорів.

В ході дослідження доведено, що крім договірних форм міжнародного співробітництва, в процесі розслідування контрабанди можна і доцільно використовувати також інші форми взаємодії, перелік яких не є вичепним і може вдосконалюватись та змінюватись на законних підставах в залежності від конкретних проблем і питань, які потребують вирішення під час розслідування. Також варто зазначити, що наразі існує необхідність у вивченні та аналізі досвіду зарубіжних держав та компаній в практиці виявлення і розслідування контрабанди, зокрема, шляхом врахування досягнень науки і техніки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341- III. Дата оновлення: 28.03.2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 05.04.2021).
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341- III. Редакція від 01.11.2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3718-17#Text> (дата звернення: 05.04.2021).
3. Митний кодекс України: Закон України від 09.11.2012 № 4495-VI. Дата оновлення: 28.03.2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 05.04.2021).
4. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV. Дата оновлення: 02.12.2012 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text> (дата звернення: 05.04.2021).
5. Рішення Європейського суду з прав людини по справі «Надточій проти України» від 15.05.2008. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_404#Text (дата звернення: 05.04.2021).
6. Інформаційний лист «Кримінальна відповідальність за Податковим кодексом», «Критерії Енгеля» в українській практиці як показник підвищення рівня судочинства», 2017. ТОВ «BTC «Консалтинг». *kmp.ua*. URL: <http://kmp.ua/uk/analytics/infoletters/engel-criteria-in-ukrainian-practice/> (дата звернення: 05.03.2021).
7. Пугач А. О., Рубашенко М. А. Актуальні питання декриміналізації товарної контрабанди з урахуванням природи кримінального правопорушення. *Правові горизонти*. 2020. № 21 (34). С. 95-100.
8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності: Закон України від 15.11.2011 р. № 4025-VI. Дата оновлення:

07.11.2015 року. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4025-17> (дата звернення: 05.04.2021).

9. Дячкін О. П. Суспільна небезпечність контрабанди і правова відповідальність за її вчинення. *Форум права*. 2012. № 1. С. 281–288.

10. Вирок Центрально-Міського районного суду м. Кривого Рогу 18 січня 2021 року. Справа № 216/4095/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94211476> (дата звернення: 05.04.2021)

11. Кримінальне право: навчальний посібник / О.О. Дудоров, М. І. Хавронюк; за заг. ред. М.І. Хавронюка. Київ: Ваїте, 2014. 944 с.

12. Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності: окремі криміналістичні методики: монографія / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2006. 624 с.

13. Криміналістика : підручник : у 2 т. / В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, В. О. Коновалова та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. Т.2. 328 с.

14. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил» від 03.06.2005 № 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-05#Text> (дата звернення: 05.03.2021).

15. Вирок Берегівського районного суду Закарпатської області від 28 травня 2020 року. Справа № 297/91/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89631180> (дата звернення: 05.04.2021 року).

16. Хараберюш О. І. Криміналістична характеристика злочинів та її значення для оперативно-розшукового забезпечення протидії контрабанді. *Вісник Донецького національного університету*. 2013. № 2. С. 322–326.

17. Вирок Дергачівського районного суду Харківської області від 22 грудня 2020 року. Справа № 19/4700/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93729283> (дата звернення: 05.04.2021)

18. Вирок Херсонського міського суду Херсонської області від 23. 12. 2020 року. Справа № 766/16192/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93916753> (дата звернення: 05.04.2021).
19. Белкин Р. С. Курс криминалистики: в 3 т. Москва: Юрист, 1997. Т. 2. С. 451.
20. Удовенко Ж. В. Криміналістика: конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галагана. К.: Центр учбової літератури, 2016. 320 с.
21. Вирок Голосіївського районного суду м. Києва від 27 листопада 2020 року. Справа № 752/16603/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93163123> (дата звернення: 05.04.2021).
22. Вирок Артемівського міськрайонного суду Донецької області від 10 грудня 2020 року. Справа № 219/10173/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93482815> (дата звернення: 05.04.2021).
23. Бондар А. Р. Типова особа злочинця як елемент криміналістичної характеристики побоїв і мордувань. *Право і суспільство*. 2018. № 2. Ч. 3. С. 177-181.
24. Шендрик А. В. Контрабанда – загроза економічній безпеці держави. *Шляхи розвитку оперативно-розшукової діяльності в сучасних умовах: матеріали наук.-практ. конф. на базі Харк. нац. ун-ту внутр. справ* (28 листопада 2009 р.). Харків, 2009. С. 229 – 236.
25. Логінова В. В. Поняття та значення слідчих ситуацій в методиці розслідування злочинів. *Форум права*. 2010. № 3. С. 278-283.
26. Весельський В. К. Слідча ситуація як категорія криміналістичної тактики. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2011. № 25. С. 193-199.
27. Диканова Т. А. Расследование контрабанды: Практическое пособие. М.: Юристъ, 1999. 208 с.

28. Шевчук В. М. Типові слідчі ситуації та основні напрямки розслідування контрабанди. *Проблеми законності : респ. міжвідом. наук. зб.* Харків, 1999. Вип. 40. С. 192-201.

29. Симоненко Н. О. Розслідування зґвалтувань минулих років: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2018. 285 с.

30. Біленчук П. Д. Криміналістична тактика і методика розслідування окремих видів злочинів: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / П. Д. Біленчук, А. П. Гель, Г. С. Семаков. К.: МАУП, 2007. 512 с.

31. Шепелюк В. Л. Допит в конфліктній ситуації. *Наукові конференції*. URL: <http://intkonf.org/shepelyuk-vl-dopit-v-konfliktniy-situatsiyi/>

32. Коробка О. С. Допит в конфліктній слідчій ситуації. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 2/2020. С. 382- 385.

33. Дердюк Б. М. Тактичні прийоми подолання конфліктної ситуації під час допиту. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2016. Вип. 1. С. 238-241.

34. Баев О. Я. Тактика уголовного преследования и профессиональной защиты от него. Следственная тактика: научно-практическое пособие / О.Я. Баев. М.: Издательство «Экзамен», 2003. 432 с.

35. Кримінальний процесуальний кодекс: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. Дата оновлення: 17.03.2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення 05.04.2021 року).

36. Вирок Тячівського районного суду Закарпатської області від 13 листопада 2019 року. Справа № 305/2022/14-к. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/85601096> (дата звернення: 05.04.2021).

37. Весельський В. К. Фондова лекція з навчальної дисципліни «КРИМІНАЛІСТИКА». *Тактика обшуку*. 2013. URL: <https://shag.com.ua/fondova-lekciya-z-navchalenoyi-disciplini-kriminalistika-tema.html> (дата звернення 05.04.2021 року).

38. Криміналістика: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. закл. освіти / За ред. В. Ю. Шепітька. 2-ге вид., переробл. і допов. К.: Концерн «Виробничий дім «Ін

Юре», 2004. 728 с. URL: <https://buklib.net/books/21972/> (дата звернення: 25.03.2021).

39. Вирок Великописарівського районного суду Сумської області від 15 жовтня 2019 року. Справа № 575/1287/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/84932251> (дата звернення: 05.04.2021)

40. Вирок Ленінського районного суду міста Кіровограда від 26 червня 2019 року. Справа № 405/4414/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/82660342> (дата звернення: 05.04.2021)

41. Вирок Ріпкинського районного суду Чернігівської області від 7 березня 2019 року. Справа № 732/1864/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/80328870> (дата звернення: 05.04.2021).

42. Вирок Першотравневого районного суду м. Чернівців від 04 жовтня 2019 року. Справа № 727/1678/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/84906554> (дата звернення: 05.04.2021).

43. Допілка В. О. Контрабанда - правопорушення міжнародного характеру. Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / редкол.: С. В. Ківалов, Л. І. Кормич, М. А. Польовий. *ОНЮА, Південноукр. центр гендер. проблем.* Одеса, 2009. Вип. 36. С. 214-221.

44. Ліпинський В. В. Правові аспекти протидії незаконному переміщенню тютюнових виробів через митний кордон України. *Вісник Академії митної служби України.* Серія : “Право”. 2014. Вип. № 1 (12). С. 59–64.

45. Перепьолкін С.М. Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності: консп. лекцій. Дніпро, 2016. 54 с. URL: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/1115/9.1.pdf> (дата звернення: 05.04.2021).

46. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності, прийнята резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 15 листопада 2000 року: ратифіковано Законом України від 04.02.2004 року №

1433-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text (дата звернення: 05.04.2021).

47. Європейська конвенція про видачу правопорушників від 13 грудня 1957 року: ратифіковано Законом України від 16 січня 1998 року № 3453-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_033#Text (дата звернення: 05.04.2021).

48. Європейська конвенція про передачу провадження у кримінальних справах від 15.05.1972 року: приєднання Законом України від 22 вересня 1995 року № 1300-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_008#Text (дата звернення: 05.04.2021).

49. Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах від 20 квітня 1959 року: ратифіковано Законом України від 16 січня 1998 року № 3529-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_036#Text (дата звернення: 05.04.2021).

50. Європейська конвенція про правопорушення, що пов'язані з культурною власністю від 23 червня 1985 року: підписана Україною 23 червня 1985 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_049#Text (дата звернення: 05.04.2021).

51. Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про співробітництво у сфері боротьби з організованою злочинністю, тероризмом та іншими злочинами середньої тяжкості, тяжкими та особливо тяжкими злочинами від 30 серпня 2008 року: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 427. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/276_085#Text (дата звернення: 05.04.2021).

52. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : ратифіковано із заявою Законом № 1678-VII від 16.09.2014 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011/ed20151130 (дата звернення: 05.04.2021).

53. Конвенція про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності від 14 листопада 1970 року: ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки від 10 лютого 1988 року № 5396-XI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_186#Text (дата звернення: 05.04.2021).

54. Кот С. Участь України в міжнародному культурному співробітництві щодо запобігання незаконному вивезенню культурних цінностей та їх поверненню до країн походження. *Україна XX століття: культура, ідеологія, політика*. 2014. Вип. 19. С. 214-231. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uxxs_2014_19_16 (дата звернення: 05.04.2021).

55. Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу та ядерних установок від 26 жовтня 1979 року: набрала чинності для України 5 серпня 1993 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_024#Text (дата звернення: 05.04.2021).

56. Європейська конвенція про контроль за придбанням та зберіганням вогнепальної зброї приватними особами від 28 червня 1978 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_320#Text (дата звернення: 05.04.2021).

57. Бусол О. Проблема контрабанди в Україні: як змінити систему протидії? Дата публікації: 15.12.2019. URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/problema-kontrabandy-v-ukrayini-yak-zminyty-systemu-protydyiy/> (дата звернення: 05.04.2021).

58. Програма боротьби з контрабандою та порушенням митних правил на 2008-2009 роки: Указ Президента України від 4 березня 2008 року № 195/2008. Дата оновлення: 24.03.2008 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2008#top> (дата звернення: 05.04.2021).

59. Про заходи щодо протидії контрабанді та корупції під час митного оформлення товарів: Указ Президента України № 505/2019. URL:

<https://www.president.gov.ua/documents/5052019-27993> (дата звернення: 05.04.2021).

60. Нагорічна О. С., Слободян В. В. Основні форми міжнародного співробітництва України в митній справі. Приазовський економічний вісник. 2020. № 3 (20). С. 34-42.

61. Рудницький І. Л. Особливості виявлення та розслідування контрабанди наркотичних засобів, що вчиняються організованими злочинними групами: дис: ... д-ра. філос. наук: 081- Право. Львів, 2019. с. 250.

62. Прес-служба Головного управління ДФС в Одеській області. Одеська митниця ДФС спільно з УСБУ в Одеській області виявила понад 140 кг героїну. *Офіційний портал територіальних органів ДФС України в Одеській області*. Дата публікації: 08.04.2015 року. URL: <http://od.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/192464.html> (дата звернення: 11.05.2021).

63. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. Дата оновлення: 24.03.2008 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 06.04.2021).

64. Сарапінас В. Чому в ЄС контрабанда криміналізована, а митниця має правоохоронні функції. Як підвищення відповідальності за порушення допомагає ефективніше боротися з контрабандою у країнах ЄС (рос). *Економічна правда*. Дата публікації: 10.12.2020. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/12/10/669042/> (дата звернення: 06.04.2021).

65. Золотніков О.С. Взаємодія митних та правоохоронних органів в процесі здійснення митного контролю. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 3. С. 488-491. URL: http://www.lsej.org.ua/3_2020/120.pdf (дата звернення: 06.04.2021).

66. Customs blueprints. Pathways to better customs. European Commission. Publications Office of the European Union. 2015. URL:

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ad5f6272-7687-11e5-86db-01aa75ed71a1> (Last accessed: 07.05.2021).

67. Кекіш І. П. Зарубіжний досвід використання митного контролю у протидії контрабанді товарів. *Митна політика та зовнішньоекономічна діяльність*. 2019. Вип. № 11-12. С. 48-57.

68. Firearms, Ammunition, and Explosives Smuggling Investigations. *U. S. Immigration and Customs Enforcement*. URL: <https://www.ice.gov/investigations/firearms-explosives-smuggling> (Last accessed: 05.05.2021).

69. Coodman G. U.S. Firearms Trafficking to Guatemala and Mexico. A Working Paper. *Woodrow Wilson International Center for scholars*. 2013. URL: <https://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/media/documents/publication/US%20Firearms%20to%20Guatemala%20and%20Mexico.pdf> (Last accessed: 05.05.2021).

70. Firearms trafficking. E4J University Module Series: Organized Crime. 2018. *UNODC. The Doha Declaration: promoting a culture of lawfulness*. URL: <https://www.unodc.org/e4j/en/organized-crime/module-3/key-issues/firearms-trafficking.html> (Last accessed: 05.05.2021).

71. Firearms Trafficking: U.S. Efforts to Disrupt Gun Smuggling into Mexico Would Benefit from Additional Data and Analysis. 2021. *U.S. Government Accountability Office. GAO@100*. URL: <https://www.gao.gov/products/gao-21-322> (Last accessed: 05.05.2021).

Додаток 1

Витяги з двохсот вироків судів перших інстанцій з Єдиного державного реєстру судових рішень у справах про контрабанду, що стосуються способу її вчинення

Номер справи	Спосіб вчинення контрабанди
464/7444/20	Перемістив у міжнародному поштовому відправленні через митний кордон України в зоні діяльності митного поста «Львів-поштовий» Галицької митниці Держмитслужби України, з приховуванням від митного контролю у спосіб, що утруднює виявлення, та шляхом подання митному органу як підстави для переміщення товарів документу, що містить неправдиві відомості, загорнуті у фольгу боєприпаси
619/5080/20	сховав в шухлядах кабіни транспортного засобу препарати для захисту рослин сільськогосподарського призначення задля приховання їх від працівників митниці при проходженні митного контролю.
462/7697/20	приховав дві фібули у картонний згорток із двома прорізними отворами, який обгорнув аркушами газет та помістив в паперовий конверт білого кольору із логотипом «Укрпошта», тобто запакував вказані фібули способом, що утруднює їх виявлення і унеможливлює доступ до вмісту поштового відправлення без його повного розпакування. Водночас, для приховання власної злочинної діяльності вказав у графі «відправник» неправдиві відомості, не зазначивши при цьому жодного опису вкладення до міжнародного поштового відправлення, тим самим, надав вищевказаному конверту вигляд простого рекомендованого листа, без митної та супровідної декларацій). В подальшому, перебуваючи на території відділення АТ «Укрпошта» відправив вказані вище дві фібули через можливості оператора поштового зв'язку АТ «Укрпошта».
216/4095/19	прибув до АТ «Укрпошта», де власноруч на митній декларації форми CN 22 у графі «Кількість і детальний опис вкладення» вказав недостовірну інформацію щодо відправлення, а саме - здійснив запис «блок живлення», що не відповідало дійсності. Далі, користуючись тим, що рекомендовані листи відповідно до регламенту діяльності відділень поштового зв'язку АТ «Укрпошта» не підлягають фізичному огляду, з метою переміщення спеціального технічного засобу негласного

	отримання інформації через митний кордон України з приховуванням від митного контролю, заповнене міжнародне поштове відправлення із вказаними технічними засобами передав оператору АТ «Укрпошта» передав для подальшого оформлення та відправлення
464/2173/19	зазначені набой були розділені невстановленими особами у рівній кількості та поміщені у пару кросівок, горловини яких заткнуті згортками паперу коричневого кольору. Вказана пара кросівок в свою чергу була обмотана папером білого кольору та поміщена у картонну коробку чорного кольору для взуття. Дана коробка була поміщена у полімерний пакет білого кольору та обмотана прозорою клейкою стрічкою, що і являло собою поштове відправлення. Вказане поштове відправлення 15.02.2017 відправлене від імені ОСОБА_1 з міста Санні-Айлз-Біч штату Флорида США у місто Елізабет штату Нью Джерсі США на ім'я вигаданого ОСОБА_1 нікнейму «ОСОБА_2», звідки з офісу (складу) міжнародного поштового оператора «МістЕкспрес» було скеровано в Україну.
297/2967/20	з метою недопущення виявлення митними органами України під час митного контролю згаданої вогнепальної зброї та частин до неї, ретельно приховав їх в жовто-коричневій сумці з написом «Villa» під дитячими іграшками та у поліетиленовому пакеті коричневого кольору з написом «ARA DER GELBE SACK» під одягом та взуттям таким чином, що унеможливлювало їх виявлення під час митного контролю та розмістив зазначену сумку та поліетиленовий пакет у багажному відсіку належного йому автомобіля марки «Ford Galaxy», номерний знак Австрії «HOMER_3» серед інших пакетів та сумок з речами.
766/16192/20	надав працівникам поштового відділення зв'язку до пересилання міжнародне поштове відправлення на ім'я іншої особи у вигляді заклеєної паперової коробки з прихованими в середині неї від митного контролю предметами: старовинними монетами у кількості 10 штук, старовинними наконечниками для стріл у кількості 10 штук, частинами вогнепальної зброї до пістолета-кулемета Шпагіна та револьверу Нагана, штик-ножем і тесаком. При цьому при заповненні митної декларації міжнародного поштового відправлення ОСОБА_1 у графі «Докладний опис вкладення» вказав «нарды 2 шт., костюм 1 шт., футболки 3 шт., шахматы 1 шт., ботинки 1 шт.», приховавши факт наявності всередині вказаної посилки

	культурних цінностей, частин вогнепальної нарізної зброї та холодної зброї, не повідомивши працівників пошти про пересилання ним зазначених предметів.
619/4700/20	з метою унеможливлення виявлення під час здійснення митного контролю згортку та пакету з вказаними патронами помістив їх серед особистих речей в багажному відділенні належного йому автомобіля марки «SKODA OCTAVIA»
163/2913/20	У періодз 16 вересня 2020 року по 19 вересня 2020 року підчас діалогу у додатку-месенджері "Viber" ОСОБА_1 отримав від куратора детальні вказівки та поради щодо способів та методів пакування фармацевтичних препаратів і о 06:26 годині 19 вересня 2020 року, користуючись послугами приватного перевізника, прибув на автомобілі "Ауді" до митного поста
944/5439/20	з приховуванням від митного контролю, із застосуванням засобів, що утруднюють виявлення, та з допомогою водія автомобіля марки «Мерседес Спринтер», ОСОБА_2, який не був усвідомлений про злочинні наміри ОСОБА_1, перемістив через митний кордон України з Республіки Польща в Україну через територію митного поста п'ять кулькових ручок із вбудованими у них відеокамерами, одна з яких є спеціальним технічним засобом негласного отримання інформації, що були приховані у картонну коробку коричневого кольору серед господарсько-побутових речей, несправних електронних засобів, комплектуючих до електронно-обчислювальної техніки і предметів особистого вжитку.
619/5085/20	погрузив препарати для захисту рослин сільськогосподарського призначення у транспортний засіб «Ман», державний номерний знак НОМЕР_1. З метою реалізації свого злочинного умислу, направлено на здійснення контрабанди, розуміючи, що перевезення таких препаратів через митний кордон України є незаконним, ОСОБА_1 сховав в шухлядах кабіни вищезгаданого транспортного засобу препарати для захисту рослин сільськогосподарського призначення для приховання їх від працівників митниці при проходженні митного контролю. Під час усного декларування ОСОБА_1 заявив, що не переміщує будь-яких заборонених (обмежених) для переміщення предметів через митний кордон України.

219/10173/20	<p>з метою приховання від митного контролю факту пересилання радіоактивних матеріалів, ОСОБА_1 упакував сповіщувачі диму типу РИД- 6М у розібраному вигляді разом з комп'ютерними комплектуючими електронними платами), а також зазначив завідомо неправдиві відомості щодо вмісту міжнародного поштового відправлення № СР845090396UA, вказавши у митній декларації в графі «детальний опис вкладення» - комп'ютерні комплектуючі, тим самим приховавши факт пересилання радіоактивних матеріалів.</p> <p>Також, ОСОБА_1 , усвідомлюючи злочинність своїх дій, з метою уникнення кримінальної відповідальності оформив міжнародне поштове відправлення № СР845090396UA від імені іншої особи - ОСОБА_4 , який не був обізнаний про його злочинний намір, підшукавши особисті дані даної особи в мережі Інтернет.</p>
586/924/20	<p>ОСОБА_1 , перебуваючи в м. Середина-Буда за місцем свого проживання, реалізуючи свій кримінально протиправний умисел, направлений на контрабандне переміщення та подальший збут вказаних препаратів, паперовий коробок із медичними препаратами обмотав поліетиленовим пакетом чорного кольору та скотчем.</p>
142/625/20	<p>маючи на меті переміщення через митний кордон України поза митним контролем боєприпасів та вибухових речовин, перебуваючи на ділянці місцевості, яка знаходиться на відстані двох метрів від прикордонного знаку 3/48 ділянки Українсько-Молдавського кордону на межі с. Грабарівка Піщанського району Вінницької області, маючи при собі вищевказані бойові припаси та вибухові речовини, в пішому порядку вирушив у бік Державного кордону України в напрямку території Республіки Молдова, де був затриманий співробітниками УСБУ у Вінницькій області.</p>

752/16603/17	<p>з метою приховування від митного контролю та унеможливлення виявлення вказаних речовин контролюючими органами при їх переміщенні через митний кордон України, особисто помістив 30 (тридцять) ампул з прозорою рідиною світло-жовтого кольору із маркуванням «1 ml Nandrolona D 200 mg/ml», які містять сильнодіючий лікарський засіб - нандролон та 600 (шістсот) таблеток в 30 (тридцяти) блістерних упаковках з маркуванням «Danabol - methandienone-comprimat 10 mg», які містять сильнодіючий лікарський засіб - метандієнон, у 2 (дві) коробки з-під цукерок "Raffaello", які обмотав червоним папером та подарунковою стрічкою, після чого помістив їх у пакет жовто-зеленого кольору. Потім прибув на Центральний автовокзал та домовився із водієм рейсового автобуса. про відправку до м. Прага пакету жовто-зеленого кольору із солодощами, в якому приховав 30 (тридцять) ампул з прозорою рідиною світло-жовтого кольору із маркуванням «1 ml Nandrolona D 200 mg/ml», які містять сильнодіючий лікарський засіб - нандролон та 600 (шістсот) таблеток в 30 (тридцяти) блістерних упаковках з маркуванням «Danabol - methandienone-comprimat 10 mg», які містять сильнодіючий лікарський засіб - метандієнон.</p> <p>Водночас, ОСОБА_1, усвідомлюючи злочинність власних дій, не повідомив водія автобуса ОСОБА_2 про вміст вказаного вище пакету</p>
448/350/20	<p>з метою недопущення виявлення співробітниками митниці державної фіскальної служби України книги «Часослов (Молитвослов)», приховав її в сумці поміж особистих речей і одягу.</p> <p>Того ж дня ОСОБА_2, будучи пасажиром мікроавтобуса, рухаючись в Республіку Польща та приховавши книгу «Часослов (Молитвослов)», що належить до культурних цінностей, у дорожню валізу, прибув на пункт пропуску «Шегині» митного поста «Мостиська» Львівської митниці ДФС України, де в порушення норм законодавства не оформив право на вивезення культурних цінностей і о 4 годині 01 хвилини цього дня, під час проходження митного контролю не повідомив співробітників митниці ДФС України, що має при собі речі, які потребують спеціального дозволу для переміщення через митний кордон України, та не заповнив митну декларацію, у якій він мав би вказати про наявність у нього антикварної книги.</p>

344/11931/20	товари ОСОБА_1 , з метою приховування їх від митного контролю, пересилав шляхом використання засобів та способів, що утруднюють їх виявлення, а саме: під виглядом кореспонденції, дозволеної до пересилання в поштових відправленнях у вигляді листів; шляхом обмотування кожної монети клаптиками паперу, поміщення їх до гофрованого картону та обмотування клаптику картону клейкою стрічкою типу «скотч», що перешкоджало оператору поштового зв'язку та посадовим особам митниці встановити вміст упакування і його вагу, а також ускладнювало виявлення металевих предметів.
344/11930/20	Вказані товари ОСОБА_1 , з метою приховування їх від митного контролю, пересилав шляхом використання засобів та способів, що утруднюють їх виявлення, а саме: під виглядом кореспонденції, дозволеної до пересилання в поштових відправленнях у вигляді листів, шляхом розподілення їх по різних упакуванням, що перешкоджало оператору поштового зв'язку та посадовим особам митниці встановити вміст упакування і його вагу. Крім того, вміст було упаковано в конверти, внутрішні поверхні яких вкриті прозорими, наповненими повітрям бульбашками, що ускладнювали виявлення металевих предметів, та поміщені у окремі поліетиленові пакети.
299/2829/20	ОСОБА_1 помістив їх до особистих речей, а саме в належну йому сумку чорного кольору із надписом «NIKE», з метою приховати їх від митного контролю під час їх незаконного переміщення з території Угорщини на територію України. Близько 14 години 13 хвилин того ж дня, ОСОБА_1 слідуючи з Угорщини в Україну у пішому порядку через митний пост «Вилок» Закарпатської митниці ДМС, перемістив вищевказані спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації, з приховуванням від митного контролю.
688/2380/16-к	шляхом надіслання міжнародного поштового відправлення ЕА201084722CN службою експрес-доставки «EMS» та подання митному органу України недостовірних відомостей про справжній вміст міжнародного поштового відправлення, під виглядом продуктів харчування намагався перемістити з Китайської Народної Республіки через митний кордон України в зоні діяльності Київської міської митниці ДФС України сильнодіючу речовину «нандролон», яка є сильнодіючим лікарським засобом, яка була прихована від митного контролю у 2 пакетах з написом «Energie

	delicacies» («енергетичні ласощі») у міжнародному поштовому відправленні.
307/2591/20	Таблетки поклав у спортивну сумку та накрив їх особистими речами.
501/3303/20	Приховав всередині, між вантажем (лісоматеріалом), у напівпричепі KRONE р/н HOMER_1 автомобілю MAN. Під час митного декларування він не зазначив про переміщення через державний кордон України товарів, переміщення яких здійснюється за дозвільними документами або заборонених до такого переміщення.
641/6108/20	Під час формування вказаного відправлення, ОСОБА_1 помістив до нього ікону, яку для контрабандного переміщення через митний кордон України замаскував під клавіатуру до комп'ютера. Після цього, сформоване міжнародне поштове відправлення, 03.07.2020 року останній відправив з поштового відділення № 61001 під № RC 068 989 340 UA адресату «ОСОБА_4» у Сполучені Штати Америки. Під час здійснення міжнародного поштового відправлення, для унеможливлення виявлення його злочинної діяльності, а також встановлення факту його причетності до здійснення міжнародного поштового відправлення ОСОБА_1 використав вигадані ним дані відправника, а саме: ОСОБА_3 (ОСОБА_3).
743/528/20	Перебуваючи в м. Києві, поклав вказаний телескопічний кийок в чохол чорного кольору, який приховав до свого рюкзака, з метою унеможливлення його виявлення під час митного контролю. Прибувши 17.11.2019 р., о 00 год. 05 хв., в якості пасажера рейсового автобусу марки «MAN», сполученням «Київ-Вільнюс» у зону митного контролю в ході здійснення спільного прикордонно-митного контролю, під час процедури усного декларування умисно заявив про відсутність засобів (товарів, предметів) заборонених чи обмежених до переміщення через митний кордон України
308/12196/18	упакував монети у картонну коробку коричневого кольору, яку обмотав клейкою стрічкою з метою унеможливлення вільного доступу до її вмісту. Крім цього, вказану коробку останній помістив у поліетиленовий пакет синього кольору, який також обмотав клейкою стрічкою та до якого прикріпив аркуш паперу білого кольору з власноручно виконаним рукописним написом з інформацією щодо отримувача даного відправлення у м. Аверса, Італія ОСОБА_7. ОСОБА_1 31.07.2018 року з використанням автобусу міжміського сполучення «Тернопіль-Шепетівка»

	передав картонну коробку з попередньо упакованими у ній денаріями Римської Імперії, кількістю 10 штук, ОСОБА_6 з м. Нетішин у м. Збараж для відправки в Італію. При цьому ОСОБА_1 на запитання ОСОБА_6 щодо вмісту відправлення повідомив, що у ньому не містяться предмети, вивезення яких за межі митної території України обмежене чи заборонене, одночасно з цим не повідомивши про наявність у відправленні старовинних монет.
431/3344/20	приблизно о 10 годині 30 хвилин 7 липня 2020 року, під час оформлення міжнародного поштового відправлення, ОСОБА_1 умисно не повідомив співробітників АТ «Укрпошта», що має при собі речі, які потребують спеціального дозволу для переміщення через митний кордон України (шляхом міжнародного поштового відправлення), та не вказав про наявність вищевказаних предметів при заповненні митної декларації, прагнучі приховати їх від митного контролю. При цьому, будучи обізнаним, що вказані предмети старовини можуть становити культурну цінність, умисно зазначив, що вказані предмети є «сувенірами».
448/296/20	з приховуванням від митного контролю
444/2186/20	приховав довгоствольну нарізну вогнепальну зброю серед інших речей у поштовому відправленні № CV3010205403US способом, що ускладнює її виявлення, зазначив недостовірні відомості про відправника та не вказав у митній декларації та супроводжуючих документах факту наявності у зазначеному поштовому відправленні зброї.
732/516/20	сховав пакунок з вказаними предметами до правої кишені своєї куртки. У подальшому 12 лютого 2019 року, ОСОБА_1 в якості пішохода прибув в пункт пропуску «Сеньківка» зона спрощеного митного контролю «зелений коридор» митного поста «Сеньківка» Північної митниці Держмитслужби, де під час проведення процедури усного декларування умисно заявив про відсутність засобів (товарів, предметів) заборонених чи обмежених до переміщення через митний кордон України.
534/727/20	з приховуванням від митного контролю культурних цінностей, власноручно, за місцем свого проживання, а саме за адресою: АДРЕСА_1, упакував окремо хрест 8 сторонній із зображенням фігури розп'ятого Ісуса Христа та ікону із зображенням Матері Божої на тлі рослинного орнаменту у фольгу, крім того, кожен згорток обгорнув поверх поліетиленовою плівкою, після чого загорнув їх в чоловічі

	штани та помістив до бокового карману своєї дорожньої сумки. Книгу « Молитовник » ОСОБА_1 помістив до полімерного пакету та загорнув у чоловічу куртку, яка знаходилась серед інших речей у вказаній сумці. Іншу ікону із зображенням Ісуса Христа на тлі рослинного орнаменту, поміщену до полімерного пакету з ручками, ОСОБА_1 поклав між речами до іншого бокового відсіку своєї сумки. На міжнародному пункті пропуску не заявив про наявність заборонених до переміщення через митний кордон України предметів
448/593/19	прямуючи пішим переходом, із приховуванням від митного контролю шляхом застосування засобів, що ускладнюють виявлення, а саме: у верхньому одязі та ручній поклажі, 47-м монет та 38-м банкнот, які попередньо придбав у невстановлених органом досудового розслідування осіб. приховав 38-м банкнот, помістивши їх до кишень свого одягу, а 47-м монет - розмістив у нумізматичних сторінках, які розташовувались між сторінками газет та журналів, що знаходились у ручній поклажі останнього. Під час усного опитування працівниками митниці заявив, що жодних предметів, заборонених до переміщення через митний кордон України, у нього немає.
448/969/19	із приховуванням від митного контролю, а саме шляхом поміщення до кишень верхнього одягу та штанів
286/1934/20	у власній книзі під назвою «Дейл Карнеги» виготовив порожнину шляхом вирізання середньої частини її сторінок, у яку помістив культурні цінності. Під час проходження митного контролю в порушення норм законодавства України, не маючи свідоцтва на право вивезення культурних цінностей, яке передбачене Законом України «Про вивезення, ввезення, та повернення культурних цінностей» від 21.09.1999, умисно не повідомив співробітників митної служби про наявність при собі речей, що потребують спеціального дозволу для переміщення через митний кордон України, та не вказав про їх наявність при заповненні митної декларації.
575/499/20	з метою приховання ікони від сторонніх осіб, помістив її до паперового конверту, який в свою чергу обмотав курткою, та все разом поклав до поліетиленового пакету. У подальшому ОСОБА_1, продовжуючи свою злочинну діяльність, прибув до смт. Велика Писарівка Сумської області, звідки попутним автотранспортом доїхав до с. Попівка Великописарівського району Сумської області, де

	мав намір перетнути державний кордон України в обхід встановлених місць митного контролю.
159/3046/20	не заявив про неї при проходженні митного контролю під час усного опитування, а з метою утруднення її виявлення, попередньо від'єднавши приклад, затвор та оптичний приціл, приховав однозарядну спортивно-мисливську гвинтівку моделі "ТОЗ-12-01" калібру 22 LR (5,6 мм.) у власній сумці серед особистих речей.
715/236/20	з метою унеможливлення їх виявлення співробітниками митних органів, приховав зазначені технічні засоби серед особистих речей власної ручної поклажі, а саме: 2 запальнички з вмонтованими камерами та мікрофонами в комплекті з USB-кабелем помістив всередині рукавиць; 2 брелки у вигляді пульта дистанційного управління та 1 у вигляді складного автомобільного ключа з вмонтованими камерами та мікрофонами в комплекті з USB-кабелем помістив всередину чохла поролонової подушки; 3 наручні годинники з металевим браслетом, з вмонтованими камерами та мікрофонами в комплекті з USB-кабелем помістив у коробку від електричної лампи та у коробку від USB-колонки, 2 пристрої для дистанційного прослуховування з вмонтованими камерами та мікрофонами в комплекті з USB-кабелем помістив всередину шкарпеток. Перебуваючи в зоні митного контролю, власноручно заповнив митну декларацію та зазначив про відсутність у нього будь-яких заборонених речей.
554/3814/20	упакував кожний предмет старовини окремо до паперових серветок, які помістив до картонної коробки, яка була обгорнута папером. На обгортці коробки рукописним способом, ОСОБА_1 заздалегідь, зазначив дані отримувача, а саме: «ОСОБА_2 АДРЕСА_2». Окрім того, з метою уникнення кримінальної відповідальності за контрабанду культурних цінностей у разі їх виявлення правоохоронними органами України, ОСОБА_1 здійснив відправку вищевказаного міжнародного поштового відправлення від імені вигаданої особи, дані якої вказав у інформації про відправника, а саме: «ОСОБА_3. При цьому, ОСОБА_1, з метою контрабандного переміщення культурних цінностей через митний кордон України з приховуванням від митного контролю, повідомив працівнику АТ «Укрпошта» недостовірну інформацію щодо вмісту міжнародного поштового відправлення, зазначивши,

	що у ньому знаходиться одяг, а не культурні цінності, пересилання яких заборонено чинним законодавством.
297/91/20	з метою їх приховання, ОСОБА_1 придбав продукти харчування та разом особистими речами розмістив їх в рюкзаку та сумці, таким чином щоб приховати вищевказані предмети. Цього ж дня, ОСОБА_1 будучи обізнаним про процедуру митного та прикордонного контролю, приховавши вищевказані предмети негласного отримання інформації від митного та прикордонного контролю, у власному рюкзаку та сумці, в пішому порядку, близько 19 год. 40 хв. перемістив їх через митний кордон
405/1768/20	підготував рекомендований лист - міжнародне поштове відправлення у вигляді полімерного конверту, із зазначенням повідомлених особою на ім'я « ОСОБА_3 » реквізитів, після чого помістив до нього фібулу , яка являється культурною цінністю, розмістивши її в пакувальний матеріал із первинних багатощарових паперових упакувань обмотаних клейкою стрічкою типу скотч. Разом з тим, у графі «відправник», не приховуючи своїх справжніх персональних даних ОСОБА_1 було проставлено власні анкетні дані, у тому числі адресу проживання та належний мобільний телефонний номер. Таким розміщенням фібули , яка являється культурною цінністю, замаскувавши її під виглядом вмісту звичайного поштового листа, ОСОБА_1 забезпечив і здійснив заходи по її приховуванню від митного контролю, в тому числі в ході тактильного (на дотик) огляду конверту.
308/4259/20	з метою не бути викритим під час переміщення придбаної ртуті через митний кордон України працівниками контролюючих органів, близько 22 год. 15.03.2020 придбав у супермаркеті "Дастор" 6 упаковок з борошном "Вінницький млинар", масою 2 кг. кожна, в середину п'яти з яких упакував придбані контейнери з ртуттю. Після цього ОСОБА_1 поклав вказані пакунки з борошном, всередині яких містились приховані п'ять контейнерів з ртуттю, у багажник свого автомобілю. 16.03.2020 близько 00 годин 00 хвилин ОСОБА_1 , керуючи вказаним автомобілем, заїхав на територію пункту пропуску "Ужгород", де обрав смугу руху "зелений" коридор, тим самим задекларувавши відсутність товарів, обмежених чи заборонених до вивезення з митної території України
444/730/20	приховавши придбані боєприпаси у власному автомобілі марки «PEUGEOT», зокрема 3 картонні коробки, у яких містились

	60 боєприпасів для вогнепальної зброї калібру «.308 Win» під панель приладів за системою кліматизації салону, а інші 3 картонні коробки, у яких містились 20 боєприпасів до вогнепальної зброї калібру «.308 Win» та 40 боєприпасів до вогнепальної зброї калібру «30-06 SPRG» у технологічній порожнині за заднім пасажирським сидінням
418/836/20	помістив вищезазначені ікони до картонного пакунку, обшив його тканиною чорного кольору та помістив в додаткове відділення у дні дорожньої сумки, а зверху поклав особисті речі, щоб приховати ікони. ак, об 11 годині 39 хвилин цього дня, під час проходження митного контролю ОСОБА_1 не повідомив співробітників митної служби, що має при собі речі, які потребують спеціального дозволу для переміщення через митний кордон України, та не вказав про наявність вищезазначених ікон при заповненні митної декларації.
444/232/20	поклала шаблю з написом FABRICA DE TOLEDO ANO DE 1895 до поштового відправлення CN 23 № CV954821627ES, в якому також містилися металева розкладна драбина, сушка для білизни білого кольору, металевий профіль зеленого кольору для вікон у кількості 28 (двадцять вісім) шт. ОСОБА_3 попросила свого чоловіка громадянина Королівства ОСОБА_4 Торреса, не повідомляючи його про вміст даної посилки, відправити міжнародне поштове відправлення № CV954821627ES за допомогою міжнародної пошти «НАША ПОЧТА» на територію України
138/223/20	заявив про те, що переміщувані ним через митний кордон України товари не підлягають письмовому декларуванню, оподаткуванню митними платежами, не підпадають під встановлені законодавством заборони та обмеження щодо ввезення на митну територію України та засвідчив про факти, що мають юридичне значення, не декларуючи переміщувані ним приховані в дорожній сумці серед особистих речей технічні засоби негласного отримання інформації, без повідомлення про це працівників митниці та не пред`являючи їх до митного огляду. в сумці серед одягу та особистих речей виявлено чотири предмети у вигляді кулькових ручок з вбудованими відеокамерами
464/6673/19	не вказавши у митній декларації та супроводжуючих документах факту наявності у поштовому відправленні №878996 вогнепальної зброї чи частин до вогнепальної зброї, ОСОБА_1, приховавши серед інших речей, помістив у вказане відправлення ців`є разом з руків`ям та прикладом до карабіну Remington model 700 з серійним номером

	с6536115, калібру 30-60 sprg, яке було попередньо загорнуто у пакунок із стрейч-стрічки і фольги та обмотано садовим шлангом. У це ж поштове відправлення ОСОБА_1 поклав одяг, білизну, аудіо-колонку, баскетбольний м'яч, гупки та пластикові банки.
357/12110/19	ОСОБА_1, усвідомлюючи злочинність власних дій, не повідомила перевізника ОСОБА_5, про вміст посилки, а також про приховування нею у коробках сильнодіючих лікарських засобів. ОСОБА_1 через відділення №5 ТОВ "Нова Пошта", по бул. Олександрівському, 86 в м. Біла Церква Київської області відправила посилку з солодощами та чаєм в які приховала сильнодіючі лікарські засоби з вмістом "нандролону" та "метандієнону" адресовану ОСОБА_5
618/1131/19	приблизно о 16-15 год ОСОБА_1 в якості пасажера вищевказаного транспортного засобу вирушив в напрямку пункту перетину державного кордону України з РФ у пункті пропуску ВМО «Піски» МП «Куп'янськ» Харківської митниці ДФС. При цьому, ОСОБА_1 приховав ікону Святого Миколи Чудотворця в сумці з особистими речами синього кольору, яку тримав при собі, з метою подальшого незаконного переміщення через митний кордон України з приховуванням від митного контролю. Доводячи до кінця реалізацію свого злочинного умислу, направленого на контрабанду культурної цінності, при здійсненні усного та письмового декларування, ОСОБА_1 не повідомив про те, що переміщує через митний кордон України ікону Святого Миколи Чудотворця, та намагався перемістити її через митний кордон України з приховуванням від митного контролю.
336/3656/19	самостійно обрав для проходження митного контролю т.зв. «зелений коридор» (де митний контроль здійснюється у спрощеному порядку, тобто без заповнення митної декларації), що вважається заявою про те, що переміщувані ним товари не підлягають письмовому декларуванню та не підпадають під встановлені законодавством заборони та обмеження. У подальшому, з приховуванням від митного контролю, а саме під виглядом двох упаковок чіпсів «Pringles», завернутих у його спортивну кофту та поміщених у його ручну поклажу у вигляді рюкзаку, намагався пройти митний пост та перемістити через митний кордон України сильнодіючі речовини

575/1258/19	у приміщенні власного гаража , помістив дану ікону до паперового пакунку та обшив його листом поролону й помістив в додаткове відділення у дні дорожньої валізи, а зверху поклав особисті речі, щоб приховати ікону. В порушення норм законодавства не оформив право на вивезення культурних цінностей, і цього дня, під час проходження митного контролю не повідомив співробітників митної служби, що має при собі речі, які потребують спеціального дозволу для переміщення через митний кордон України, та не вказав про наявність ікони при заповненні митної декларації.
732/1680/19	приховав три пластикові пляшки з вищезазначеним засобом у паливному баці автомобіля, під час усного декларування ОСОБА_1 умисно не заявив про наявність у нього заборонених до переміщення через митний кордон України предметів.
619/1098/19	з приховуванням від митного контролю, в'їхав на територію України через пункт пропуску «Гоптівка», керуючи транспортним засобом марки «Nissan Qashqai», д.н.з. НОМЕР_1 , у багажному відділенні у валізі під особистими речами перемістивши кортик в ножнах, загорнутий у майку.
575/1287/19	перетнувши державний кордон України в напрямку Російської Федерації поза митним контролем, власноручно переніс предмети контрабанди по одному з території Російської Федерації на територію України через лінію Державного кордону України та завантажив до металевого візка, який залишив на території України
727/1678/19	готування, спосіб не визначено
154/2222/18	з приховуванням від митного контролю способом, що утруднював виявлення, умисно перемістив вказану зброю та частини нарізної вогнепальної зброї через митний кордон України, не повідомивши про її наявність інспекторам Волинської митниці ДФС під час усного опитування.
619/2209/19	помістив зазначені предмети до сумки чорного кольору під особисті речі, з метою приховування від митного контролю
444/2299/19	приховування, в ході письмового декларування власноручно зазначив в митній декларації про відсутність в нього товарів, що підлягають обов'язковому письмовому декларуванню або які належать до категорії товарів на переміщення яких через митний кордон України встановлені заборони чи обмеження.

522/1671/19	з приховуванням від митного контролю, підготувала бандеролі - міжнародні поштові відправлення, поклавши у них культурні цінності
444/1986/19	приховав у дерев'яну тумбочку, прикривши особистими речима, яку у свою чергу помістив у міжнародне поштове відправлення. З метою приховання зазначеного багнет-ножа від митного контролю, вніс у митну декларацію неправдиві відомості про те, що у вищевказаному поштовому відправленні знаходиться лише тумбочка та здійснив її відправлення з США до України.
619/2454/19	при проведенні митного декларування не заявив співробітникам Харківської митниці ДФС про наявність речовини - пороху, в порожнині металевого балону для газового пального чорного кольору, що знаходився в багажному відділенні автомобіля марки «Nissan Terrano», д.н.з. НОМЕР_1, та намагався незаконно перемістити їх через митний кордон України з приховуванням від митного контролю.
766/3357/19	у приміщенні дільниці кур'єрської доставки Херсонської дирекції ПАТ «Укрпошта» №73501 за адресою м. Херсон, пр-т Ушакова, 41 вчинив закінчений замах на переміщення через митний кордон України з приховуванням від митного контролю культурних цінностей
618/794/19	переміщення через митний кордон України поза митним контролем отруйних речовин, знаходячись за адресою свого місця проживання: АДРЕСА_1, помістив вищевказані засоби захисту рослин сільськогосподарського призначення, виготовлених на основі отруйних речовин, до автомобіля марки УАЗ 452, д. н. з. НОМЕР_1, та вирушив в бік державного кордону України з РФ територією Дворічанського району Харківської області.
405/4414/19	з приховуванням від митного контролю культурних цінностей, підготував рекомендований лист - міжнародне поштове відправлення, попередньо передав зазначений паперовий конверт власній дружині - громадянці ОСОБА_6, яка не усвідомлювала, що вчиняє дії спрямовані на контрабандне переміщення через митний кордон України культурних цінностей
766/897/19	надав працівникам поштового відділення зв'язку до пересилання міжнародне поштове відправлення
307/1710/19	шляхом приховування спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації у власному рюкзаку

590/79/19	не зважаючи на пропозицію співробітника митниці задекларувати переміщувані ними товари, не вписав до своєї митної декларації та не задекларував умисно приховані ним у рюкзаку чорного кольору зазначені спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації.
576/1013/19	<p>з метою приховання від митного контролю помістив частини вказаного кулемету до конструктивних особливостей власного автомобіля марки «MAZDA CX7» білого кольору, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - під обшивку ніші з лівої сторони багажника: трійник, спусковий важіль, важіль-відбивач, прицільне пристосування, рукоятку горизонтальної наводки, нижню частину затворної рами з затвором; - у нішу газового балону, розміщеного в багажнику: полум'ягасник ствола, задній та передній засуви із рукоятками постілі з движками, гвинт прицілу, чеку затильника, правий викидач затвору, голівку гвинта прицілу, гайку гвинта прицілу, вертлюг секторної основи прицільного пристосування, мушку із запобіжником; - під обшивку підлоги багажника: зворотний механізм, спусковий та запобіжний механізми, верхню частину затворної рами з затвором, рукоятку перезаряджання; - під чохол сидіння водія: вертлюг, основу з сектором, постіль з движками й механізми тонкої наводки; - в обшивку задньої лівої двері: затильник; - під покриття водійського сидіння: щит; - під капотом у нішу бамперу між радіаторною сіткою та двигуном: задню ногу та ствол - додатково обгорнувши їх у трьох окремих гофрованих трубках, а також ствольну коробку з приймачем; - під пластиковою накладкою двигуна: праву та ліву бокові ноги.
359/4506/19	у зоні діяльності митного поста, икористовуючи митну декларацію, яка містила неправдиві відомості про найменування переміщуваного товару, з приховуванням від митного контролю, вчинив закінчений замах на переміщення через митний кордон України в митному режимі «експорт»
417/8116/19	під час проходження митного контролю МП «Просяне» Луганської митниці ДФС України у громадянина України ОСОБА_1 в особистій сумці правоохоронними органами виявлено та вилучено предмети контрабанди

418/1741/19	спробував перетнути митний пост «Мілове» Луганської митниці ДФС з метою потрапити на територію РФ. При проходженні поглибленого митного огляду ручної поклажі у його спортивній дорожній сумці виявлені 120 блістерів по 25 пігулок у кожній препараті «DANABOL Methandienone».
336/2615/2019	ніж обвинувачений упакував у черевик, що завідомо ускладняло його виявлення серед багажу, розташованого у валізі
307/1346/19	задекларувавши відсутність товарів, обмежених чи заборонених до ввезення на митну територію України, а також таких, що підлягають оподаткуванню. Разом з цим, в ході проведення прикордонного та митного контролів автомобілю марки «Шкода», номерний знак « НОМЕР_1 » ОСОБА_2 реєстрації, у заводській ніші під переднім пасажирським сидінням виявлено прихований пістолет
761/40536/18	перебуваючи у відділенні № 50 ТОВ «Нова Пошта» за адресою м. Київ просп. Перемоги, 7В, діючи умисно, з приховуванням від митного контролю відправив до Республіки Польщі на ім'я ОСОБА_4 трекери
761/40088/18	з приховуванням від митного контролю відправив до Республіки Польщі
766/6792/19	гумову грілку зеленого кольору об'ємом 1 літр із отруйною речовиною «ртуть металева» ОСОБА_2 приховано розмістив на собі в районі живота, закріпивши її мотузкою та ременем, а також прикривши светром та курткою. У такий спосіб ОСОБА_2 виконав усі заходи, які вважав необхідними для приховання отруйної речовини «ртуть металева» від митного контролю, який завідомо для нього здійснюється у міжнародному автомобільному пункті пропуску
157/541/19	надав останньому як підставу для переміщення вищевказаних предметів через митний кордон України документи, що містили неправдиві дані стосовно найменування й характеристик товару, вказавши, що це GSM-трекери.
522/1714/16-к	приховав їх до саморобного картонного тубусу та 21.06.2018 р. на автостанції «Чернігів-1», передав тубус з прихованими у ньому частинами вогнепальної нарізної зброї пасажирів рейсового автобусу

	прихованого у внутрішній правій кишені куртки спеціального технічного засобу негласного отримання інформації закамуфльованого під кулькову авторучку, в ході здійснення прикордонно-митного контролю, під час процедури усного декларування, умисно не повідомив про наявність засобів (товарів, предметів), заборонених чи обмежених до переміщення через митний кордон України.
732/1864/18	спосіб не визначено, стадія готування
618/110/19	При здійсненні усного та письмового декларування, ОСОБА_1 не повідомив про те, що переміщує через митний кордон України препарат «Danabol» у кількості 1 000 таблеток, що містить у своєму складі сильнодіючий лікарський засіб - метандієнон, та препарат «Nandrolon D»
756/7687/18	з приховуванням від митного контролю культурних цінностей - 17 одиниць творів живопису, вказавши у митних деклараціях неправдиві відомості, що предмети живопису є копіями картин
348/2230/18	у відділенні поштового зв'язку № 5 ПАТ «Укрпошта», оформив та відправив у міжнародному поштовому відправленні від свого імені на адресу монет
576/221/19	помістив в дерев'яну скриню чорного кольору, обмотав скриню поліетиленом та скотчем, і розмістив її під дорожніми валізами та сумками з особистими речами в багажному відділенні автомобіля марки «Мерседес», д.р.н. НОМЕР_1, а поштову марку 1973 р., книгу Pomper as її 1904, книгу Gianetto 1870 та 23 банкноти різного номіналу, помістив в картону коробку, яку приховав під особистими речами в салоні вищевказаного автомобіля, на якому збирався перетнути митний кордон України з Російською Федерацією, щоб унеможливити їх виявлення під час прикордонно-митного контролю
617/279/17	намагався перемістити їх поза митним контролем, слідуючи польовою місцевістю поза встановлених пунктів пропуску в напрямку від с. Червоне Белгородської області (Російська Федерація) до с. Охримівка Вовчанського району Харківської області (Україна).
166/1337/18	в пішому порядку смугою руху «зелений коридор», чим фактично засвідчив відсутність у нього товарів, які підлягають письмовому декларуванню, оподаткуванню митними платежами та не підпадають під встановлені законодавством заборони та/або обмеження щодо вивезення за межі митної території України, ОСОБА_2 намагався

	перемістити з приховуванням від митного контролю способом , що утруднював виявлення, бойові припаси
590/1396/18	Під час проходження прикордонно-митного контролю, ОСОБА_1 умисно не повідомив в ході усного опитування та письмового декларування про приховані серед його особистих речей предмети, що відносяться до спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації.
573/1093/18	взявши із собою сумку темно-синього кольору із надписом «ONE OME DA», де всередині були заховані сильнодіючі лікарські засоби метандієнон та нандролон деканоат, вирушив зі стоянки рейсових автобусів
405/7949/18	замаскувавши монети під виглядом вмісту звичайного поштового листа, чим забезпечив і здійснив заходи по їх приховуванню від митного контролю, в тому числі в ході тактильного (на дотик) огляду конверту.
576/2778/18	загорнув в матерчатий пакет білого кольору, після чого розмістив його серед речей та документів в середині підлокітнику між передніми сидіннями, а інші 14 пістолетних патронів калібру 9 мм, ОСОБА_2 загорнув в прозорий поліетиленовий пакет, після чого розмістив його в місці для стаканів біля важеля перемикача коробки передач автомобіля
686/9801/17	через митний кордон України у даному рейсовому мікроавтобусі з приховуванням від митного контролю шляхом використання засобу та способу, що утруднює його виявлення, а саме шляхом приховання у пачці з-під кави, яку разом з продуктами харчування та речами помістили до сумки
760/5816/18	переміщенні через митний кордон України з приховуванням від митного контролю
576/2593/18	з метою приховати кастет від митного контролю під час запланованого переміщення через митний кордон України, розмістив його таким чином, щоб унеможливити його виявлення під час прикордонно-митного контролю, а саме: поклав кастет в свою сіру косметичку разом з предметами особистої гігієни: зубною пастою, зубною щіткою тощо, а косметичку поклав в боковий карман своєї дорожньої сумки, яку розмістив в багажному відділенні автомобіля марки «Toyota Land Cruiser»
711/7704/18	з метою приховання від митного контролю спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, в митній декларації форми CN 22 вказаного міжнародного поштового відправлення в графі «Quantity and detailed

	description of contents», що в перекладі на українську - «кількість та детальний опис вкладення», не було вказано про переміщення спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації.
760/17900/18	власноручно заклеїла місце стику кришки і самої банки заводською поліетиленовою стрічкою від цієї ж банки з маркуванням « Muscletech» надавши сильнодіючим речовинам вигляду протейнового порошку.З метою доведення злочинного умислу до кінця ОСОБА_3 14.11.2017 року прибула до відділення поштового зв'язку № 34 ПАТ « Укрпошта» за адресою: м.Миколаїв, вул. Будівельників,18, де запакувала пластикову банку чорного кольору з написом « Muscletech Push10» із приховуванням в ній сильнодіючих речовин у картонну коробку « Укрпошта». Далі у ході декларування вмісту міжнародного поштового відправлення № RD540664758 UA, з метою приховання від митного контролю сильнодіючих речовин, ОСОБА_3 внесла неправдиві відомості до митної декларації форми « CN22», вказавши в описі відправленні « бады».
619/4178/18	в ході проведення митних та прикордонних процедур на митному посту «Щербаківка» МАПП «Гоптівка» Харківської митниці ДФС у подвійному дні спортивної сумки, яка була при ОСОБА_4 були виявлені дві старовинні ікони.
577/4316/18	з метою приховати зазначені предмети від митного контролю під час запланованого переміщення через митний кордон України, розмістив їх на собі таким чином, щоб унеможливити їх виявлення під час прикордонно-митного контролю, а саме: в нижню білизну вшив спеціальний карман, в який помістив 73 (сімдесят три) монети, до поясу шортів прикріпив 14 (чотирнадцять) нагородних знаків, а нагороду - Георгіївський хрест, 3 ступеню, надягнув з ювелірним ланцюжком на шию під верхній одяг.
586/903/18	за приховуванням від митного контролю, Отримавши згоду ОСОБА_4 на його участь у вказаних діях, не повідомивши йому про свою мету вчинити контрабандне переміщення та про вміст пакету, ОСОБА_1 передав останньому поліетиленовий пакет, який містив корпус бойової гранати «РГД-5», запал до неї «УЗРГМ-2», вибухову речовину бризантної дії - тротил та інші предмети, для їх доставки на територію Російської Федерації.
619/4230/18	з метою незаконного переміщення через митний кордон України до РФ боєприпасів, з приховуванням від митного контролю, при невстановлених обставинах, приховав в своїх

	особистих речах, а саме у рюкзаку зеленого кольору у пакеті серед солодошів, патрони для бойової нарізної зброї.
484/3265/18	сформував посилку на відправку 13 упаковок з таблетками з маркуванням «DANABOL Methandienone comprimate 10 mg...», в яких міститься сильнодіючий лікарський засіб метандієнон та через відділення №2 ТОВ «Нова Пошта», що розташоване по вулиці Первомайська, 37А в с. Грушівка Первомайського району Миколаївської області та будучи не обізнаним про злочинну діяльність ОСОБА_3, здійснив відправлення посилки на ім'я ОСОБА_11
444/2376/18	вніс у митну декларацію №РМ 5040384 неправдиві відомості про те, що у вищевказаному поштовому відправленні знаходяться побутові речі та вживаний одяг та 17.03.2018 року здійснив їх відправлення з США до України
619/2698/18	опрямував на власному автомобілі марки «Nissan Sentra», д.н. НОМЕР_14, під керуванням ОСОБА_3., яка не була обізнана із його злочинним умислом, з території України до Російської Федерації через міжнародний пункт пропуску «Гоптівка» Харківської митниці ДФС України, маючи при собі приховані у внутрішній кишені ордени і медалі, обравши канал проходження митного контролю «зелений коридор».
496/1462/15-к	під час перетину митного кордону України, приховавши вказаний обріз від митного контролю в підлокітнику заднього пасажирського сидіння, перевіз його через митний кордон України.
200/11166/18	помістив вищевказаний пакунок до пакету (конверту) жовтого кольору, власноруч заповнивши на ньому дані отримувача: «ОСОБА_6. АДРЕСА_2», вигадані дані відправника: «ОСОБА_2 АДРЕСА_3», та дані щодо вмісту поштового відправлення: «Спортивное питание, аминокислоты 5 банок 06,02,2018 год».
501/1223/18	приховали всередині верхньої частини двигуна рефрижераторної установки напівпричепу, два поліетиленові пакети з препаратами «Nandrolona D» у кількості 200 ампул та таблетками «Danabol» у кількості 6000 шт.
560/997/18	обгорнув мисливський ніж у поліетиленовий пакет білого кольору, після чого помістив до сумки, яку приховав поміж інших сумок у багажному відділенні автомобіля марки "Volkswagen"
200/3821/18	особисто оформив квитанцію міжнародного відправлення № RH490771195UA від 25.12.2017 року, вказавши отримувача

	- Maurice Pollok, а місце доставки - Сполучені Штати Америка, при цьому ОСОБА_2 приховав від співробітників пошти та митних органів дійсний зміст поштового відправлення
448/921/18	намагався з приховуванням від митного контролю, у спосіб, що утруднює їх виявлення, серед речей особистого користування, перемістити з України в Республіку Польща через митний кордон України, що проходить поблизу території Шегинської сільської ради Мостиського району, у двох торбинках від ароматизаторів, одну з яких розмістив на ручці задніх лівих дверей салону вищевказаного авто, другу під дзеркалом заднього виду
552/3746/18	Приховав серед особистих речей. Під час проходження митного контролю ОСОБА_2 в митній пасажирській декларації, з метою контрабандного переміщення через державний кордон предметів, що становлять культурну цінність, вказав про відсутність речей, які підлягають декларуванню, у тому числі культурних цінностей, та заборонених або обмежених до переміщення через митний кордон України предметів.
490/4447/18	знаходячись у приміщенні відділення № 1 ПАТ «Укрпошта», розташованого за адресою: м. Миколаїв, вул. Адміральська, буд. 27/1, будучи, відповідно до митної декларації зразку CN22, обізнаним про заборону відправлення речей та предметів, що становлять культурну цінність, здійснив відправку міжнародного поштового відправлення ОСОБА_4 до Білорусії, а саме дрібного пакету з № RD540809510UA з медалями. Вказані медалі ОСОБА_1 приховав від митного контролю шляхом поміщення до внутрішнього простору чорного військового погону сучасного зразку, запакував у поліетиленову плівку та помістив до конверту вказаного поштового відправлення.
576/1044/18	приховав у сумці (сидушці) кинджал «Кріс» у піхвах з врангкою типу «ландранг», що відноситься до культурних цінностей, яку в подальшому поклав до власної спортивної сумки чорного кольору з метою незаконного переміщення його з України до Російської Федерації через МАПП «Бачівськ» з приховуванням від митного контролю. під час слідування рейсовим автобусом через митний пост «Бачівськ» намагався приховати кинджал «Кріс» у піхвах від митного контролю шляхом використання спеціально виготовленого тайника.
333/2736/16-к	ередав провіднику вагону №12 пасажирського потягу №73/74 сполученням «Кривий Ріг-Москва», яка не була

	обізнана про його злочинний намір, поліетиленовий пакет, що містив в собі картонну коробку з написом «ОСОБА_5 Автозапчастини», в якій способом, що унеможливило огляд та виявлення при проведенні митного контролю, були запаковані шість ножів.
163/605/18	в якості пасажирів автомобіля марки «Фольксваген Пассат», реєстраційний номерний знак LC66568, під керуванням ОСОБА_3, який не був обізнаний зі злочинними намірами останнього, смугою спрощеного митного контролю «зелений коридор», намагався незаконно перемістити через митний кордон України з приховуванням від митного контролю у спосіб, що утруднює виявлення, 110 предметів нумізматики
522/14519/17	передали їх заступнику начальника відділення №69 Одеської дирекції УДППЗ "Укрпошта" (м. Одеса, вул. Героїв Сталінграду, буд. 60) невстановленій слідством особі, яка всупереч законодавству України та службовим інструкціям, прийняла дані поштові відправлення у заповнених поштових пакетах з наклеєними штрих-кодovими ідентифікаторами, митними деклараціями, скан-копіями календарних штампелів.
643/13157/16-к	на вказаному автомобілі марки «Renault» моделі «Kangoo», номерний знак НОМЕР_3, із завантаженими у ньому з приховуванням від митного контролю вогнепальною зброєю, боєприпасами та вибуховими речовинами, у спосіб, що не дозволяє виявити вказані предмети під час поверхневого огляду автомобіля
766/18784/17	З метою ускладнення виявлення зазначених предметів при проведенні митного контролю ОСОБА_1 кожен з аркушів картону склав один до одного так, щоб прикріплені до них предмети опинилися на внутрішній частині пакування та склеїв аркуші з обох боків клейкою стрічкою, та в подальшому помістив склеєні аркуші картону з прикріпленими до них предметами до окремого поштового конверту, пристосованого для відправлення міжнародних цінних листів, тим самим надав міжнародному поштовому відправленню вигляду звичайного листа
454/897/18	з приховуванням від митного контролю у конструктивній порожнині багажного відділення вказаного транспортного засобу, намагався перемістити через митний кордон України 10 поліетиленових пакетів із вмістом сильнодіючої речовини «метандієнон»

619/1118/18	з метою унеможливлення виявлення та припинення своєї протиправної діяльності та уникнення кримінальної відповідальності, для безпосереднього переміщення отриманої від ОСОБА_4 анаболічної продукції через митний кордон України з приховуванням від митного контролю 26.05.2017 року залучив громадянина України ОСОБА_6, ІНФОРМАЦІЯ_4, який не був обізнаний про злочинні наміри ОСОБА_5
576/402/18	помістив коробку з написом «Sellier & Bellot», в якій містилися пістолетні патрони в кількості 50 штук калібру 9x19 мм «Парабелум» до нижньої частини карману спинки сидіння водія автомобіля «Skoda-Superb», реєстраційний номер НОМЕР_1, а зверху поверх коробки з патронами помістив папку з сервісною книжкою на автомобіль. Цього ж дня близько 21 години, з метою перетину державного кордону України до Російської Федерації, підсудний ОСОБА_2 на вищевказаному автомобілі виїхав з м. Кривий Ріг в напрямку митного поста «Бачівськ» Сумської митниці ДФС України.
138/2150/17	метою приховання від правоохоронних органів, помістив їх у нішу під автомагнітолою в салоні транспортного засобу марки «Chevrolet», моделі «Orlando», державний реєстраційний номер «CQG294», номер кузова «KL1YF7559DK040432», де їх і зберігав.
715/375/18	як водій вищезазначеного транспортного засобу, о 16 год. 50 хв. прибув у зону митного контролю п/п "Порубне-Сірет" м/п «Вадул-Сірет» Чернівецької митниці ДФС України, який розташований на території Тереблеченської сільської ради Глибоцького району Чернівецької області. В подальшому, ОСОБА_5 заповнив митну декларацію, в якій вказав про наявність грошових коштів та про відсутність у нього ручної поклажі та інших предметів та речовин, тим саме заявивши, що заборонених чи вилучених з вільного обігу предметів чи речовин він не переміщує.
444/452/18	з приховуванням від митного контролю, а саме за декоративною обшивкою лівої стінки вищевказаного автомобіля за кріслом водія, перемістив через митний кордон України два ножі
448/103/18	рямуючи пасажиром в автомобілі «Fort Escort» д.н.з. НОМЕР_1, через міжнародний пункт пропуску автомобільного сполучення «Шегині - Медика», діючи умисно, намагався з приховуванням від митного контролю, у спосіб, що утруднює їх виявлення, серед речей особистого користування,

577/4976/16-к	з метою переміщення через митний кордон України приховала від митного контролю культурну цінність - книгу
214/6819/17	з метою переміщення спеціального технічного засобу через митний кордон України з приховуванням від митного контролю, передав оператору відділення поштового зв'язку №8 Криворізького поштамту ДДПАТ «Укрпошта» для відправлення через митний кордон України в Російську Федерацію підготовлене упакування
554/3475/16-к	з приховуванням від митного контролю, зокрема, помістив до спеціальних повітрявмісних пакетів, обмотав скотчем та вклав до жовтого конверту для листування
569/18310/17	зазначені предмети поміщені до міжнародного поштового відправлення №TSLUA0000000418YQ танадіслані поштовим зв'язком
619/3027/17	з метою приховування від митного контролю вибухової речовини, та унеможливлення її виявлення під час перетину державного кордону України, пересипав придбаний ним раніше мисливський порох з заводської упаковки у звичайні поліетиленові пакети та контейнери для їжі, які надалі помістив на підлогу перед переднім пасажирським сидінням належного йому автомобіля
642/5606/17-к	в ході проведення спільного митно-прикордонного контролю та усного декларування пасажирів та товарів, що ними переміщуються через митний кордон України, ОСОБА_2 не заявив працівникам митниці, що переміщує спеціальний технічний засіб негласного отримання інформації, який він приховав на третій (багажній) полиці одного з бокових пасажирських місць зазначеного вагону.
308/6297/17	ОСОБА_1 організував на території Угорської Республіки загрузку в транспортні засоби, під керуванням ОСОБА_3, ОСОБА_4 та ОСОБА_5, у яких окрім вказаних водіїв перебували пасажирів, які слідували на вїзд в Україну через митний пост «Тиса» Закарпатської митниці ДФС, розмістивши у кожному з мікроавтобусів по три каністри, під видом сільськогосподарської продукції, а саме фунгіциду під назвою «Maxim XL».
653/3493/17	з приховуванням від митного контролю сильнодіючих речовин, шляхом пересилання на територію Республіки Білорусь у міжнародному поштовому відправленні, ОСОБА_1 підготував 1 пакування у вигляді книги, вирізавши в ній отвір, куди помістив 3 скляні ампули із маркуванням «RETABOLL нандролону деканоат 50 мл»,

	після чого заклеїв вказану книгу з обох сторін за допомогою клейкої стрічки.
333/3443/17	особисто передала водію автобусу марки «Mercedes Benz», державний номер НОМЕР_1, міжнародного сполучення «Бердянськ-Москва», ОСОБА_3, який не був обізнаний про її злочинний намір, полімерний пакет блакитного кольору з написом «BMW», що містив в собі пакунок обмотаний скотчем з написом «Детали станка г. Москва Сергею» з трьома ножами
170/595/17	з приховуванням від митного контролю, способом, що утруднював виявлення, а саме, попередньо помістив придбані ним за невстановлених досудовим розслідуванням обставин, для особистого вживання, препарати "PHARMA MIX 3" у кількості 5 флаконів по 10 мл., "PHARMA MIX 3" у кількості 35 пачок по 10 ампул по 1 мл. у кожній, "PHARMA MIX 4" у кількості 5 флаконів по 10 мл. та "PHARMA MIX 4" у кількості 35 пачок по 10 ампул по 1 мл. у кожній, разом з іншими препаратами, які не є предметами вчинення кримінального правопорушення, у три картонні коробки, дві з яких розмістив за переднім пасажирським сидінням поміж дорожніх сумок з одягом, накривши їх зимовою курткою, а третю в правій стороні багажного відділення поміж дорожніх сумок з новим одягом та сумками з продуктами харчування, накривши їх технологічною полицкою багажного відсіку автомобіля, задля приховання вказаних речовин.
460/3387/17	з метою приховування від митного контролю та унеможливлення виявлення вказаних речовин контролюючими органами при їх переміщенні через митний кордон України, особисто вшив усередину м'якої іграшки (ведмедика) 4 флакони з рідиною, прибув до відділення поштового зв'язку №222 УДППЗ ПАТ «Укрпошта», яке знаходиться за адресою: м.Київ, просп.Маяковського, 45, особисто заповнив та власноручно підписав митну декларацію
138/1779/17	помістивши сумку з боєприпасами на заднє сидіння салону транспортного засобу "Dacia Duster" (реєстраційний номер НОМЕР_1), 30.05.2017 прибув у м.Могилів-Подільський Вінницької області та заїхав до пункту пропуску «Могилів-Подільський - Отач» на смугу руху «зелений коридор», чим показав відсутність у нього товарів, заборонених до переміщення через митний кордон України.

545/1281/17	У вказаному приміщенні ОСОБА_2, здійснив відправку міжнародного поштового відправлення ЕЕ 360073357 UA із вмістом сильнодіючих речовин, власноручно заповнивши товаросупровідні документи. в графі «докладний опис вкладення» митної декларації зазначив DVD-програвач, таким чином, вчинив дії спрямовані на ретельне маскування, приховування від митного контролю та унеможливлення виявлення сильнодіючих лікарських засобів (сильнодіючих речовин) контролюючими органами при їх переміщенні через митний кордон України.
170/593/17	з приховуванням від митного контролю, способом, що утруднював виявлення, а саме, попередньо помістив, придбаний ним за невстановлених досудовим розслідуванням обставин, для особистого вживання, препарат «Nandrolone Decanoate U.S.P. 250mg», у кількості 200 пластин по 5 ампул (250 mg.), у кожній, разом із іншими препаратами, які не є предметами вчинення кримінального правопорушення, у картонну коробку, яку в свою чергу розмістив між другим та третім задніми пасажирськими сидіннями, поруч із двома дорожніми сумками із предметами одягу. Задля приховання указаних вище речовин, ОСОБА_1 також накрив їх технологічною полицкою багажного відсіку автомобіля. Крім того, частину із указаних препаратів ним було приховано у салоні автомобіля, а саме під середнім пасажирським сидінням другого ряду сидінь транспортного засобу, що також утруднювало їх виявлення.
428/5648/17	прибув до міжнародного поштового відділення «EMS Ukraine» за адресою: Луганська область, м. Сєверодонецьк, вул. Єгорова, буд. 22 та шляхом заповнення відповідної декларації, оплати послуг пошти та передачі посилки працівникам поштового відділення оформив поштове відправлення
489/4169/17	у приміщенні відділення № 34 ПАТ "Укрпошта" за адресою: м. Миколаїв, вул. Будівельників, 18, будучи повідомленим оператором поштового зв'язку про заборону відправлення речей та предметів, що становлять культурну цінність, здійснив відправку міжнародного поштового відправлення на ім'я ОСОБА_3, який проживає в Іспанії, у вигляді рекомендованого листа

163/640/17	завчасно помістила успадковані від своєї матері: «Касперівську ікону Божої Матері» у кіоті та ікону «Господь Саваоф» в картонну коробку та приховала їх серед інших речей в багажному відсіку свого автомобіля марки «MITSUBISHI ASX»
607/8157/17	з приховуванням її від митного контролю, власноручно розібрав та помістив вказаний твір із рамками до нього у розібраному стані в картонну коробку розміром, перед тим обгорнувши їх марлею, папером білого кольору та клейкою стрічкою. відправив вказаний gobelen з міста Тернополя до міста Варшава Республіки Польща у багажному відділенні автобуса марки «Мерседес», сполученням «Тернопіль-Варшава»
418/400/17	поза митним контролем вищевказаних культурних цінностей, а саме двох козацьких кинджалів, 14 березня 2017 року у пішому порядку вирушив до лінії митного кордону України з Російською Федерацією, яка проходить у смт. Мілове Луганської області по провулку Транспортний.
619/1374/17	для їх подальшого контрабандного переміщення через митний кордон України поза митним контролем.
199/5178/17	домовився з ОСОБА_4 про те, що останній забезпечить перевезення через митний контроль України до Російської Федерації з приховуванням від митного контролю сильнодіючі лікарські засоби.
715/1406/17	з приховуванням від митного контролю, ОСОБА_3 (ОСОБА_3) з метою ускладнення виявлення вказаного ножа під час митного контролю, приховав його в конструктивній порожнині кабіни свого автомобіля між спальною полицею та задньою стінкою, доступ до якої можливий тільки шляхом демонтажу панелі
619/2312/17	зберігаючи у дорожній сумці автомат Калашникова АК-74, здійснив посадку на пасажирське місце № 22 рейсового автобуса моделі «King Long» д.н.з. НОМЕР_1 сполученням «Торецьк - Москва» та почав слідувати ним у напрямку м. Белгорода РФ, через міжнародний автомобільний пункт пропуску «Гоптівка» з метою подальшого переміщення вказаної вогнепальної зброї через митний кордон України.
569/10782/17	з метою приховування від митного контролю незаконно переміщених в Україну спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, при замовленні таких пристроїв повідомив продавця в Китайській Народній Республіці, що у наклеєних на бандеролях митних

	деклараціях форми CN 22, на підставі яких здійснюється їх митне оформлення, потрібно вказати інформацію «Локатор».
619/1460/17	прибув на місцевий пункт пропуску «Журавлівка», усвідомлюючи про відсутність митного поста та відповідного митного контролю на даному пункті, діючи з умислом, спрямованим на контрабанду культурних цінностей через митний кордон України поза митним контролем, здійснив переміщення 3 (трьох) предметів
418/188/17	на попутному транспорті перевіз їх до смт. Мілове Луганської області. В цей же день приблизно о 17 годині 45 хвилин ОСОБА_1 слідуючи в пішому порядку по вул. Дружби Народів у смт. Мілове у напрямку території Російської Федерації в районі інформаційного покажчика № 543/3 «Увага! Державний кордон України. Порохід заборонено!» намагався перемістити 2 тротиліві шашки які є вибуховою речовиною на територію Російської Федерації поза митним контролем
138/1752/14-к	з метою переміщення через митний кордон України з приховуванням від митного контролю культурних цінностей, під час проведення усного та письмового декларування повідомив завідомо неправдиві дані - про відсутність у нього предметів, переміщення яких через державний кордон України обмежено або заборонено.
592/4624/17	щоб сховані препарати, що містять сильнодіючі лікарські засоби (речовини) були взагалі непомітні для стороннього зору, тобто використав засоби і способи, що ускладнюють їх виявлення, і в подальшому безперешкодно потрапили через митний кордон України на територію Російської Федерації вказаним контрабандним способом з приховуванням від митного контролю. Здійснив поштове міжнародне відправлення
138/2803/16-к	під час проведення усного та письмового декларування, достовірно знаючи порядок проходження митного контролю та про наявність у транспортному засобі прихованого ним багнету, умисно повідомив митним органам неправдиві відомості щодо відсутності при ньому та в транспортному засобі предметів, переміщення яких через митний кордон України заборонено.
720/357/17	передавав своїй дружині ОСОБА_3, не повідомивши її попередньо про вміст даного пакунку, які заборонено до вільного переміщення через митний кордон України, з метою незаконного переміщення зазначених предметів

	через митний кордон України, обравши смугу руху спрощеного митного контролю
527/885/17	з приховуванням від митного контролю культурних цінностей, прибув до відділення поштового зв'язку «Глобине-1» УДППЗ «Укрпошта», що знаходиться за адресою: Полтавська область, м. Глобине, вул. Володимирівська, буд. 170, де придбав у оператора поштового зв'язку конверт та 10 марок номіналом 3 грн., упакував монету СРСР номіналом 5 копійок 1933 року в шматок паперу, помістив його в конверт
590/279/17	перемістити належне йому погруддя із зображенням правителя Василя III, яке має культурну цінність, на територію РФ з приховуванням від митного контролю. З цією метою, ОСОБА_1 вказане погруддя розмістив серед своїх особистих речей, а саме помістив до непрозорого поліетиленового пакету чорного кольору, який поклав до своєї спортивної сумки.
401/1062/17	з приховуванням від митного контролю культурних цінностей, будучи достовірно обізнаним про порядок прийняття для пересилки міжнародних поштових відправлень, підготував рекомендований лист - міжнародне поштове відправлення,
428/2227/17	з метою приховання від митного контролю відправником були поміщено в два поліетиленові пакети, кожен з яких поміщено до корпусу освіжувачів повітря, про що ОСОБА_1 достовірно знав.
448/230/17	з приховуванням від митного контролю, серед своїх особистих речей, а саме у внутрішніх кишенях куртки «NEXT», в яку він був одягнений, перемістив через митний кордон України з Республіки Польща смугою руху «зелений коридор»
619/3957/16-к	вирушив в напрямку МАПП «Гоптівка» МП «Щербаківка» Харківської області, продовжуючи перевезення у технологічних порожнинах вищевказаного авто особливо небезпечний наркотичний засіб канабіс та вогнепальну зброю і боєприпаси.
514/219/17	поза пропускним митним пунктом, рухаючись з села Токуз Каушанського району Республіки Молдова в Україну у напрямку села Лісне Тарутинського району Одеської області, перетнув митний кордон України, який збігається з державним кордоном України на сухопутній ділянці державного кордону між Україною та Республікою Молдова в районі прикордонного знаку №0666/2, розташованого неподалік с. Лісне Тарутинського району Одеської області

154/834/17	намагався перемістити з приховуванням від митного контролю, способом, що утруднював виявлення, а саме, попередньо помістивши у власну дорожню сумку та кишені одягненої на ньому куртки
642/778/17	у районі інформаційного прикордонного знаку № 1244 контрабандним шляхом перемістили через митний кордон України поза митним кордоном
404/814/17	приховуванням від митного контролю культурних цінностей, підготував рекомендований лист - міжнародне поштове відправлення
524/7646/15-к	будучи достовірно обізнаним про спеціальний порядок пересилки в міжнародних поштових відправленнях холодної зброї та її збуту, з метою ускладнення факту виявлення працівниками пошти та митниці кинджала Waffen SS, знаходячись за місцем свого проживання, власноруч розібрав його на окремі конструктивні елементи: клинок, хвостовик, піхву з портупесєю. Разом з тим, ОСОБА_1 щільним чином примотав клинок до дерев'яної дощечки за допомогою стрічки типу «скотч», обмотав хвостовик, піхву з портупесєю у окремі поліетиленові пакети, після чого загорнув зазначений пакунок у цупкий папір за допомогою прозорої клейкої стрічки.
460/129/17	з метою незаконного переміщення через митний кордон України попередньо приховав серед особистих речей ручної поклажі 84 монети, які є колекцією та становлять культурну цінність. В ході проходження митного контролю ОСОБА_2 умисно не вніс до митної декларації відомості щодо переміщення вказаних монет
460/130/17	через митний кордон України з приховуванням від митного контролю, та сподіваючись на те, що вищевказаний факт не буде виявлений в ході проходження митного контролю, умисно не внесла до наданої працівником митного органу України митної декларації відомості щодо переміщення нею 159 монет та 7 медалей, попередньо приховавши їх серед особистих речей ручної поклажі
732/342/16-к	на власному автомобілі з Російської Федерації до України, в 21 год. 07 хв. прибув в зону митного контролю митного поста «Сеньківка» Чернігівської митниці Державної фіскальної служби, де, не маючи дозволу на переміщення через митний кордон України вогнепальної зброї, самостійно обрав для проходження митного контролю «зелений коридор». що вважається заявою громадянина про відсутність у нього переміщуваних ним через митний кордон України предметів які підлягають письмовому

	декларуванню та підпадають під встановлені законодавством заборони або обмеження щодо ввезення на митну територію України.
333/6709/16-к	у Енергодарському відділенні №4 Українського державного підприємства поштового зв'язку (далі - УДППЗ) «Укрпошта» за адресою: Запорізька область, місто Енергодар, вулиця Молодіжна, 65, особисто оформив та передав для відправлення працівнику пошти ОСОБА_3, яка не була обізнана про його злочинний намір, міжнародне поштове відправлення №КА7151293031ІА - конверт, всередині якого ОСОБА_1 запакував серед інших відзнак медаль
759/11542/15-к	з метою приховання її від митного контролю, здійснив її упакування до 9-ти скляних ампул та 2-х пакетів. казані 9-ть скляних ампул та 2-ва пакети помістив всередину корпусу від блоку живлення сірого кольору, обмотавши у целофановий пакет, який в свою чергу поклав у картонну коробку синього кольору прямокутної форми з написом «Switching» із зображенням на ній блоку живлення, після чого помістив її до пакувальної картонної коробки жовтого кольору з написом «Укрпошта».
308/248/17	приховавши упаковки з боєприпасами та комплектуючі частини до вогнепальної зброї, ОСОБА_1 на вказаному транспортному засобі через територію Угорської Республіки вирушив у напрямку України, до митного поста «Тиса» Закарпатської митниці ДФС.
619/1606/16-к	доставив вищеперелічені предмети від гаража, розташованого за адресою: АДРЕСА_1, до інформаційно-попереджувального знаку № 1239 на лінії державного кордону України з Російською Федерацією поза межами населеного пункту в Дергачівському районі Харківської області.
297/2936/16-к	під час підготовки до в'їзду на територію України, ОСОБА_1 з метою недопущення виявлення митними органами України під час митного контролю вогнепальної зброї, приховав її в середині належного йому транспортного засобу марки «AUDI» р.н. НОМЕР_1, обмотавши придбаний пістолет непрозорою чорною плівкою та розмістивши його в непроглядному місці конструктивної порожнини ніші для зберігання запасного колеса, прикривши вказану порожнину гумовим килимом, на якому було розташовані речі повсякденного вжитку. Окрім цього, від'єднаний глушник ОСОБА_1 розташував серед інших дрібних речей в передній лівій двері автомобіля, а 2 пачки

	набоїв калібру 5,6 мм., розташував попільничці та спеціальній ніші для дрібних речей переднього торпедо, розраховуючи на те, що співробітники митниці з поміж інших речей не звернуть на вказані речі увагу.
760/7714/16	ОСОБА_3, діючи відповідно до вказівок ОСОБА_2, не будучи повідомленим про злочинний намір останнього, прибув до камери схову Центрального залізничного вокзалу за адресою: м. Київ, пл. Вокзальна, 3, де з ячейки № 1070 забрав пакет із блоком живлення, який там було залишено ОСОБА_2
617/1413/16-к	переміщує через митний кордон України зазначений вище спеціальний технічний засіб негласного отримання інформації з приховуванням від митного контролю під час усного декларування з метою реалізації свого злочинного наміру приховав від співробітників митниці той факт, що предметів, обмежених або заборонених для переміщення через митний кордон України, він не переміщує.
308/4659/16-к	їх приховав від митного контролю у своєму автомобілі марки «Форд Транзит», р.н. НОМЕР_1, помістивши під ковролінове покриття вантажного приміщення даного автомобіля, зверху приклавши 20 ящиками плитки, що унеможлиблювало виявлення згаданих картин під час митного контролю.
640/13886/16-к	з приховуванням від митного контролю під виглядом аніонно поверхнево-активних засобів, що використовуються в шкіряній промисловості, як засоби для знежирювання в технологічному процесі виробництва шкіри, наступні отруйні речовини
560/849/16-к	власноручно помістила 50 старовинних паперових грошових банкнот та поліетиленовий пакет з 15 старовинними монетами, у подвійне дно знайденої нею жіночої сумки чорного кольору з метою унеможливлення їх відшукування працівниками митниці під час проходження митного контролю. .Прямуючи дизельним поїздом міжнародного сполучення №6390 "Сарни-Горинь", прибула у міжнародний залізничний пункт пропуску "Удрицьк", що розташований в Дубровицькому районі Рівненської області, для перетину державного кордону в напрямку з України до Республіки Білорусь, де під час проходження митного контролю власноручно зазначила у митній декларації, що не переміщує жодних предметів, заборонених до переміщення через митний кордон України.

163/2264/16-к	з метою утруднення виявлення під час митного контролю, ОСОБА_1 (ОСОБА_1) приховав книги у різних місцях, зокрема книгу «ТРІОДІОНЬ», без вказаного року публікації, в дорожній сумці серед особистих речей у багажному відділенні автомобіля
154/2338/16	з прихованням від митного контролю, помістив в нішу для документів передньої панелі автомобіля, в карман автомобіля, який розміщений ліворуч від пасажирського сидіння, що знаходиться за сидінням водія
732/342/16-к	прибув в зону митного контролю митного поста «Сеньківка» Чернігівської митниці Державної фіскальної служби, де, не маючи дозволу на переміщення через митний кордон України вогнепальної зброї, самостійно обрав для проходження митного контролю «зелений коридор», що вважається заявою громадянина про те, що переміщувані ним через митний кордон України предмети не підлягають письмовому декларуванню та не підпадають під встановлені законодавством заборони або обмеження щодо ввезення на митну територію України.
720/1559/16-к	через митний кордон України поза митним контролем
274/4658/15-к	з приховуванням від митного контролю, використовуючи мережу поштового зв'язку «Укрпошта», у міжнародних поштових відправленнях
448/911/16-к	з прихованням від митного контролю, серед особистих речей, а саме у своїй сумці чорного кольору із написом «NIKE», а також серед особистих речей ОСОБА_3 без його відома, а саме у його сумці коричневого кольору, перемістив через державний кордон України двадцять електронних пристроїв
617/940/16-к	на власному автомобілі марки ВАЗ-2101 реєстраційний номер «796-76ХА», куди помістив вказану вище сільськогосподарську хімічну продукцію, до складу якої входять отруйні речовини, та вирушив у напрямку державного кордону України, де поза встановленими пунктами пропуску за маршрутом н.п. Бочкове (Україна) - н.п. Красне (РФ) під час огляду місця події співробітниками УСБ України в Харківській області сільськогосподарська хімічна продукція
575/645/16-к	обладнав у двох своїх дорожніх сумках подвійне дно та подійні стінки, а саме - підрізав підкладку на їх дні та стінках, намагаючись контрабандним способом з приховуванням від митного контролю перемістити колекцію ікон, орденів і медалей

514/391/16-к	з приховуванням від митного контролю, вчиненим способом умисного декларування його відсутності, розміщення конвалют у схованках автомобіля та самовільного ухилення від проходження прикордонно-митного контролю шляхом залишення території пункта пропуску за допомогою автомобіля марки ВАЗ 2106 д/н/з BS AF 124 під власним керуванням, в якому рухався особисто та перевозив вищевказану речовину.
619/2138/16-к	Слідуючи у вказаному напрямку, ОСОБА_2 зупинився для відпочинку біля зупинки маршрутних транспортних засобів «Токарівка» (33-й кілометр автомобільної дороги сполученням «Харків-Белгород») на відстані близько 1 кілометра 300 метрів від місцевого пункту пропуску «Журавлівка»
346/3156/16-к	відправив 11 міжнародних поштових відправлень у вигляді простих листів адресованих за межі України невстановленим слідством особам, в яких знаходилися 21 стародавня монета, серед яких 5 монет визнані культурними цінностями.
138/3437/15-к	з приховуванням, запакував лікарські засоби у прозору поліетиленову плівку, виготовивши таким чином 9 згортків. У подальшому, для унеможливлення виявлення співробітниками митної та прикордонної служб лікарських засобів, ОСОБА_1 приховав виготовлені ним пакунки з медичними препаратами у автобусі марки «Мерседес Спрінтер 311», р.н.з. KBF 448, сполученням «Кишинів - Москва», помістивши їх у міжстельовий простір під обшивкою салону над сидінням водія.
560/447/16-к	з метою приховання культурних цінностей від митного контролю, помістив 144 паперові грошові банкноти до прозорого поліетиленового файла, який приховав поміж подвійною внутрішньою стінкою власної сумки-барсетки чорного кольору, а сам завантажувальний отвір зашив ниткою чорного кольору.
577/2355/16-к	Не маючи відповідного дозволу або відповідних повноважень, ОСОБА_2 непомітно проник до вказаного вагону, помітивши під боковим сидінням №45 зсунутий лінолеум, за допомогою викрутки та гайкових ключів, ОСОБА_2 зняв вказане сидіння, під яким знаходилась технологічна порожнина, куди він і помістив пакети з препаратами та пакет з орденами. Після цього ОСОБА_2 з метою приховування своїх незаконних дій, встановив бокове сидіння №45 на місце, знову прикрутивши його до підлоги вагону таким же чином, як воно знаходилося до

	цього, щоб сховані предмети були взагалі непомітні для стороннього зору, тобто використав засоби і способи, що ускладнюють їх виявлення, намагаючись контрабандним способом з приховуванням від митного контролю перемістити партію препаратів, що містили у собі сильнодіючі речовини через митний кордон України до Російської Федерації.
448/657/16-к	через піший перехід міжнародного автомобільного пункту пропуску «Шегині» МП «Мостиська» Львівської митниці Державної фіскальної служби України, що розташований на території Шегинівської сільської ради Мостиського району Львівської області, контрабандним способом, з приховуванням від митного контролю у кишенях куртки та штанів у які був одягнутий, намагався незаконно перемістити через митний кордон України в Республіку Польща 860 таблеток
418/329/16-к	поза митним контролем: у пішому порядку вирушив до смт. Чертково Російської Федерації через лінію митного кордону України з Російською Федерацією, яка знаходиться на окраїні провулка Транспортного та вулиці Железнодорожньої смт. Мілове Луганської області.
308/4650/16-к	попередньо прихований від митного контролю у власних речах с, при усному його опитуванні працівником митного посту «Тиса» Закарпатської митниці Державної фіскальної служби України, повідомив, що заборонених до переміщення через митний кордон України, а також таких речей та предметів, які підлягають заявленню та декларуванню, у нього не має.
619/1665/16-к	приховав вміст вищевказаних трьох коробок у порожнинах автомобіля ВАЗ-2108, державний номер НОМЕР_1, а саме: у багажному відділенні під килимом на штатному місці для запасного колеса, у правій дверній карті, у повітропроводах з правого боку моторного відділення, в обшивці правого талівого задніх крил, а самі коробки викинув до сміттового контейнеру, розташованого поруч. Одразу після цього, близько 23 години, цього ж дня, ОСОБА_5 виїхав з с. Токарівка у напрямку державного кордону України з Російською Федерацією до міжнародного автомобільного пункту пропуску «Гоптівка», незаконно перевозячи в означеному автомобілі вказані сильнодіючі лікарські засоби.

688/2057/16-к	з приховуванням від митного контролю, шляхом подання митному органу України недостовірних відомостей про фактичний вміст цього відправлення, перемістив багнет
720/782/16-к	умисно приховав їх від митного контролю в конструктивній ємності в середині металевої порожнини, яка розміщена під пасажирським сидінням з правого боку від місця водія.
287/87/16-к	Після чого, помістив вказаний вміст до поліетиленової упаковки з фольгою та який в свою чергу упакував до спеціально виготовленого поліетиленового пакету «Нова Пошта». Далі, ОСОБА_2 до вказаного пакету приєднав аркуш паперу, на якому власноручно написав прізвище, ім'я і адресу утримувача вкладення та який перемотав клейкою стрічкою.
619/1558/16-к	переміщення через митний кордон України церковної книги, приховавши задалегідь її від митного контролю в заводській порожнині між дверима та пластиковою обшивкою свого автомобілю, з метою подальшого переміщення на територію Російської Федерації.
577/1908/16-к	виконуючи відповідні трудові обов'язки 13.02.2016 перед відправленням з м. Москва РФ двогрупового потягу №55/89 сполученням Москва-Хмельницький, Жмеринка у вагоні №8, (заводський №033 17288) в неробочому тамбурі в шафі для інвентарю, що закривався на замок, не передбачений заводом-виробником, розмістив там завчасно придбану ним ікону, обмотав її у поліетиленову плівку темного кольору та спереду заставив ящиком з написом Внутрішнє обладнання. У такий спосіб розмістивши ікону на дереві Покладання у труну з зображенням релігійного сюжету, що має культурну цінність, вжив заходів до приховування її від митного контролю під час запланованого переміщення через митний кордон України з РФ.
444/785/16-к	з приховуванням від митного контролю перемістити через державний кордон України таблетки «Данабол», в кількості 1200 штук, які містять сильнодіючий лікарський засіб (речовину) метандієнон. Вищевказані таблетки ОСОБА_1 до митної декларації не вніс, в ході опитування до митного контролю не пред'явив. Таблетки «Данабол», в кількості 1200 штук у 60 блістерах виявлені в ході проведення особистого огляду ОСОБА_1 на території пункту пропуску в ході здійснення митного контролю, зокрема, загорнутими у чотири аркуші газети в кишенях одягнутої на нього під курткою кофти.

460/1624/16-к	Про переміщення через митний кордон України лікарського засобу «DANABOL», із вмістом сильнодіючої речовини метандієнона ОСОБА_1, при його усному та письмовому декларуванні працівникам митної служби не заявив та до митного контролю не пред'явив.
---------------	--

Додаток 2

Витяги з двохсот вироків судів перших інстанцій з Єдиного державного реєстру судових рішень у справах про контрабанду, що стосуються предметів посягання

Номер справи	Предмет
464/7444/20	боєприпаси до короткоствольної нарізної вогнепальної зброї
619/5080/20	отруйні речовини
462/7697/20	культурні цінності
216/4095/19	спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації
464/2173/19	боєприпаси до короткоствольної нарізної вогнепальної зброї
297/2967/20	зброя та частини вогнепальної нарізної зброї
766/16192/20	культурні цінності, зброя та частини вогнепальної нарізної зброї.
619/4700/20	боєприпаси до короткоствольної нарізної вогнепальної зброї
163/2913/20	сильнодіючі речовини, в тому числі сильнодіючі лікарські засоби
944/5439/20	спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації
619/5085/20	отруйні речовини
219/10173/20	радіоактивні матеріали
586/924/20	сильнодіючі речовини
142/625/20	вибухові речовини та боєприпаси
752/16603/17	сильнодіючі лікарські засоби (сильнодіючі речовини)
448/350/20	культурна цінність
344/11931/20	культурні цінності
344/11930/20	культурні цінності
299/2829/20	спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації
688/2380/16-к	сильнодіюча речовина, а саме сильнодіюча речовина «нандролон», яка є сильнодіючим лікарським засобом
307/2591/20	сильнодіючі речовини

501/3303/20	сильнодіючі речовини
641/6108/20	культурні цінності
743/528/20	холодна зброя, а саме холодна зброя ударно-дробильної дії - телескопічний кийок
308/12196/18	культурні цінності
431/3344/20	культурні цінності
448/296/20	культурна цінність
444/2186/20	зброя, а саме довгоствольна нарізна вогнепальна зброя
732/516/20	частини вогнепальної нарізної зброї
534/727/20	культурні цінності
448/593/19	культурні цінності
448/969/19	культурні цінності
286/1934/20	культурні цінності
575/499/20	культурна цінність, а саме ікон «Зішестя Святого Духа (п'ятидесятниця)»
159/3046/20	зброя, а саме нарізна вогнепальна зброя однозарядна спортивно-мисливська гвинтівка
715/236/20	спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації
554/3814/20	культурні цінності
297/91/20	спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації
405/1768/20	культурна цінність
308/4259/20	отруйна речовина, а саме металічна ртуть
444/730/20	боєприпаси до вогнепальної нарізної зброї
418/836/20	культурні цінності
444/232/20	зброя, а саме шаблі піхотного офіцера Королівства Іспанія, зразка 1887 року
138/223/20	спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації
464/6673/19	зброя, а саме вогнепальна нарізна зброя
357/12110/19	сильнодіючі речовини
618/1131/19	культурна цінність
336/3656/19	сильнодіючі речовини
575/1258/19	культурна цінність
732/1680/19	сильнодіючі речовини
619/1098/19	холодна зброя
575/1287/19	8 паперових коробок із медичними препаратами

727/1678/19	отруйна речовина - кадмій
154/2222/18	вогнепальної зброї та частин нарізної вогнепальної зброї
619/2209/19	боєприпаси
444/2299/19	культурні цінності - книгу
522/1671/19	культурні цінності
444/1986/19	зброя
619/2454/19	вибухова речовина метальної дії
766/3357/19	культурні цінності
618/794/19	отруйні речовини
405/4414/19	культурні цінності
766/897/19	культурні цінності
307/1710/19	спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації
590/79/19	спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації
576/1013/19	частини вогнепальної нарізної зброї
359/4506/19	частини вогнепальної нарізної зброї
417/8116/19	вогнепальної зброї та бойових припасів
418/1741/19	сильнодіючі лікарські засіб
336/2615/2019	холодна зброя
307/1346/19	зброя
761/40536/18	спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації
761/40088/18	спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації
766/6792/19	отруйна речовина
157/541/19	спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації.
522/1714/16-к	частини вогнепальної нарізної зброї
	спеціальний технічний засіб негласного отримання інформації, закамouflований під кулькову авторучку
732/1864/18	отруйні речовини
618/110/19	сильнодіючих лікарських засобів
756/7687/18	культурні цінності
348/2230/18	культурні цінності - монети

576/221/19	культурні цінності - скрипка і смичок, монети, книга
617/279/17	бойові припаси та вибухові речовини
166/1337/18	бойові припаси
590/1396/18	спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації.
573/1093/18	сильнодіючі лікарські засоби
405/7949/18	культурні цінності
576/2778/18	боєприпаси
686/9801/17	вибухових речовин та бойового припасу
760/5816/18	сильнодіючі речовини
576/2593/18	зброя
711/7704/18	спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації
760/17900/18	сильнодіючі речовини
619/4178/18	культурні цінності - ікони
577/4316/18	культурні цінності
586/903/18	бойові припаси та вибухова речовина
619/4230/18	боєприпаси
484/3265/18	сильнодіючі речовини
444/2376/18	частини вогнепальної нарізної зброї
619/2698/18	культурні цінності - ордени і медалі
496/1462/15-к	вогнепальної зброї
200/11166/18	сильнодіючої речовини
501/1223/18	сильнодіючих речовин
560/997/18	холодної зброї
200/3821/18	сильнодіючого лікарського засобу
448/921/18	сильнодіючої речовини
552/3746/18	культурні цінності - монети
490/4447/18	культурної цінності

576/1044/18	культурна цінність - кинджал
333/2736/16-к	холодна зброя
163/605/18	культурні цінності - нумізматики
522/14519/17	сильнодіючі речовини
643/13157/16-к	вогнепальною зброєю, боеприпасами та вибуховими речовинами
766/18784/17	культурних цінностей
454/897/18	сильнодіючої речовини
619/1118/18	сильнодіючих речовин
576/402/18	боеприпаси
138/2150/17	боеприпаси
715/375/18	сильнодіючих лікарських засобів
444/452/18	зброя
448/103/18	сильнодіючої речовини
577/4976/16-к	культурну цінність - книгу
214/6819/17	спеціальні технічні засоби негласного отримання інформації - три міні GSM сигналізації з мікрофоном
554/3475/16-к	культурна цінність
569/18310/17	спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації
619/3027/17	вибухову речовину
642/5606/17-к	спеціального технічного засобу негласного отримання інформації
308/6297/17	отруйних, сильнодіючих речовин
653/3493/17	сильнодіючих речовин
333/3443/17	зброя
170/595/17	сильнодіючих речовин
460/3387/17	сильнодіючих речовин
138/1779/17	боеприпаси
545/1281/17	сильнодіючих речовин
170/593/17	сильнодіючі речовини
428/5648/17	сильнодіючих лікарських засобів
489/4169/17	культурна цінність - ікона

163/640/17	культурна цінність - ікони
607/8157/17	культурна цінність - гобелен
418/400/17	культурних цінностей, а саме двох козацьких кинджалів
619/1374/17	отруйних речовин
199/5178/17	сильнодіючі лікарські
715/1406/17	зброя
619/2312/17	вогнепальної зброї
569/10782/17	спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації
619/1460/17	культурних цінностей
418/188/17	вибухових речовин
138/1752/14-к	культурних цінностей
592/4624/17	сильнодіючих лікарських засобів
138/2803/16-к	зброї
720/357/17	зброя
527/885/17	культурна цінність - монета
590/279/17	культурна цінність - погруддя
401/1062/17	культурні цінності - монети
428/2227/17	сильнодіючими речовинами
448/230/17	спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації
619/3957/16-к	вогнепальну зброю і боєприпаси
514/219/17	зброя та боєприпаси
154/834/17	культурні цінності
642/778/17	зброя та боєприпаси
404/814/17	культурні цінності - монети
524/7646/15-к	зброї
460/129/17	культурні цінності - монети
460/130/17	культурні цінності - монети і медалі
732/342/16-к	зброя
333/6709/16-к	культурних цінностей - медаль
759/11542/15-к	сильнодіючих речовин

308/248/17	боєприпаси
619/1606/16-к	вибухові речовини, зброя та боєприпаси
297/2936/16-к	зброї та боєприпасів
760/7714/16	сильнодіючий лікарський засіб
617/1413/16-к	спеціального технічного засобу негласного отримання інформації.
308/4659/16-к	культурну цінність - картини
640/13886/16-к	отруйні речовини
560/849/16-к	культурні цінності - старовинні гроші
163/2264/16-к	культурні цінності - книги
154/2338/16	культурні цінності
732/342/16-к	Зброя
720/1559/16-к	отруйна речовина
274/4658/15-к	культурні цінності - монети
448/911/16-к	спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації
617/940/16-к	отруйних речовин
575/645/16-к	культурні цінності - ікон, орденів і медалей
514/391/16-к	сильнодіючі речовини
619/2138/16-к	отруйні речовини
346/3156/16-к	культурні цінності - монети
138/3437/15-к	сильнодіючі речовини
560/447/16-к	культурні цінності - паперові грошові банкноти
577/2355/16-к	сильнодіючих речовин
448/657/16-к	сильнодіючих речовин
418/329/16-к	культурних цінностей
308/4650/16-к	сильнодіючі речовини
619/1665/16-к	сильнодіючі речовини
688/2057/16-к	зброя

720/782/16-к	сильнодіючі речовини
287/87/16-к	культурні цінності
619/1558/16-к	культурні цінності
577/1908/16-к	культурні цінності
444/785/16-к	сильнодіючі речовини
460/1624/16-к	сильнодіючі речовини

Додаток 3

Витяги з двохсот вироків судів перших інстанцій з Єдиного державного реєстру судових рішень у справах про контрабанду, що загальних характеристик обвинувачених осіб в частині громадянства, працевлаштування, наявності судимостей тощо з позначенням символом «+» вироків, що винесені на підставі угоди між прокурором та підозрюваним (обвинуваченим) про визнання винуватості.

Номер справи	Характеристики особи	Вирок на підставі угоди
464/7444/20	громадянин України, з вищою освітою, працюючого диспетчером, неодруженого, раніше не судимого	+
619/5080/20	громадянин України, з середньою технічною освітою, працюючого водієм у ТОВ «Укравтоспецметал», розлученого, маючого сина, раніше не судимого	
462/7697/20	громадянин України, тимчасово не працюючого, раніше не судимого	+
216/4095/19	громадянин України, освіта середньо-спеціальна, працюючого слюсарем контрольно-вимірювальних приладів та автоматики КПТМ «Криворіжтепломережа», одруженого, раніше не судимого	
464/2173/19	громадянин України, українця, одруженого, працюючого приватним підприємцем, раніше не судимого	+
297/2967/20	громадянина Російської Федерації, раніше не судимого (зі слів)	+
766/16192/20	громадянин України, уродженця м.Херсона, освіта середня-спеціальна, не одруженого, дітей і утриманців не має, офіційно не працевлаштованого, раніше не судимого	+
619/4700/20	громадянин України, маючого вищу освіту, не одруженого, пенсіонера МВС України, раніше не судимого	
163/2913/20	громадянин України, середньої освіти, неодруженого, непрацюючого, раніше не судимого	+

944/5439/20	громадянин України, одруженого, із середньою освітою, не працюючого, раніше не судимого,	+
619/5085/20	громадянин України, уродженець с. Гюнівка Запорізької області, який має повну середню технічну освіту, одружений, має неповнолітню дочку ОСОБА_2, раніше не судимий, працює за наймом	
219/10173/20	громадянин України, з середньою освітою, працюючого водієм компанії з безпеки бізнесу «Юр Гарант», розлученого, маючого на утриманні малолітнього сина, раніше не судимого	+
586/924/20	громадянин України, має повну загальну середню освіту, не одружений, не працює, раніше не судимий	+
142/625/20	громадянин України, з загальною середньою освітою, не одруженого, непрацюючого, раніше не судимого	
752/16603/17	громадянин України, з вищою освітою, не одруженого, працюючого на посаді директора, раніше судимого	
448/350/20	громадянин України, із середньо-спеціальною освітою, непрацюючого, має на утриманні малолітнього сина 2006 року народження, раніше не судимого	
344/11931/20	громадянин України, з вищою освітою, військовослужбовець, неодруженого, на утриманні одна малолітня дитина, несудимого,	
344/11930/20	громадянин України, з вищою освітою, підприємця, неодруженого, не судимого	
299/2829/20	перебуває чого у цивільному шлюбі, має на утримання двох неповнолітніх дітей, раніше не судимого, громадянин України,	
688/2380/16-к	громадянин України, освіта повна вища, непрацюючого, одруженого, на утриманні одна малолітня дитину, раніше не судимого	+
307/2591/20	громадянин України, із повною загальною освітою, одруженого, має на утриманні неповнолітню дитину, сезонного	

	робітника, у порядку ст. 89 КК України не судимого	
501/3303/20	громадянин Республіки Туреччина, одружений, має базову середню освіту, раніше не судимий	+
641/6108/20	громадянин України, одруженого, з неповною вищою освітою, не працюючого, має на утриманні матір похилого віку, раніше не судимого	
743/528/20	громадянин України, офіційно в Україні не працюючого, неодруженого, не має судимостей	
308/12196/18	громадянин України, з середньою спеціальною освітою, ФОП, розлученого, раніше не судимого	
431/3344/20	громадянин України, з повною середньою освітою. одруженого, маючого на утримання малолітню дитину, не працюючого, раніше судимого	+
448/296/20	громадянин України, з професійно - технічною освітою, не одруженого, працюючого трактористом в ПП «Агропродсервіс», раніше не судимого	+
444/2186/20	громадянин Республіки Молдови, одружений, раніше не судимий, пенсіонер, проживає в США	+
732/516/20	громадянин України, освіта повна загальна середня, одруженого, не працюючого, раніше не судимого в силу ст. 89 КК України	
534/727/20	громадянин України, українця, із середньою освітою, не одруженого, не працюючого, не маючого дітей, раніше не судимого	
448/593/19	громадянин України, з вищою освітою, пенсіонера, раніше не судимого	
448/969/19	громадянин України, пенсіонера, раніше не судимого	
286/1934/20	громадянин України, з середньою спеціальною освітою, офіційно непрацюючого, одруженого, не судимого	+
575/499/20	громадянин України, з професійно-технічною освітою, одруженого,	+

	непрацюючого, в порядку ст. 89 КК не судимого	
159/3046/20	громадянин України, з середньою освітою, одруженого, має на утриманні одну неповнолітню дитину, офіційно непрацевлаштованого, раніше не судимого	+
715/236/20	громадянин України, раніше не судимого	
554/3814/20	уродженця м.Полтави, освіта середня технічна, одруженого, працюючого ФОП, інваліда 2 групи, раніше не судимого	+
297/91/20	не працюючого, розлученого, згідно ст. 89 КК України не судимого, громадянина України	
405/1768/20	громадянин України, з вищою освітою, пенсіонера, одруженого, не працюючого, раніше не судимого	+
308/4259/20	громадянин Словаччини, з середньою спеціальною освітою, одруженого, пенсіонера, раніше не судимого	+
444/730/20	громадянин України, не одруженого, не має на утриманні неповнолітніх дітей чи інших непрацездатних осіб, освіта вища, не працюючого, військовозобов'язаного	+
418/836/20	не судимого, уродженця с. Червона Зірка Міловського району Луганської області	+
444/232/20	громадянка України, українки, одруженої, на утриманні маю одну малолітню дитину	+
138/223/20	громадянин України, розлученого, не працюючого, не судимого	+
464/6673/19	громадянин України, з середньою освітою, одруженого, не працюючого, раніше не судимого	+
357/12110/19	громадянка України, з вищою освітою, одруженої, маючої на утриманні малолітню доньку, раніше не судимої	+
618/1131/19	громадянин України, з середньою освітою, неодруженого, непрацюючого, в силу ст. 89 КК України не має судимостей	
336/3656/19	громадянин України, з середньою освітою, не працюючого, пенсіонера, раніше не судимого	

575/1258/19	громадянин України, освіта базова вища, одруженого, непрацевлаштованого, раніше не судимого	+
732/1680/19	громадянин Російської Федерації, освіта повна загальна середня, одруженого, маючого на утриманні трьох неповнолітніх дітей, працюючого продавцем у індивідуального підприємця, раніше не судимого	
619/1098/19	громадянин України, одружений, із повною вищою освітою, який є Директором ТОВ «Діамант», раніше не судимий	
575/1287/19	громадянин України, освіта повна загальна середня, одружений, пенсіонер, раніше не судимий	+
727/1678/19	громадянин України, з вищою освітою, не одружений, пенсіонер, раніше не судимий	
154/2222/18	громадянин України, з вищою освітою, одружений, не працюючий, раніше не судимий	
619/2209/19	громадянина України, має середню технічну освіту, не одружений, не має судимостей	+
444/2299/19	одружений, має на утриманні двох неповнолітніх дітей, працює різноробочим ФОП, освіта вища, не хворіє, не інвалід, не являється депутатом чи адвокатом, українець, громадянин України	+
522/1671/19	громадянка України, раніше не судима	
444/1986/19	українець, пенсіонер, одружений, раніше не судимий	+
619/2454/19	українець, уродженця м. Запоріжжя, не одружений, що має малолітню дитину, із середньою освітою, тимчасово не працюючий, раніше не судимий	
766/3357/19	громадянин України, маючого середню освіту, зареєстрованого за адресою АДРЕСА_1, тимчасово не працюючого, раніше не судимого	+
618/794/19	громадянин України, з професійно-технічною освітою, не працюючого, одруженого, маючого на утриманні одну малолітню дитину, раніше не судимого	+

405/4414/19	громадянин України, одруженого, який не має на утриманні неповнолітніх та малолітніх дітей, раніше не судимого	+
766/897/19	громадянин України, освіта середня, не одруженого, має на утриманні двох неповнолітніх дітей, офіційно не працевлаштованого, раніше не судимого	+
307/1710/19	громадянин України, непрацюючого, розлученого, має на утриманні двох неповнолітніх дітей, раніше не судимого	
590/79/19	громадянин України, уродженця м. Середина-Буда Сумської області, непрацюючого, одруженого, на утриманні одна малолітня дитина, раніше не судимого	+
576/1013/19	громадянин України, українець, одружений, офіційно не працюючий, раніше не судимий	+
359/4506/19	українця, працюючого завідуючим відділу міжнародних зв'язків Національного університету фізичного виховання і спорту України, раніше не судимого	+
417/8116/19	громадянин України, з середньою освітою, не одруженого, на утриманні неповнолітніх дітей не має, не працюючого, депутатом не являється, не інваліда, раніше судимого	
418/1741/19	громадянин України, який має середньо-спеціальну освіту, не одруженого, не працюючого, раніше судимого	+
336/2615/2019	громадянин України, з повною середньою освітою (11 класів), неодруженого, що працює електрогазозварником в підприємстві, несудимого	
307/1346/19	громадянин України, з вищою освітою, не одруженого, раніше не судимого, працюючого	+
761/40536/18	громадянин України, з вищою освітою, неодруженому, працюючому на посаді директора, раніше не судимий	+
761/40088/18	громадянин України, з вищою освітою, неодруженому, працюючому на посаді директора, раніше не судимому	

766/6792/19	громадянин України, уродженця м. Коканд Ферганської області Республіки Узбекистан, маючого вищу освіту, офіційно не працевлаштованого, раніше не судимий	+
157/541/19	громадянин України, освіта повна загальна середня, одруженого, на утриманні шестеро неповнолітніх дітей, оператора ЕОМ фізичної особи-підприємця ОСОБА_4, раніше не судимого	+
522/1714/16-к	громадянин України, одружений, військового пенсіонера, раніше не судимого	
	громадянин ОСОБА_6 Федерації, працюючого генеральним директором, не має судимостей	
732/1864/18	громадянин України, уродженцем та мешканцем, маючого на утриманні 2-х неповнолітніх дітей, раніше не судимого	+
618/110/19	громадянин України, з середньою освітою, не одруженого, безробітного, раніше не судимого	
756/7687/18	Українки=а, громадянка України, працюючої мистецтвознавцем, раніше не судимої	
348/2230/18	українця, непрацюючого, одруженого, з повною загальною середньою освітою, на утриманні має двоє неповнолітніх дітей, не судимого, громадянин України	
576/221/19	громадянин Республіки Молдова, освіта повна середня, працюючого водієм SRL «IOVU-TRANS», не одруженого, раніше не судимого	+
617/279/17	громадянин України, з повною середньою освітою, розлученого, не працюючого, не судимого	+
166/1337/18	громадянин України, з вищою освітою, одруженого, має на утриманні малолітню дитину, непрацюючого, інваліда 2 групи, раніше судимого	
590/1396/18	громадянин України, з незакінченою вищою освітою, неодруженого, працюючого на посаді вантажника, раніше не судимого	+

573/1093/18	громадянин України, розлученого, непрацюючого, згідно зі ст. 89 КК України не судимого	
405/7949/18	громадянин України, одруженого, пенсіонера, раніше не судимого;	+
576/2778/18	громадянин України, освіта неповна вища, непрацюючого, не одруженого, раніше не судимого	+
686/9801/17	громадянка України, росіянки, розлученої, маючої на утриманні двох неповнолітніх дітей, з середньою освітою, працюючої машиністом вакуумно-пакувальної машини, раніше не судимої	+
760/5816/18	громадянин України, освіта вища, проживає без реєстрації, в силу ст. 89 КК України не судимого	+
576/2593/18	українця, громадянин України, не працюючий, неодружений, раніше не судимий	+
711/7704/18	громадянин України, з вищою освітою, одруженого, на утриманні має дочку, 2017 року народження, працюючого як ФОП ОСОБА_3, не судимого	
760/17900/18	громадянка України, з вищою освітою, одруженої, на утриманні має двох неповнолітніх дітей, працює керівником відділу Миколаївського державного протезно- ортопедичного підприємства, на даний час перебуває у відпустці по догляду за дитиною, не судима	
619/4178/18	громадянин Росії, освіта вища, розведеного, маючого на утриманні неповнолітніх дітей, не працюючого, раніше не судимого	
577/4316/18	громадянин України, освіта вища, не одруженого, не працюючого, раніше не судимого	+
586/903/18	громадянин України	+
619/4230/18	громадянин України, який має вищу освіти, одруженого, тимчасово не працюючого, не судимого	

484/3265/18	громадянин України, одруженого, який має двох малолітніх дітей, має вищу освіту, є приватним підприємцем, раніше не судимого	+
444/2376/18	громадянин України, освіта середня, не працюючого, військовозобов'язаного, одруженого, має на утриманні одну малолітню дитину, та вагітну дружину, раніше не судимого	
619/2698/18	громадянин України, українець, одружений, з середньою освітою, раніше не судимий, інвалід 1 групи	+
496/1462/15-к	молдавін, громадянина Молдови, з неповною середньою освітою, не одруженого, не працюючого, за місцем проживання характеризується незадовільно, на території України не судимого	
200/11166/18	громадянин України, з вищою освітою, зареєстрованого та мешкаючого за адресою: АДРЕСА_1, раніше не судимого	
501/1223/18	уродженця м.Джизре, Республіка Туреччина, громадянина Республіки Туреччина, неодруженого, не маючого дітей, який мешкає за адресою: АДРЕСА_1, раніше не судимого	
560/997/18	громадянин України, освіти середньої спеціальної, одруженого, непрацюючого, раніше не судимого	+
200/3821/18	офіційно не працюючого, одруженого, маючого на утриманні неповнолітніх дітей, раніше не судимого	
448/921/18	громадянин України, одруженого, із середньою освітою, непрацюючого, раніше не судимого	+
552/3746/18	не одруженого, тимчасово не працюючого, раніше судимого	+
490/4447/18	громадянин України, раніше не судимим, одруженим, має повну вищу освіту, працює заступником начальника	+
576/1044/18	громадянин України, одруженого, маючого на утриманні двох малолітніх дітей, офіційно не працюючого, освіта: повна загальна середня, раніше не судимого	

333/2736/16-к	громадянин України, одруженого, освіта середньо спеціальна, працюючого, раніше не судимого	
163/605/18	громадянин України, неодруженого, раніше не судимого	
522/14519/17	громадянин України, раніше не судимого	
643/13157/16-к	громадянин Французької Республіки, з середньо-спеціальною освітою, зоотехнік у кооперативі «Елітест» (Республіка Франція), неодруженого, раніше не судимого	
766/18784/17	громадянин України, маючого середню освіту, тимчасово не працюючого, в силу ст. 89 КК України не судимого	+
454/897/18	громадянин України, українця, не працюючого, одруженого, раніше не судимого	+
619/1118/18	громадянин України, маючого вищу освіту, не одруженого, раніше не судимого	+
576/402/18	громадянин України, освіта вища, непрацюючого, одруженого, на утриманні двоє неповнолітніх дітей, раніше не судимого	
138/2150/17	громадянин ОСОБА_3 Молдова, не судимого, одруженого, ІНФОРМАЦІЯ_3, працюючого директором	
715/375/18	громадянин ОСОБА_4, уродженця ІНФОРМАЦІЯ_2, який зареєстрований та фактично проживає за адресою: ІНФОРМАЦІЯ_3, квартал Авджиляр, м. Стамбул Туреччина, раніше не судимого	
444/452/18	громадянин України, неодруженого, з середньою освітою, тимчасово не працюючого, військовозобов'язаного, раніше не судимого	+
448/103/18	громадянин України, із середньою освітою, неодруженого, непрацюючого, раніше не судимого	+
577/4976/16-к	громадянка України, розлученої, працюючої провідником пасажирського вагону Київського резерву провідників пасажирських вагонів Виробничого підрозділу вагонної дільниці ст.Київ-Пасажирський Регіональної філії Південно-	

	Західна залізниця ПАТ Українська залізниця, раніше не судимої,	
214/6819/17	громадянин України, який зареєстрований та мешкає за адресою: АДРЕСА_1, тимчасово не працюючого, одруженого, раніше не судимого	
554/3475/16-к	громадянин України, з вищою освітою, не одруженого, працюючого фахівцем консультативних послуг «Фінанс лайф», раніше не судимого	
569/18310/17	громадянин України, раніше не судимого	+
619/3027/17	громадянин України, освіта вища, одруженого, пенсіонера, раніше не судимого	
642/5606/17-к	громадянин України, раніше в силу ст. 89 КК України не судимого.	+
308/6297/17	громадянин України, одруженого, утриманців не має, не працюючого, раніше не судимого	
653/3493/17	громадянин України, українця, неодруженого, на утриманні одна неповнолітня дитина, на обліку у лікаря психіатра, нарколога не перебуває, не працює, раніше судимого	+
333/3443/17	громадянка України, заміжньої, має двох малолітніх дітей, раніше не судима	
170/595/17	громадянин ОСОБА_3 Білорусь, одруженого, має на утриманні неповнолітню дитину, раніше не судимого	+
460/3387/17	громадянин України, приватного підприємця, одруженого, має на утриманні двох неповнолітніх дітей, з яких одна є дитиною інвалідом, раніше не судимого	+
138/1779/17	громадянин Республіки Молдова, не судимого, одруженого, працюючого адміністратором в компанії, має на утриманні малолітню дочку, раніше не судимого	
545/1281/17	гр.. України, одруженого, маючого на утриманні двох неповнолітніх дітей, раніше не судимого	+

170/593/17	громадянина ОСОБА_3 Білорусь, працюючого водієм ВАТ "Мокрени", одруженого, на утриманні три неповнолітні дитини, раніше не судимого	+
428/5648/17	громадянин України, не працюючого, одруженого, який малолітніх, неповнолітніх дітей та інших осіб на утриманні не має, на обліку у лікарів-нарколога та психіатра не перебуває, раніше не судимого	+
489/4169/17	громадянин України, з незакінченою вищою освітою, одруженого, має двох неповнолітніх дітей, працюючого, не судимого	+
163/640/17	громадянка України, медичної сестри сімейного центру здоров'я «Магдалена» (Естонська Республіка, м. Таллінн), розлученої, раніше не судимої	+
607/8157/17	громадянин України, несудимого	+
418/400/17	громадянин України, який має неповну вищу освіту, не працюючого, в силу ст. 89 КК України раніше не судимого	+
619/1374/17	громадянин України, освіта базова загальна середня, не працюючого, холостого, в силу ст. 89 КК України не судимого	
199/5178/17	громадянин України, з вищою економічною освітою, офіційно не працевлаштованого, одруженого, раніше не судимого	
715/1406/17	громадянин Боснії і Герцеговини, працюючого водієм, одруженого із середньо-спеціальною освітою, раніше не судимого	+
619/2312/17	громадянин України, раніше судимого	
569/10782/17	громадянин України	+
619/1460/17	гр. України, освіта вища, розлученого, раніше не судимого	
418/188/17	громадянин України, який має середню освіту, не одруженого, ніде не працюючого, раніше судимого	
138/1752/14-к	непрацюючого, одруженого, має на утриманні малолітню дитину, громадянина України, раніше судимого	
592/4624/17	громадянин України, освіта повна середня, не одружений, не працює, є учасником, бойових дій, раніше не судимий	+

138/2803/16-к	громадянин ОСОБА_4 Молдова, одруженого, з працюючого ветеринарним лікарем на підприємстві «Ветарвіс-фарм», на утриманні малолітня дитина, раніше не судимого	
720/357/17	раніше не судимий, громадянин України	
527/885/17	громадянин України, одруженого, маючого одну малолітню дитину, працюючог охоронником, раніше не судимого	+
590/279/17	громадянин ОСОБА_5 Молдова, працюючого провідником молдовської залізниці, одруженого, на утриманні двоє малолітніх дітей, раніше не судимого	+
401/1062/17	громадянин України, українця, освіта середня спеціальна, пенсіонера (інвалід з дитинства 3 група (з 01.09.2004, довічно), одруженого, маючого на утриманні неповнолітню дитину, раніше не судимого	+
428/2227/17	громадянин України, з вищою освітою, розлученого, маючого малолітню дитину, працюючого провідним фахівцем ДТЕК	+
448/230/17	громадянин України, українця, із середньою освітою, одруженого, не працюючого, на утриманні двоє неповнолітніх дітей, військовозобов'язаного, раніше не судимого	+
619/3957/16-к	громадянин України, українця, не одруженого, маючого середню освіту, не працюючого, раніше судимого	
514/219/17	громадянин України, одруженого, не працюючого, раніше не судимого	+
154/834/17	громадянин України, одруженого, не працюючого, раніше не судимого	+
642/778/17	громадянин України, розлученого, з вищою освітою, працюючого приватним підприємцем, раніше не судимого	
404/814/17	громадянин України, українця, одруженого, з неповною вищою освітою, приватного підприємця, раніше не судимого	
524/7646/15-к	громадянин України, з вищою освітою, не одруженого, раніше не судимого	
460/129/17	одруженого, раніше не судимого	+

460/130/17	громадянка України, непрацюючої, одруженої, раніше не судимої	+
732/342/16-к	працюючого майстром з переробки деревини, розлученого, громадянина України, не судимого	
333/6709/16-к	громадянин України, одружений, з середньою освітою, працюючий приватним підприємцем, раніше не судимий	+
759/11542/15-к	громадянин України, освіта вища, одруженого, раніше не судимого	+
308/248/17	неодруженого, тимчасово не працюючого, раніше не судимого	+
619/1606/16-к	громадянин України, освіта вища, працюючого комплектувальником меблів , одруженого, маючого одну малолітню дитину, раніше не судимого	+
297/2936/16-к	із вищою освітою, не працюючого, одруженого, має на утриманні одну неповнолітню дитину, громадянин України, раніше не судимого	
760/7714/16	громадянин України, з середньою спеціальною освітою, одруженого, дітей немає, громадського діяча, раніше не судимого	+
617/1413/16-к	громадянин Республіки Узбекистан, середньотехнічна освіта, не одруженого, дітей на утриманні не має, раніше не судимого	+
308/4659/16-к	громадянин України, одруженого, на утриманні має дві неповнолітні дитини, працює автослюсарем - водієм, раніше не судимого	
640/13886/16-к	громадянин України, з середньою освітою, який являється приватним підприємцем, раніше не судимого	+
560/849/16-к	непрацюючої, неодруженої, громадянки України	+
163/2264/16-к	громадянин Німеччини, одруженого, на утриманні має трьох неповнолітніх дітей, непрацюючого, раніше не судимого	+
154/2338/16	громадянин України, українця, освіта середня-спеціальна, одружений, не працюючий	

732/342/16-к	громадянин України, освіта повна загальна середня, розлученого, працюючого майстром з переробки деревини ФОП ОСОБА_3, раніше не судимого	
720/1559/16-к	одружений, на утриманні малолітня дитина, тимчасово не працює, освіта середня, раніше не судимий, громадянин України	+
274/4658/15-к	громадянин України, з середньою освітою, розлученого, маючого на утриманні одну неповнолітню дитину, працюючого різальником паперу, раніше не судимого	
448/911/16-к	громадянин України, одруженого, з середньою освітою, непрацюючого, не судимого	+
617/940/16-к	громадянин України, не працюючого, не одружений, раніше не судимий	+
575/645/16-к	громадянин України, раніше не судимого	+
514/391/16-к	громадянин України, не судимого, не працюючого, одруженого, на утриманні одна малолітня дитина	+
619/2138/16-к	громадянин України, українця, не працюючого, раніше не судимого, з повною середньою освітою	+
346/3156/16-к	одруженого, на утриманні малолітня дитина, українця, громадянина України, депутатом не являється, не судимого	
138/3437/15-к	громадянина ОСОБА_3 Молдова, молдованина, працюючого водієм автобуса на ТОВ «Танселегант-Тур», одруженого, має на утриманні двох неповнолітніх дітей, раніше не судимого	
560/447/16-к	громадянин України, непрацюючого, неодруженого, раніше не судимого	+
577/2355/16-к	громадянин України, одруженого, має на утриманні трьох неповнолітніх дітей, не працюючого, в силу ст. 89 КК України не судимого	+
448/657/16-к	громадянин України, невійськовозобов'язаного, не одруженого, з вищою освітою, непрацюючого, судимого	+
418/329/16-к	громадянин України, уродженцем смт. Мілове Міловського району Луганської області, який має середню освіту, тимчасово	+

	не працюючого, відповідно до ст.89 КК України судимості не має	
308/4650/16-к	громадянин України, раніше не судимого	+
619/1665/16-к	громадянин України, одруженого, маючого сина , не працюючого, раніше не судимого	+
688/2057/16-к	громадянин України, неодруженого, на утриманні має одну неповнолітню дитину, раніше судимого	+
720/782/16-к	громадянин Республіки Молдова, молдованина, неодруженого, непрацюючого, раніше не судимого	
287/87/16-к	громадянин України, уродженця Узбекистан, працюючого водієм ПП «Рім-Богдан», одружений, раніше не судимий	+
619/1558/16-к	громадянин України, вдовця, інваліда II групи, не судимого	
577/1908/16-к	громадянин України, одруженого, має одну неповнолітню дитину , працюючого поїзним електромеханіком в вагонному депо, раніше не судимого	+
444/785/16-к	громадянин України	+
460/1624/16-к	громадянин України, не працюючого, раніше не судимого	+